

એક અજબ દીલકશ

કીસ્સા

મલેક મોહમદ

વ

ગેતી અફરોઝ

ઉર્દુ ઝબાન ઓર ગુજરાતી હરફાંમે

પબ્લીશર.

મીયાં ખદરહીન હુસેનુદીન નીઝામી.

બુકસેલર.

ઠે. ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

Printed by Motilal Ganpatram, in
the Manhar Printing Press,
Pankor Naka—Ahmedabad.

પેહલી ખાત.

શુદ્ધ ૧૦૦૦

સને ૧૩૩૫ હીજરી.

સને ૧૯૧૭ ખ્રી.

દીખત રૂ. ૦-૮-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ

અનુક્રમાંક ૭૪૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ડી.સી. મલેડ મોલંખદ

વિષય ૪૪૬૮ : ૩ ૪૬૮

એક અજબ દીલકશ
કીસ્સા
મલેક મોહમદ
વ
ગેતી અફરોઝ

ઉર્દુ ઝબાન ઓર ગુજરાતી હરફેમે

પબ્લીશર.

મીયાં ખદરદીન હુસેનુદીન નીઝામી.

બુકસેલર.

કે. ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

Printed by Motilal Ganpatram, in
the Manhar Printing Press,
Pankor Naka—Ahmedabad.

પેહલી આર.

જુદ્દ ૧૦૦૦

સને ૧૩૩૫ હીજરી.

સને ૧૯૧૭ ખ્રી.

કીમત રૂ. ૦-૮-૦

શુરૂઆત કરતાહું મેં સાથ નામ અલ્લાહકે, જો બડા
રહમવાલા ઓર મહેરવાલા હય.

અથત.

મકદુર હમેં કબહે તેરી હમ્દો સનાકા
હકકાકે ખુદાવંદહે તુ અરદો સમાકા

ઇનસાન ઝઇફલ બનયાનકી કયા મન્નલકે આફરીદ
ઘાર જહાંકી તાઅરીફ કર સકે.

અથત.

તેઝ પર હેં તાઅરે વહમો ખ્યાલ
ઉનકે પરજલતેહે ઉડનેસે મહાલ

ઇન દીનોમેં એક અથ્રેઝકો હીંદુસ્તાની ઝખાન સીખ-
નેકા શવક થા ઓર આગે હીંદુસ્તાન જનત નીશાનમેં કે
હકતઆલા ઉસેતા કયામત અમનો અમાનમેં રખે ઇન બા-
તુંકા કુછ ચરચા નથા ઇસવાસ્તે ઇસ ઝખાનમેં ફીસી ઉસ્તા-
દને તસનીફ નહીં કી મગર ઉન્હીં રોઝુમેં અતાહુસેન-
ખાંનને ચાર દરવેશકા કીસ્સા ફારસીસે હીંદી ઝખાનમેં
તઝમીન કરકે નો તર્જ મુરસ્ય નામ રખા સો અલહ-
કનો તર્જ મુરસ્યહે લેકીન જો રેખતા ઝખાનમેં બઅલફાઝ
દકીક ઓર ઇબારત રંગી મલજુ કીયાહે ઇસ સખખ મત-
ખુઅ અથ્રેઝુકે નહિ હુવા લેહાઝા ન્યાઝમંદ દરગાહે ઇલાહી
બન્દહ મહેરચંદ કોમકાહે ખતરી મુતવતન દાઝસલતનહ
લાહોરકે બહસખ આબો ખોરશકે કનીલી સાહબકી રીફા-
કતમેં થા સાહબ મમદુહકો ઇસ ઝખાનકે સીખનેકા શવક
હુવા સોહરચંદ મેંને તલાશકી પર ઇસ ઝખાનમેં કોઈ
ફીતાબ રોઝ મરરહ બોલને કે મોવાફીક કે ખાસો આમકી
સમઝમેં આવે બહમ ન પહોંચી લાચાર ઇસ હીચમદાનને
મોવાફીક અપની અકલો શઉરકે કીસ્સા આઝર શાહ ઓર
સમનઝખ બાનુકા ફારસીસે હીંદી ઝખાનમેં તરજુમા કરકે

નોઆઈ હીંદી નામ રખા ઓર દાનીશમેન્દા વાલા મુન્શીસે
 યે ઉમેદહે કે અગર ઇસમેં કુછ સહુ વખતા મઆલુમ હોવે
 તો અયબગીરી ન કરેં બલકે સાથ ઇસ્લાહકે પરદહ પોશી કરેં.

તારીખ.

સરાખા અગર ઇસમેં સહુ વખતાહે
 તો સાહબ દીલુસે ઉમેદ અતાહે તજલદી
 ઠહી મુઝસે હાતીકને તારીખ ઇસકી
 બયાં કર તુ અમહર કીસેકો જલદી

આગાઝ હાસતાન વીલાયત ખુદ્દ નીશાં હીંદુસ્તામકા
 એક બાદશાહ આઝરશાહ નામ અદલો ઇનસાફમેં ખીચ
 તમામ આલમકે મશહુરો માઅરફ થા લેકીન કોઈ બેટા કે
 જુસસે જહાંમેં નામ બાકી રહે નથા ઇસવાસ્તે હમેશાં
 દીલગીર રેહતાથા ઓર ફકીરાંને ખુદા પરસ્તકી ખીદમત
 બેહતર જાન કર જાનો દીલસે કરતાથા કે શાયદ કીસી
 અદલાહકે હોસ્તકી દોઆસે મુરાદ હાસીલ હોવે. જો એક
 મુદત ઇસીતરહ ગુઝરી ઓર મુરાદ હાસીલ ન હુઝ એક
 રોઝ આધી રાતકે વકત બાદશાહકે દીલમેં યે ખ્યાલ
 આયાકે ઇતની ઉમર મેંને યુહી ગફલતમેં ખોઈ મેરે બાદ
 કોઈ અયસા નહીં કે વારસ વરસ એ બાદશાહીકા હોવે
 ઓર ઇસ ઝીન્દગીકા એકદમ ભરોસા નહીં.

કીતઆ.

હે ઝીન્દગી હુબાબકે માનીંદ યક નફસ
 કીયા સેરમેં જહાં કે કરે અશમવા કોઈ
 આબે રવાંકી તરહ રવાં હે સદાયે ઉમ્ર
 નાઝાંહો અયસી ઉમ્રપે અય મહેર કયા કોઈ

અબ યે બેહતર હે કે કીસી જંગલમેં જાકર બાકી
 ઉમ્ર હક તઆલાકી ખંદગીમેં સીરફ કરૂં જબ યે ખ્યાલ
 દીલમેં આયા ઉસી વકત તાજ શાહીકા સરસે ઉતારા ઓર
 લીબાસ ગદાઈકા પહેનકે જંગલકી તરફ રવાના હુવા ઓર

અપને અહવાલસે કીસીકો ખબર નકી કોસ દો એક જાકે
 કયા દેખતાહે કે એક પીર ઝંઘડું સખજ પોશ કુઝડ પુસ્ત
 નેહાયત ઝંઘડીસે અસાકે બલ આહેસ્તા આહેસ્તા ચલા
 આતાહે નઝદીક આનકર કહાં અય આઝરશાહ અસસલામો
 અલયકુમ બાદશાહને સલામકા જવાબ દીયા ઓર કહા અય
 પીર રોશન ઝમીર ઇસ-ઝંઘડીમે કે ઉમર આપકી સો સવાસો
 બરસસે ઝયાજ માઅલુમ હોતીહે ઓર બહુ અસાકે કદમ
 ઉઠાનેકી તાકત નહીં. ઇસ આઘી રાતકે વકત જંગલ ખતર
 નાકમે કયું ફીરતે હો કયા ખીઝર (અલ) હોંકે રાહ ભુલે
 હુવેકો રાહ ખતલાતે હો ઉસને કહા અય જવાન ન ખીઝર
 હું ન ઇલયાસ (અલ) એક આદમી હું કે જહાંકો મકાન
 નાપાએદાર જાનકર અરસી બરસસે ઇસી વીરાનેમે રેહતાહું
 ઓર આગે મેં ઇસી જંગલમે ઠગ થા કે મુસાફીરકો મકરો
 દગાસે માર કર સખ માલો અસખાબ ઉનકા લેલેતાથા તીસ
 બરસ તક ચેહી કામ કરતા રહા ઇત્તફાકન એક રોઝ દો
 જવાન સુદ્દેદ પોશ રાહમે મીલે તો મેંને ચે જાન કર કે
 ચે જવહરી ખચે હે ઇનકે પાસ મુકરર જવાહીર હોગા
 દગાસે ઉન દોનુકો માર ડાલા તો ઉનકે પાસ સીવાય બદનકે
 કપડું કે ઓર કુછ ન નીકલા મેં ઉન જવાનું કે મારનેસે
 બહોત પચતાયા ઓર અપને દીલમે કસમ ખાઈ કે આજ
 સે હરગીઝ તમામ ઉમર ચે કામ ન કરંગા વહાંસે ઉસી
 વકત ઘરકો રવાના હુવા ઇસ અંદેશેમે થા કે સીવાય ઠગ
 ખીધાકે ઓર કોઈ હુનર મુજે નહીં આતા. અબ કુત લા યમુત
 કીસ તરહ પચદા કરંગા આગે જાકે દેખતા કયાહું કે એક
 બડા અઝદહા કે બદનકે બોઝકે બાએસ જગેહસે હરકત નહીં
 કર સકતા જંગલમે મુંહ ખોલે પડાહે ઉસકો મેં દેખકર
 મુત અજબુબ હુવા કે ચે જાનદારતો કુછ જગેહસે સરક
 નહીં સકતા દેખા ચાહીચે કે ઇસકે તઈ ખાનેકો કયુંકર
 પહોંચતા હે ઓર ચેહી મુમકીન નહીં કે બગેર કુતકે છ સકે
 મેં ઇસી અંદેશેમે થાકે યકાયક દેખતા કયાહું કે એક ગોલ
 હરનુંકા ખીલા તહાશા દોડા હુવા માનીંદ હવાકે ચલા આતા

હે ઓર એક શેર ઉનકે પીછે શીકારકે વાસ્તે ચલા આતા હે હરન અઝઢહે કે મુંહકે ફાડકા ફરહ જાનકે શેરકી દેહ-શતસે સખ ખુદ ખખુદ ઉસકે અંદર ઘુસ ગયે અઝઢહેને ફીલ ફેર મુંહ બંધ કરકે ઇન સભુકા એક લુકમા કરકે હલકકે નીચે ઉતાર લીયા ઓર ફીર આસમાનકી તરફ સર ઉઠાયા સો ઉસી વકત ખુદાકે હુકમસે એક છોટી બદલી ઉઠી ઓર ખુબ મેહ બરસા અઝઢહેને પાની પીકર આરામ કીયા ઓર વો શેર નાઉમેદ હોકર જંગલકી તરફ ચલા ગયા મેંને ચે દેખકર કહા સુખહાન અલ્લાહ કયા તેરી કુદરત હે કે શેર ઝોરઆવરને ઇતની મેહનતકી ઓર કુછ હાસીલ ન હુવા ઓર જાનદાર લા સખબકો તુને યું રીઝક પહોંચાયા.

બયત.

તેરી કુદરત કા કર્મ દરયાફત હાલ
હે ખ્યાલે ખામ મેરી કયા મજલ

અય આઝારશાહ મેરે દીલમેં જો ચે તમામ વહમ હુવાથા કે અબ ખાનેકો કયું કર પયદા હોંગા સો અઝઢહેકા અહેવાલ દેખકર ચકીન હુવા કે જીસને જી દીયાહે સો વો હર તરહ રીઝકભી દેગા ઓર બે ઇખત્યાર મેરી ઝખાનસે ચે શેઅર નીકલા.

શેઅર.

તદખીરકા અય દીલ તુ અબસ મુખતીલા હુવા
તકદીરકા મીટતા નહીં હરજીઝ લીખા હુવા

ઉસી વકત દુન્યા ઓર અહલે દુન્યાકી મોહખતસે દીલ ઉઠા કર જંગલકો રવાના હુવા અબ શામ તક જો કુછ મયરસર હોતા હે સો કયામ બદનકે વાસ્તે ખાકર ફરાગતસે આફરીદગારકી ઇબાદતમેં મશગુલ રેહતાહું ઓર ઇસ વકત મુઝકો હઝરત ખીઝર (અલ)ને તેરે પાસ ઇસ વાસ્તે લેજા હેકે તુ જો બે અવલાદીકે ગમસે ફકીર હોનેઠા ઇચદે પર ઘરસે નીકલા હે સો ચે ખ્યાલ ખામ દીલસે દૂર ઝળકે તેરે

નસીબમેં અવલાહહે લેકીન જલાલા કે તેરી જોડ હે ઉસસે
 નહીં ખતન કે ખાદશાહકી એક ખેટી સમન રૂખ નામ હુસ્ન
 ઓર જમાલમેં માહ તમામ હે.

શેઆર.

આંહસે નીસખત જો દે ઉસકો નહીં ઇન્સાફ હે
 આંહકે મુંહ પર હેઝાએં ઉસકા મુખડા સાફ હે

અગર ઉસે તુ અપના ખ્યાહ કરેગા તો અવલાહતેરી
 હોગી ઉસ ખુદને ખીઝર (અલ.) કી તરફસે યે પેગામ કહે
 કર કહા અય આઝરશાહ અખ તું ધરકો જા રાત થોડી
 ખાકી રહી અગર સુખહે હો જાયગી તો તેરે નોકર તુજે ઇસ
 હાલતસે દેખકર જાનીંગે કે દીવાના હો ગયા ઓર તમામ
 આલમ ખનદહ કરેગા યે ખાત કેહકર આપ બુધરસે આયાથા
 ઉધરકો રવાના હુવા આઝરશાહ સમન રૂખકે હુસ્નકી તઆરીફ
 સુનકર ખીન દેખે આશક હુવા ઓર વહાંસે પ્રીર કર જીસ
 રાહસે નીકલાથા ઉસી રાહસે મહેલમેં દાખીલ હોકર પલંગ
 પર સો રહા ઓર અપને આને જાનેસે કીસીકો ખબર ન કી હુસરે
 રોઝ દીવાન આમકે ખાદ વઝીરૂં ઓર અમીરૂં દાનીશમંદ
 સાહબ તદખીરકે તઈ ખીલવત ખાસમેં ખીઠાકર રાતકી તમામ
 હકીકત ઓર સમન રૂખ પર આશક હોનેકી કેફીયત બયાન
 કી ખીજસ્તારાએ વઝીરને આદાબ બજા લાકર અર્જ કીયા.
 મશરીફસે મગરીબ તક રૂએ ઝમીનકે તખતનશીન સર ઇરા-
 દતકા ઇસ આસતાને પર રખતે હેં અયસા કોન હેકે અન
 હરાફ કરે પહેલેઈ મુકદમેકે વાસ્તે ખારગાહે આસમાન જાહસે
 કોઈ રસુલ ખતરીક રીસાલત સમન રૂખકે ખાપકે પાસ જાવે
 ગાલેખન વો અપના ઇફતીખાર જાનકે ઝીનહાર ઇનકાર ન
 કરેગા ઓર મુખાદા જો ગુરૂરસલતનતસે ઉસકે દીલમેં ઓર
 કુછ ખ્યાલ આયા તો ફીર હરબ ઓર ઝરબસે જીસ તરફ
 સલાહ વકત હોગી કીયા જાવેગા ખાદશાહકો યે સલાહ પસંદ
 આઈ ઓર ફરમાયા કે અય ખીજસ્તારાએ વહાં જાનેકે વાસ્તે

તુઝસે બેહતર ઓર કોન હે ખજસ્તારાએને તસલીમાત ખબ લાકર અર્ઝ કીયા ને ઈશાહડો સો બેહતર ઉસી વકત મુનશીસે શાહ ખતનકે વાસ્તે નામા લીખવાયા ઓર તહાએક્ર અપને હયારકે દેકર ખીજસ્તારાએકો રૂખસત કીયા.

આઝારશાહ બાદશાહકી તરફસે પેગામ લે જાનેવાલા ખીજસ્તારાએ વાસ્તે શાદી સમનરૂખ બાનુકે બીચ મુદક ખતનકે ઓર શાદી કરકે લાના સમનરૂખ બાનુકો અપને શહેરકો.

બાદ હમ્દ કારસાઝ જહાંકે જીસને રોઝ કે તઈ' નુર આફ તાબસે રાશની બખશી ઓર શબકે તઈ' શમએ અન વરસે મુનબર કીયા ઝાહેર ખાતીર દોસ્તી મનાઝીરકી હુધ કે અગરએ મુદતુ'સે પ્રીમાબીન વાસ્તાતો વહુ વસફાકા મરખુત ઓર કદીમસે જાંબીનમેં રીશતએ મોહબ્બત વ વીલાકા મઝખુત હે લેકીન ને એક અરસેસે તરીકએ રસલ વરસા એલકા એક કલમ મસદુદ ઓર સીલ સીલાનામા વ પેગામકા મનકુદ હે સો મરદુમ ઝાહીર બીન ઈસલા ખ્યાલ ઉપર હકીકત કાર માઅની કે નહીં લે જાતે બલકે ને ખાતે' કે આલમતો વહુ વ ઈતહાદમેં ગુંજયશ વહમો ખ્યાલકી ન રખતી હોવે' દીલમેં લાતેહેં ચુ'કે ઝમાનેમેં કોઈ શેઅ મોહબ્બત ઓર ઈખાલસસે બેહતર નહીં હે ખુમુસ ઝહુર પાના ઈસ શરફકા બાદશાહહુ' મેંકે બરગુઝીફા દરગાહે કીબ-રીયાકેહેં મુજબ અમનો આસાયશ ખંડુલાહે સો વાસ્તે મઝખુતી સીલ સીલેઅરતખાત વ ઈતહાદકે ઓર ઈસ તહ કામ સર રીશતા તો વહુ દવદાહકે બદતુલ ઉમરા ખીજ-સ્તારાએને રૂખસત ઉસ તરફકી પાઈ હે ઓર અમાનતરાઝ સર બસ્તાકે ઉસકે હવાલે હે બારયાબ ખીલવત ખાસકા હોઠે તફવીઝ કરેગા ઉમેદકે પંજ એ ઉરૂસ મુશહબહીનાએ કબુલ રંગીં હોવે ઓર શાહહુ મુદોઆકા આગોશ ઈબ્બતમેં બયઠે ઓર આઈન્હહ હમેશાં રસમનામા વ પેગામકી તરફેનસે બારી રહે.

ખત.

મુલક મોહખખત રહે બસતા મુદામ

નામા બસ અબ ખતમ હુવા વસસલામ

ખીજસ્તારાએ બાદતે મરાહીલ વકતેઅ મનાઝીલ કે શેહેર ખતનમેં પહોંચ્યા સો વહાંકા બાદશાહયે ખખર સુનકે મુતઅજબુખ હુવા કે અખતક કોઇ રસુલ શહેનશાહે હીંદુસ્તાનકા નહીં આયાથા અબ ઇસકે આનેકા કયા સખબ ઇસી ગુફત ગુમેંથે કે અર્ઝ બેગીને આનકર અર્ઝ કીયા કે હીંદુસ્તાનકે બાદશાહકા એલચી મુલાઝીમતકે વાસ્તે દરે દવલત પર હાઝીર હે ફરમાયાકે આવે. ખીજસ્તારાએ એલચીયાં કાએદેદાંકી તરહ આદાબ બનલાયા ઓર આઝર શાહકા નામા દેકે સખ હકીકત બે મુનાસીબ બાની સો ઝબાની અર્ઝકી ઓર તોહફે નઝર ગુઝારે. બાદશાહને નામેકા અહવાલ દરયાફત કરકે નેહાયત ખુશીસે ફરમાયા કે બે કુછ આઝરશાહને લીખાહે હમને કબુલ કીયા લેકીન યહાં થોડે રોઝ આરામ કરો કે સફરકી માંદગી રહે હોવે.

ખઆદ દો મહીને કે તુમકો રૂખસત કરીંગે ખીજસ્તારાએને ઇસ ખુશખબરીકે સુનતેહી નેહાયત ખુશ દીલ હોકર કહા બંદા તાબેદારહે કીસીતરહ હુકમસે બાહેર નહીં જબ મીઝાજ મુખારકમેં આવે રૂખસત કીજીયે ફીર ઝીમીન બોસી કરકે વઝીર રૂખસત હુવા. બાદશાહને અપને અહેલ કાફકે તઇ ઇરશાદ કીયાંકે ખીજસ્તારાએ જખતક યહાંહે તખતક ઉસકે બાવરચી ખાનેકા લવાઝમાં ઓર સખ હમરાહયુકા ખર્ચ હરરોઝ ખીલા નાગા પહોંચ્યા કરે ઓર અસખાબ શાદીકા જલદી તૈયાર હોવો મુવાફીક ઇરશાદ આલીકે ખીજસ્તારાએકી દીલ બેઇસે એક લમહા ગાપ્રીલ નહોતે થે ઓર થોડે દીનુમેં સખ લવાઝમા શાદીકા મુવાફીક શહેનશાહુ કે તૈયાર કીયા. ફીર બાદશાહને સમનરૂખકો લીખાસ ઉરૂસીકા પહેના કર બહોત લોંડીયાં આફતાબ તલઅત ઓર

ગુલામાં ખુબસુરત દેકર ખીજસ્તારાએ કે સાથ રવાને કીયા
 ઘોર ખીસ હઝાર અરપ બાદ રફતાર મએ સુન્હેરી સાજકે
 ગર્ક ઘોર હાથી બેશુમાર ઘોર અરછે તોહફે ઘોર અસબાબ
 બે કયાસ ઘોર બહોંત બાર ખાનેસે લહેહુવે દેહેઝમેં દે
 કર કહા અય ખીજસ્તારાએ આઝર શાહકો મેરી તરફસે
 આજી કરકે કેહનાકે અગરચે યે અસબાબ તુમહારે હુઝુ-
 રકે લાયક નહીં લેકીન તુમહારી આરઝું કે મુવાફીક સમન
 રૂખકો કનીઝી કે વાસ્તે દીયાહે. ખીજસ્તારાએને ઇસ
 ખાતકા જવાબ બે કુછ સુનાસીબ થા સો દીયા ઘોર રૂખ-
 સત માંગી બાદશાહને સાત પારચેકા ખીલઅતમએ સરપેચ
 મુરસસઅ ઘોર મોતીયુંકા માલા ઘોર હાથી ઘોર ઘોડે
 ઘોર પાંનસો ખીલઅત હરએક કે મુવાફીક ઉસકે હમરાહયુંકો
 દેકર ચશમપુર આબ હોકર રૂખસત કીયા ખીજસ્તારાએ
 સમન રૂખકો સાથ લેકર મંઝીલ બ મંઝીલ અપને
 મુલકકો રવાના હુવા. ચંદ રોઝકે બાદ અપને મુલકમેં
 દાખીલ હુવા શેહેર કે નઝદીક એક બાગથા બાગ
 મુરાદ નામ જીસકે હર એક દરખતમેં મેવે તરહ બતરહ
 કે મોકે મોકે સેમબઝુંથે ઘોર દરખતુંકી શાખું પરતરહ
 બ તરહકે જાનવર બયઠે હુવે અપની અપની આવાઝમેં
 મસ્તથે ઘોર ચમનમેં કીસમ કીસમ કે પુલુંકી વો બહા-
 રથી કે વાહજી વાહ. વહાં ડેરા કીયા ઘોર આઝરશાહકો
 અપને આનેકી બખર પહોંચાઈ બાદશાહ ઇસ ખુશ બખરીકો
 સુનકર નેહાયત ખુશ હુવા ઘોર હરતરફ શાદીયાને બજને
 લગે તમામ શેહેરમેં ઉમદા ફર્શ ખીજાયા ઘોર જાબજ
 કંઢીલું વગેરાકી તૈયારી કરકે આઝરશાહ આપ જરીદેહ
 અમીરુંકો સાથ લેકર મુરાદ બાગકી તરફ મુતબજજેહ હુવા
 સમન રૂખને બાદશાહકે આનેકી બખર સુનકર અપને આદ-
 મીયુંસે તાકીદકી કે બાગકે દરવાઝેસે શેહેર પનાહકે દર-
 વાઝે તક ઝર બફત વતમામીકા તમામ ફર્શ કરો ઘોર
 આઝરશાહ કે વહાં આને કે બઆદ વો તમામ ફર્શ
 ફરોશ ખમરાત કરકે ફકીરું ઘોર મોહતાબુંકો તકસીમ

કરદો ઓર લોંડીયાં પરી પેકર કે તઈ હુકમ દીયા કે
 બાદશાહપર નીસાર કરનેકે વાસ્તે કઈ ખવાન જવાહીરકે
 તૈયાર રખોસો વો મુવાફીક હુકમકે બજા લાઈ ઓર સમન
 રૂખને બાગમેં બાદશાહકે વાસ્તે એક તખ્ત ઝમરૂદકા ઓર
 એક તખ્ત જડાવ લાલો ગવહરકા ઓર એક તખ્ત સોનેકા
 સખ તરહકે જવાહીરસે જડા હુવા બીછવાયા તરહ તરહકે
 કપડુંકા ફર્શ કીયા આઝરશાહને પહેલે ખીજસ્તારાએ વ-
 ઝીરકો બગલગીર કીયા નેહાયત અએઝાઝસે સરોપા બાદ-
 શાહનામએ અપની હસ્તાર સર બસ્તા ઓર કમરકા પટકા
 ઓર ખંજર ઓર તલવાર ઓર ઘોડા બાદ રફતારકે ઉસકે
 બાપસે યાદગાર થા મએ સાઝ મુરસ્અ મરહમત કીયા
 ઓર બહોત મહેરબાનીસે ફરમાયા અય ખીજસ્તારાએ
 જો તુ અપને ઉપર ઇતની મહેનત ઇખત્યાર ન કરતા તો
 ઉસકા અસલુખ હરગીઝ નહોતા ઉસને તસલીમાત કરકે
 કહા કે ચેસખ કામ આપડીકે ઇકબાલસે સરંજામ હુવાહે
 ઓર હમસે તાબેદારૂંકી અગર સરકારકે કામમેં જાનલી
 કામ આવે તો દરેગ ન કરે બાદશાહ ખીજસ્તારાએકી વફા-
 દારીસે બહોત ખુશહોકર તરફ બાગકે રવાના હુવા સમન રૂખકી
 લોંડીયુંને મોતી ઓર ચાકુત ઓર ઝમરૂદ કે ખવાન બાદ-
 શાહકે ઉપર તસદુક કરકે ખયરાત કીયે ઓર અંદર જાકે
 જો દેખા તો તમામ દર ઓર દીવાર મોતી ઓર જવાહી-
 રસે આરાસ્તાવ પયરાસ્તા હો રહે હેં ઓર હરતરફ તરહ
 તરહકે ઉમદા ફર્શ બીછે હેં આઝરશાહ ચે ઠાઠ દેખકર
 નેહાયત ખુશ ઓર મહઝુઝ હુવા આગે જાકર જો દેખાતો
 એક સેહ દરીમેં નાઝની મીનાકારી કે તખ્ત પર બયઠીહે
 ઓર લોંડીયાં પરી પેકર આસપાસ હસ્તબસ્તા ખડીહેં ઓરદો
 તખ્ત લાલો ઝમરૂદકે ઓર એક તખ્ત સોનેકા જડાવ બીછાહે
 સમન રૂખને આઝર શાહકે તઈ દેખકર ઘુંઘટ ખીંચ લીયા
 ઓર તખ્તસે ઉતરકે ઝમીનપર ખડી હુધ ઓર લોંડીયુંકો
 ઇશારા કીયા ઉન્હુને બાદશાહકો તખ્તપર બીઠાયા સો બાદ-
 શાહને તખ્તપર બયઠતેહી ચે બયત હસખ હાલ પઠી

ખયત.

આશકસે અપને ઇતના મતકર હીજાખ જાન;
મુખડા ઝરા દીખાદે ઉઠાકર નીકાખ જાન.

સમનરૂખને શરમસે ઇસ ખાતકા જવાખ કુછ ન દીયા
આઝરશાહને ઉસકા હાથ પકડકર તખ્તપર ખીઠાયા ઓર
દારોગાકો કારનદુ'કે હુકમ દીયા કે જશન શાહાનાકી
તૈયારી કરો વઝીરને દોલઆલગીરાં બહા મુખારક બાદ કેહ
કર નઝર ગુઝરાને પ્રીર હર એકને અપને અપને મુવાફીક
નઝરે'દી. બાદશાહને સબકી નઝરે' લેકર હરએક કે તઈ
હરએક કે મરતખેકે મુવાફીક ખીલઅત દેકર સર ફરાઝ
કીયા ઓર સમનરૂખકો હઝારૂં ખુશી ઓર શાદીસે શાદયાને
બજાતે હુવે સાથ કમાલ હશમત ઓર શવકત કે અપને
ખુઝુર ગોંકી રસમકે મુવાફીક સોનેકે મોહાફેમે'કે બેશ-
કીમત જવાહીરૂંસે જડા હુવા થા ખીઠાકર શહેરમે' લે જાકર
મહેલમે' દાખીલ કીયા ઓર બાદ અકદ નીકાહકે રસમ્યાત
ખુઝુરગોંકી બજા લાય ઓર ખીજસ્તારાએકે કખીલેને સમન
રૂખ બાનુકી મુલાઝમત હાસીલ કરકે દોલઆલગીરાં બહા
નઝર ગુઝરાને સો બાનુએ જહાંને કખુલ કરકે ઉસી વકત
ખીલઅત ખાસા અપની પોશાકકી ખુરકા સમેત ઓર એક
સોનેકી કુરસી ઓર મોતીયુંકા માલા ઓર એક સુફેદ
હાથીકે જહેઝમે' આયા થા મએ સુન્હેરી સાઝદે જસકી
તમામ અમારી સોને ઓર જવાહીરસે મરતખ થી દેકર
બહોત અએઝાઝસે રૂખસત કીયા વો આદાબ બજા લાકર
અપને ઘરકો રૂખસત હુઈ ઓર પચાસ તોડે અશરફીયું કે
સમન રૂખબાનુ પર નીસાર કરકે રાહમે' ફકીરૂં ઓર
મોહતાબુ'કો ખાંટતી હુઈ ઘર ગઈ ફીર ઓર હુઝુરકે કારનદુ'
ઓર ઉમરાવું કે કખીલે મુલાઝીમત કરકે બાદ ગુઝરાનને
નઝરૂંકે દરજે બદરજે સરફરાઝ હુવે. ઓર ફીરઆઝરશાહને
ખુદ અપને સરહાફકો હર એકકે દરજે કે મુવાફીક સરોપા
દીયા ઓર ખયશત કરનેકે વાસ્તે ખજાનેકા દરવાઝા ખોલ

દીધા. ઓર ઇતની બખશીશકી કે ઉસ રોઝ કીસીકે દીલમેં
કીસી ચીઝકા અફસોસ બાકી ન રહ્યા ફીર ખુદ બદલત
ઢાઢો હહેશસે ફરાગત કરકે મહેલમેં દાખીલ હુવે. સમન-
રૂબને બાદશાહકો દેખકર મુંહપર નીકાબ ખીચ લીધા.
બાદશાહને નઝદીક જાકર અપને હાથસે ઘુંઘટ ઉઠાકર દેખા
તો તમામ ચેહરેપર પસીનેકે કતરે હેં ઓર નાઝનીં
ઝરમીસે બહોત ગલરા રહી હે ઓર કલેબ ધડકતા હે
આઝરશાહને અપને રૂમાલસે ઉસકે મુંહકા પસીના પુંછકે
છાતીસે લગાયા ઓર કંઈ બોસે લખવ આરઝકે લેકર કહ્યા.

અબયાત.

અરકહે રૂબપે તેરે યા ગુલાબ ટપકે હે
અજબતો યે હે કે શોઅલેસે આબ ટપકે હે
દેખા કરૂં તુઝીકો મંઝુર હે તો યે હે
આંખેં ન બોલું તુઝબીન મકદુર હે તો યે હે
નાઝનીંને યે દીધા શરમાકે હોલેસે જવાબ
મુંહ લગાવે કોન મુઝકો ગરન ચાહે તુ મુઝે.

ફીરતો આપસમેં બડી દેર તક ખ્યાર ઓર મોહબ્બત
કી બાતેં કરતે રહે પીછલે પહેર ઘડી છેએક બાકી રહી
આઝરશાહને મહેલસે બર આમદ હોકે સબ મુજરાઈ લોગુંકા
મુજરા લીધા. ઓર સરેઆમ કુંનચનીયું કે નાચ હોનેકા
હુકમ કીયા ઓર આપ અમીરૂં ઓર બઝીરૂં સમેત અલાહેદા
મકાનમેં તવાએપુકે રકસ દેખનેમેં મશગુલ હુવા. ઝલાલા
આઝરશાહકી પહેલી કબીલાને સમન રૂબકે આનેસે તયશ
બાકર અપને દીલમેં કહ્યા કે કુછ અયસી તદબીર કીજીયે
કે હુસમેં આઝરશાહકા દીલ સમન રૂબકી તરફસે આઝુરદ
હોબવે નહીંતો. રાત દીન ઉસીકી સોહબતમેં મશગુલ રહેગા
ઉસ નાબકારને પાસ એક પથ્થરકી અંગુશતરીથી ઉસમેં યે
ખાસીયતથી કે જો કોઈ પાનીમેં ઘસ કર પીયે તો ફોરન
દીવાના હો બાવે ઉસ મકારાને ઉસ પથ્થરકી અંગુશતરીકો
પાનીમેં રગડકર એક અવરતકો ખીસ હોઝાર રૂપયે દેનેકરકે

કહા. એસ તરહ મુનાસીબ બને ઉસ તરહ પીલાવે વો લાલચી
 રૂપચુંકી તમેસે શરખત શગુ' કે બહાનેસે પીલા આઈ
 ઉસ ખ્યાલે કે પીતેહી સમન રૂખકે તમામ બદનકે રૂંગટે
 ખડે હુવે ઓર એક દો ઘડી કે બાદ આંખુમે' નીશાસા
 મઆલુમ હોને લગા. ઓર દીલ લી ગલરાને લગા સમન
 રૂખ બેતાબ હોકર પલંગપર લેટ ગઈ ઓર લોંડીયું કે
 પુકાર કર કહા ઈસ વકત મેરા હ બહોત મતલાતા હે ઓર
 બદનમે' ઉઠને બચઠનેકી તાકત નહીં હે ખુદા બને કયા
 સબબ હે ઉ-હુ'ને ઉસી વકત લોંગ ઓર ઇલાયચી પાનમે'
 રખકે દી લેકીન ઉસકા અહવાલ હમ બદમ બહતર હુવા
 બતા થા શામકે વકત આઝરશાહ નાચ ઓર રંગ દેખકર
 મહેલ સરાકી તરફ મુતવજજે હુવા સમન રૂખકે પલંગપર
 લેટે હુવે દેખકર સબબ પુછા ઉસને અવલસે આખેર તક
 સબ અહવાલ બયાન કરકે કહા સુખડેસે તીસરે પહેરતક
 અચ્છીથી પીછલી ઘડી ચાર એક બાકી રહી ખુદા બને
 મેરે તઈ કયા હુવા કે લહેઝા બલહેઝા બીમારી બઢતી
 બતી હે બાદ હુ ચકાયક દીવાનગી કે આલમમે' બેહુદા
 બાતે' બકને લગી આઝરશાહ સમન રૂખકા યે અહવાલ
 દેખકર બહોત ગમગીન હુવા ઓર તમામ શહેરકે હકીમુંકે
 ખુલાકર સબ અહવાલ આહીર કીયા ઓર સબુ'ને અપની
 અકલો શહીરકે મુવાફીકે ઇલાજ કીયા લેકીન ફાયદા ન હુવા
 ઓર કીસીકી દવાને અસર ન કીયા તબ બાદશાહને શહેરકે
 સ્થાને ઓર આડને વાલુંકે ખુલાયા કે શાયદ અનયા દેવ
 પરીકા સાચા હોવે ઉ-હુ'ને હરચંદ્ર ધુનીદી ઓર ફલી તે
 લીખકર જલાએ ઓર મંનતર પઠ પઠકર હાઝરાત કરી
 પર કુછ ફાયદા ન હુવા બલકે હમ બદામ અહવાલ બદ થા
 ઓર દીવાનગી ઝયાદા હોતી બતી થી સબ હકીમું' ઓર
 સ્થાનુ'ને આદાબ બજા લાકર અઝ' કીયા જીતના કુછ હમે'
 આતાયા હમને કુસુર ન કીયા ઓર બાનુએ જહાંકે અબતક
 કુછ ફાયદા ન હુવા ખુદા બને કયા ઇસરા રહે ઇસબાતમે'
 હમ સબ લાચાર હે મગર કંદહારમે' એક ખુબુર હે

સાહબે કરામાત શેખ સનઆં નામકે રાતદીન હકત આલાકી
 ઇબાદતમે રહેતા હે અગર વો આનકર કુછ તદખીર કરે
 તો ચકીન હે કે આરામ હોવે બાદશાહને યે ખાત સુનકર
 ખીજસ્તારાએ વજીરકો કહા કે.

તેરે સીવાય યે કામ ઓર કીસીસે ન હો સકેગા તુ
 અબ બકર ઉસ ખુજુર્ગકી જનાબમેં મેરી તરફસે બહોત
 આજીઝી કરકે શાયદ ઉસકે દીલમેં રહમ આવે ખીજસ્તારાએ
 ઉસી વકત કંદહારકો રવાના હુવા કઇ દીનકે બાદ પહોંચકર
 શેખસે મુલાઝીમત હાસીલકી ઓર સમન રૂખકા અહવાલ
 ઝાહેર કરકે કહાકે અગર આપ કદમરંજ ફરમાવે તો નેહાયત
 નવાઝીશ ઓર મહેરબાની હોગી. શેખને જવાબ દીયા કે
 બીસ બાઈસ બરસ હુવે મેં ઇસ જગેહસે નહીં ઉઠા હક
 તઆલાકી બંદગીમેં મશગુલ રહેતા હું મેરા ચલના ચહાસે
 દુશવાર હોગા ખીજસ્તારાએને આજીઝીસે અઝ કીયા કે
 અય હઝરત આપકે તશરીફ લે ચલનેસે યે કામ હોગા
 અગર મહેરબાની કીજીયે તો શકકત ઓર બંદેહ નવાઝીસે
 બંધ નહીં યે સુનકર શેખકે દીલમેં રહમ આયા ઓર કહા
 અગર મેરે ચલનેસે યે કામ તુમહારા હોતાહે તો બહોત
 બહેતર હો રોઝ ચહાં રહો તીસરે દીન ચલુંગા ખીજસ્તા-
 રાએને ઇસ ખાતસે ખુશ હોકર વહાંપર મુકામ કીયા શેખ
 સનઆં અપને વાયદે કે મુવાફીક ખીજસ્તારાએ કે સાથ
 રવાના હુવે ચંદરોઝ કે બાદ આઝર શાહકે શહેર કે નઝ-
 દીક પહોંચ્યા બાદશાહ શહેર પનાહતક ઇસતક બાલ કરકે
 લે ગયા ઓર બહોત અઅઝાઝ વ ઇકરામસે બીઠાયા ઓર
 સમન રૂખકા અહવાલ બયાન કીયા.

શેખને ગોર કરકે કહા કે મેરે હો મુરીદ હે એકા
 નામ દાના દીલસો મુઝસે રૂખસત હોકર ઠકનકી તરફ
 સેરકો ગયા હે ઓર દુસરેકા નામ રોશન ઝમીર હે સો
 વો ઉત્તરકી તરફ ગયા હે અગર વો દોનું વહાં હોતે તો

સમન રૂખકો જલદ આરામ હોતા ક્યું કે ઉન દોનું કે તઈ ધન કામુકો બડી દસ્તરસ હે આઝરશાહને કહા ઉન દોનુંકે તઈ મહેરબાની કરકે ખુલાયા ચાહીયે શેખને અપને દોનું મુરીદુકે નામ અલાહેદા અલાહેદા ખત લીખ દીયે સો બાદશાહને અપને દો મુસાહેબુકે હવાલે કરકે એકકો દાના દીલકી તલાશમેં લેખ ઓર દુસરેકો રોશન ઝમીરકે ખુલાને કે વાસ્તે રવાના કીયા શેખકે દોનું મુરીદ અપને પીરકે ખત દેખતેહી બાદશાહકે મુસાહેબુકે સાથ રવાના હુવે ઓર અંદરોઝકે બાદ આનકે પીરકી મુલાઝમત હાસીલ કી શેખને ઉન દોનુંસે સમન રૂખકી હકીકત ઝાહેર કરકે સહત હોનેકી તદખીર પુછી ઉન્હુને અપને દીલમેં ગોર કરકે કહા અય મુરશદ ઉસકે ઉપર કીસી જાદુગરને જાદુ કીયા હે ઓર ઉસે હરગીઝ કીસી ચીઝસે કાયદા ન હોગા મગર યે તજવીઝ હમારી અકલમેં આતી હેકે અચ્છી અચ્છી કહાનીયાં ઓર ખાતેં ઓર નાદર નાદર કીસ્સે ઓર દાસ્તાંન ઉસકેં રૂખરૂ ખયાન કરેં શાયદકે ઉસકા દીલ ઉસકે સુનનેમેં મશગુલ હોવે ઓર દીવાનગી જાતી રહે શેખ સનઆને કહા કે તુમસે બેહતર ઓર કોન હે જો કુછ તુમને કુછ દેખા હો યા સુના હો ખયાન કરો દાના દીલને ઇલતી-માસ કીયા કે એક મકાન અલાહેદા અયસા મુકરર હોવે જહાં આઝરશાહ ઓર સમન રૂખ ઓર આપ અખડેખયઠેં ઓર કોઈ વહાં આને ન પાવે તો ઇસ બંદેહને જો કુછ સુનાહે સો ખયાન કરે આઝરશાહને ઉસી ઘડી એક મકાન અલાહેદહ કે ગયરકા વહાં હરગીઝ દખલ ન હોવે ખાલી કરકે સમન રૂખ બાનુકો વહાં પરદા કરકે અંદર બીઠાયા ઓર ચારૂ શખસ પરદેકે બાહેર બાદશાહના ફર્શ ફરોશ બીઠાકે ખયઠે તખ શેખ ખુઝુર્ગવારને કહા અય દાના દીલ અબ તુ જો કુછ મુનાસીબ જાને સો ખયાન કરના શુરૂ કર

ખયાન કરના દાના દીલકા કીસ્સા મલક મોહમ્મદ વ ગેતી અફરોઝકા આગે સમન રૂખ વ આઝરશાહકે

ઔર ગમ દુર હોના સમન રૂખકા મલક મોહમ્મદ
કા હાલ સુન કર

કેહતે હેંકે દાના દીલને અપને મુરશદકી ઇબ્તજત લેકર
કહા સુન અય મલકએ આફક મેરે ભાઇબન્દુ મેસે એક શખ્સ
થા મલક મોહમ્મદ નામ હમેશા મુલકું ઔર શહેરૂંકી સેર
કરતા ઔર અકસર રાતુંકો કોહ ઔર ખયાબાનમે રેહ બતા
ઇત્ત ફાકન એક રોઝ શહેર બાબીલકે નઝદીક પહોંચા શહેર
પનાહકે બાહેર એક સંગ મરમરકા હોઝ ખુશ અસલુખ
મુસફફ પાનીસે મલખખ દેખા ઔર ઉસકે કનારે પર એક
છોટાસા તખ્તા બાગીચેકા થા નેહાયત ખુશતામીર જુસકે
દરખતુંમે તરહ તરહકા મેવએ મુરાદપુર થા ઔર કયારયુંમે
કીસમ કીસમકે ફુલ પુલ રહેથે ઔર દરખતુંકી ડાલીયુંપર
બુલબુલ ઔર કુમરી વગેરા જાનવર અપની અપની આવાઝ
બોલ રહેથે.

મસનવી.

ઉસ ચમનમે જાખજા કુલેથે ગુલ
હર તરફ થા બુલબુલુંકા શોરો ગુલ
જાખજા નહેરૂમે થા પાની રવાં
સુખસુથી કુમરીયાં કુકુ કીનાં
સર્વ હરગોશેમે ઇસ ખુબીસે થે
વાછીડેજી વાછીડેજી વાછીડે

મલક મોહમ્મદને ઇસ બાગીચેકી ખુબી ઔર લતાફત
દેખકર થે ખયત હસખ હાલ મોઝું કીયે.

ખયત.

હે મુલક થે બાગ રખબુલ આલમી
યાકે હે ફીર દોસ બર રૂએ ઝમી
અગર ફીર દોસ બર રૂએ ઝમી અસ્ત
હમી અસ્તો હમી અસ્તો હમી અસ્ત

ઔર તમામ રોઝ સેર કરતા રહા વકત શામકે રહે

ઇશતહાકે વાસ્તે થોડા મેવા ખાયા ઓર પાની પીકર
રાતકો ઉઝી મકાન દીલચરપમે આરામ કીયા આખી રાતકે
વકત યકાયક ઉસકે કાનમે શોરોગુલકી આવાજ આઈ
આંખ ખોલકે દેખતા કયા હે કે આસમાનકી તરફ મથાલે
એશુમાર રોશન હે ઓર ઉસ રોશનીમે એક તખ્ત ઉડા
ચલા આતા હે ઓર ઉસ પર એક પરી સવાર હે મીસ્લે
માહતાબકે ઓર દુસરી પરીયાં માનીંદ સીતા રહાએ પરવેંકે
કે જ્યસે માહતાબકે ગીદોંપેશ સીતારે રોશન હોતે હે વો
જલવા ઉસે નઝર આયા દેખતેહી ગશ આ ગયા આહાહા
કયા સુરત નઝર પડી કે જુસકે દેખતેહી મીસાલ તસવીરકે
ચશમ વા કરકે સફુતકે આલમમે આ ગયા.

અગર થે ઓર પરી ઓર પરીઆદ હઝારેં ઉસ તખ્તકે
ગીદોં પેશ થે લેકીન વો જ્ઞાનો શવકત કુછ ઓર થી પસ
મલક મોહમ્મદ દેખકર મુત અજઝુબ હુવા કે ઇલાહી થે
કયા ઇસશર હે આલમે ખવાબ હે યા આલમે ખેદારી ઉસ
વકતસે મુખકે તક ઉસકી આંખ ન લગી મુખકે શહેરમે
જાકર વહાં કે લોગુસે તમામ હકીકત રાતકી ઓર
ઉસ તખ્ત નરીનકા નામે નીશાન પુછા જો શજસકે ઉસ
હકીકતસે આગાહ થે ઉન્હુને કહા અય જવાન તુ ઇસ
ખ્યાલમે મત પડ વો પરસ્તાનકે બાદશાહકી બેટી હે ગેતી
અફરોઝ નામ સો ઇસને અપને બાપસે રૂક કર વહાં નઝદીક
કોહિસ્તાનમે મહેલ તઆમીર કરકે રહેના ઇખત્યાર કીયા
હે જો કોઇ આદમીઆદ વહાં જાતા હે ઉસે હયવાન મુતલક
કર ડાલતી હે મલક મોહમ્મદકે દીલમે ઉસકે દેખનેકા શોક
ઓર બી જ્યાદા હુવા ઓર કહા ઉસકે મહેલમે હયવાન
હોકર રહેના ગનીમત હે સો ઉસી વકત કોહિસ્તાનકી તરફ
રવાના હુવા વહાં પહોંચકર દેખા તો મહેલકા દરવાઝા બંધ
હે ઉસને આવાજ દી પરીયુને શાહપરીકે હુકમસે દરવાઝા
ખોલ દીયા. મલક મોહમ્મદને અંદર જાકે દેખા તો તમામ
દેહ દીવાર તમામીસે મરતબ કીયા હે ઓર સખ જગેહ

કર્થ બાદશાહનાસે ઝીનત કીયાં હે જ્યાર એક અમરૂદ્દી
ચોકી પર નાઝનીન ચઉદવીં રાતકે ચાંદકે માનીંદ બયદી હે.

મસનવી.

કયા કહું સુરતકા ઉસકીમેં જ્યાં
વરફ ઉસકા કર સકે કયું કર જ્યાં
સર્વ કહ ગુન્ચા દહન નરગીસ નયન
યાસમીરોં ગુલાબદન રશકે ચમન
જુદ્દથી આરઝપે યું બાપે ચોખમ
રાત દીન આકર હોવે ગોચા બહમ
ઝંઝાયા ઉસ મુંહકે આગે આફતાબ
હુસ્નસે ઉસકે ખીજલયા માહતાબ
અજુ અજુ ઉસકા મઝ મહબુબયા
કયા કહું આગે સરાપા ખુબ ચા

જ્યાર હઝારું પરીઝાદ માનીંદ સીતાઈં કે ઉસકે
ઝીદોં પેશ દસ્ત બસ્તા ખડે હેં મલક મોહમ્મદકે ઉસકી
સુરત દેખતેહી ગય આ ગયા જ્યાર બેહોશ હોકર ઝમીન-
પર ગીર પડા પરી ઝાદુને ઉસકે ચેહરેપર ગુલાબ છીક-
કા તો ઝરા હોશમેં આયા ગેતી અફરોઝને દેખાકે મેરી
શીકલપર ફરે ફૂતા હે તખ્તકે પાસ સોનેકી કુરસી પડીથી
ઇશારા કીય કે ઉસપર બયઠ બા.

મલક મોહમ્મદ નેહાયત ખુશ હોકર ઉસ કુરસીપર
બયઠ ગયા જ્યાર રાતકે બાગમેં રેહનેકા જ્યાર અપને
આનેકા અહવાલ મુફસીલ બયાન કીયા ગેતી અફરોઝ
ઉસકી બાતુસે ખુશ હોકર દેરતક બાતેં કરતી રહી પ્રીર
એક પરીઝાદકી તરફ દેખાકે રૂહ અફઝા ઉસકા નામ ચા
ઇશારા કીયા વો એક શીશા સરાબ દો આતીશા કાહે
આઈ જ્યાર દો દો ખ્યાલીયાં ઉસને ગેતી અફરોઝ જ્યાર
મલક મોહમ્મદ કે પીલાઈ ગેતી અફરોઝને નીચેમેં મલક

મોહમ્મદની તરફ દેખકર કહા કે અગર તું રાત્રી હોતો
સાકી રૂઠ અફઝાકો તુજે બખશુ ઉસને જવાબ દીયા.

મીસ્રઆ.

મુઝકો તો સીવા તેરે નહીં કામ કીસીસે.

ગેતી અફરોઝને કહા અય મલક મોહમ્મદ મેરે
તઈબી ચેહી આર જુહે કે તુજે અપને પાસ રખું લેકીન
આદમી ઝાદબે સખર હોતા હે સો અપની બેસ બરીકે
સબખસે દુખ પાતા હે ઓર હમેંબી બદ નામ કરતા હે
ઈસ વાસ્તે રૂઠ અફઝાકો તુજે દેતી હું અબ ઉસકી મુલા-
કાતસે અયશો આરામમેં મશગુલ હો ઉસને કહા મુઝે
ઓર કીસીસે કામ નહીં.

બયત.

આરઝુ મેરી જો હાસીલ હોતો મેં ઇતના કહું
પાસ તું બચઠી રહેમેં રાત દીન દેખા કહું.

ઈસી ગુફત ગુમેં દીન આખીર હુવા રાતકે વકત
ગેતી અફરોઝ ને હુકમ દીયાકે મલક મોહમ્મદ ઓર રૂઠ
અફઝાકા બીછોના એક જગેહ બીછાવ મલક મોહમ્મદને
હરબીઝ કબુલ ન કીયા ઓર કહા અય નાઝની મેં તેરે
દુરસે દેખનેમેં બહોત ખુશ હુયે બાત સુનકર સહનમેં
એક પાનીકા હોઝ થા ઉસકે ઇધર અપના પલંગ ઓર
ઇધર મલક મોહમ્મદકા બીછવાયા અલ મરઝ મલક મોહ-
મ્મદને વો રાત તો બહાર દુશવારી ઓર નેહાયત જો
કશરીસે કાઠી દુસરે રોઝ ઉસી હોઝપર બાદશાહાના મજ-
લીસ કરકે નાય હોના શુરૂ હુવા ઓર રૂઠ અફઝા સાકી
હોકે ખાલા શરાબકા દેતીથી ઓર મલક મોહમ્મદકો
શબકને અયસા મલખા કીયા કે જો ઇખત્યાર ગેતી અફ-
રોઝ કે કદમું પર જા પડા ઉસને કહા અય મલક મોહ-
મ્મદ ખુબશાર અયસા ન હોવે કે કોઈ હરકત બેબા તુઝસે

ઝહુરમેં આવે વહાહ ન ઉસી વક્ત જનવર હો જાયગા
 શીર આદમી હોના બહોત મુશકીલ હે બારે ઉસ વક્ત
 ઉસને જયું ત્યું સંભલ કે સખર કીયા લેકીન આશકકો
 કરાર કહાં ઘડી હો એક કે બાદ એક પરીઝાહ ગુલાબકા
 ફુલ લાઇસો મલક મોહમ્મદ ઉસકે હાથસે લે કર ગેતી
 અફરોઝકે આગે લે આયા ઉસને પુલ લેનેકે વાસ્તે હાથ
 ફરાજ કીયા તો મલક મોહમ્મદને ઉસકા હાથ પકડકે
 યુમ લીયા.

ગેતી અફરોઝને બહોત ગુસ્સે હોકર કહા અય કબુ-
 તર કમ બખ્તમેં જો કેહતીથી કે આદમી જાદ બે સખ-
 રકો હમારી મજલીસમેં રહેનેકા કયા કામ મલક મોહ-
 મ્મદ ઉસી વક્ત કબુતરકી શીકલ બન કર ઉડા ઓર મહે-
 લકે કગુરેપર જા બયડા તમામ રોઝ ગેતી અફરોઝકે
 સામને ઉડતા ફીરા લેકીન ઉસ બે રહમ જફા કારકો હર-
 ગીઝ રહમ ન આયા લાચાર દુસરે દીન વહાંસે ઉડ કર
 અપને ઘર આયા સો ઉસકે આદમીયુને કબુતર જનકે
 પકડ લીયા ઉનમેંસે એક શખસને છુરી લે કર ચાહા કે
 ઝુખ્હે કરે દુસરે ને કહા અય ચારો એક કબુતરકે ગોશ-
 તસે કુછ પેટ ન ભરેગા ઓર મુદતસે અહવાલ મલક
 મોહમ્મદકા મઆલુમ નહીં ખુદા જાને કહાં હે સોઇસ
 કબુતરકો અપને ખાવીંદકે નામપર તસદુક કરકે છોડ હો
 ઓર એક રોઝ દાનીશ મંદને મુઝસે પુછાયા કે મલક
 મોહમ્મદ કહાં હે મેંને જવાબ દીયા કે એક મહીનેસે
 ગાયેબ હે ઓર કુછ અહવાલ મઆલુમ નહીં ઉસને કહા
 ઉસ કમબખ્તકો મુલકું ઓર શહેરું ઓર ખ્યાબાન ઓર પહા-
 ડુંકી સેરસે નેહાયત શવક હે અયસાન હોવે કે પરીયુંકે
 મહેલકી તરફ ગયા હોવે જો વહાં કોઈ જાતા હે ઉસ વો
 જનવર બના દેતી હે શાયદ મલક મોહમ્મદ વહાં ગયા
 હોવે અગર જનવર હોકર આવે તો મુઝે ખખર કરના કે
 મેરે યહાં એક મઆજુન હે ઉસકે ખાનેસે ફીલ ફોર આદમી
 હો જાયગા સખને યે સુન કર કબુતરકો ખાવીંદ કે નામ

ਪਰ ਤਸਵੁਕ ਕਰਕੇ ਓਹ ਈਯਾ ਮਲਕ ਮੋਹਮਮਦਉਨਕੇ ਪਾਂਝੇਸੇ
 ਘਲਾਸ ਛੋਕਰ ਚੁਕਰ ਆਇਆ ਆਰ ਵਛਾਂਸੇ ਉਤਕਰ ਫਾਨੀਸ਼-
 ਮੰਦ ਮਸਨਦ ਪਰ ਆਇਆ ਫੁੱਫਾ ਅਪਨੀ ਵੀਜ਼ਾਰਤਕੇ ਕਾਰੋਆਰਮੇਂ
 ਮਸ਼ਗੁਲ ਥਾ ਆਰ ਆਦਮੀਯੁੱਕੀ ਆਈ ਲੀਤਥੀ ਯੇ ਅਪਨੇ ਘੀਯਾ
 ਫਾਨੀਸ਼ਮੰਦਕੀ ਗੋਦਮੇਂ ਜਾ ਆਇਆ ਸਭ ਮਜ਼ਦੀਸਕੇ ਲੋਗ ਯੇ
 ਅਛਵਾਲ ਦੇਖਕਰ ਸੁਤਫੈਯਰ ਫੁੱਫੇ ਕੇ ਜਨਵਰ ਆਦਮੀ ਕੇ ਸਾਧੇ
 ਸੇ ਲਾਗਤਾ ਛੇ ਆਰ ਯੇ ਕਯੁਤਰ ਘੁਫ ਅਘੁਫ ਖੁਤਨੀ ਲੀਤਮੇਂ
 ਆਨ ਕਰ ਗੋਦਮੇਂ ਆਇਆ ਫਾਨੀਸ਼ਮੰਦਨੇ ਅਕਲਸੇ ਫਰਯਾਕਤ ਕੀਯਾ
 ਕੇ ਮਲਕ ਮੋਹਮਮਦਕੋ ਪਰੀਯੁੱਨੇ ਕਯੁਤਰ ਆਨਾ ਕਰ ਓਹ ਈਯਾ
 ਛੇ ਸੋ ਧਵਾਂ ਆਯਾ ਛੇ ਨਈਂ ਤੋ ਕਯਾ ਸੁਮਕੀਨ ਕੇ ਜਨਵਰ
 ਘੁਫ ਅਘੁਫ ਆਦਮੀਯੁੱਮੇਂ ਆਯੇ ਫਾਨੀਸ਼ਮੰਦ ਯੇ ਆਤ ਫਰਯਾਕਤ
 ਕਰਕੇ ਐਕ ਆਵਾਜ਼ ਸਰਾਕੋਕੇ ਕਾਪੁਰ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਥਾ ਫੁੱਕਮ
 ਕੀਯਾ ਤੋ ਯੋ ਅੰਦਰਸੇ ਐਕ ਮਾਅਯੂਨਕਾ ਮਰਫਯਾਨ ਸੰਫੁਕਮੇਂਸੇ
 ਨੀਕਾਲ ਲਾਯਾ ਉਸਮੇਂਸੇ ਥੋਈ ਮਾਅਯੂਨ ਕਯੁਤਰਕੇ ਸੁੱਛਮੇਂ ਈ
 ਪ੍ਰੀਤ ਫੈਰ ਛੋਟ ਪੋਟ ਕਰ ਅਫਸਤੁਰ ਆਦਮੀਕੀ ਸੁਰਤ ਛੋਕਰ
 ਆਲਨੇ ਲਗਾ ਫਾਨੀਸ਼ਮੰਦਨੇ ਮਲਕ ਮੋਹਮਮਦਕੋ ਗੱਲੇ ਲਗਾਯਾ ਆਰ
 ਅਛੋਤ ਨਸੀਛਤ ਕੀ ਕੇ ਅਯ ਕਲੁ ਕੋਛੇਸਤਾਨਕੀ ਤਰਫ਼ ਫਰਗੀਜ਼ ਨ
 ਜਾਯੋ ਉਸਨੇ ਕਛਾ ਅਯ ਮੇਂ ਵਛਾਂ ਫਰਗੀਜ਼ ਨ ਜਾਓਗਾ ਫੀਰ ਫ਼ਖਸਤ
 ਛੋਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਯਾ ਸਭ ਨੋਕਰ ਆਕਰ ਆਵੀਂਦਕੋ ਦੇਖਕਰ
 ਅਛੋਤ ਘੁਸ਼ ਫੁੱਫੇ ਆਰ ਧੰਤਨੇ ਰੋਜ਼ ਆਛੇਰ ਰਛੇਨੇਕੀ ਛਕੀਕਤ
 ਪੁੱਛੀ ਮਲਕ ਮੋਹਮਮਦਨੇ ਕਛਾ ਤੁਮਨੇ ਘੁਯ ਨਮਕ ਛਲਾਵੀ
 ਕੀਥੀ ਕੇ ਮੇਰੇ ਆਛੇ ਕਰਨੇਕੇ ਵਾਸਤੇ ਖੁਰੀ ਤੇਜ਼ਕੀਥੀ ਜੋ ਕੁਛ
 ਰੋਜ਼ ਮੇਰੇ ਆਂਦਗੀਕੇ ਆਕੀਥੇ ਤੁਮਛਾਰੇ ਛਾਥਸੇ ਆਲਾਸ ਛੋਕਰ
 ਨ ਜਾਤ ਪਾਓ ਉਂਫੁੱਨੇ ਛਯਰਾਨ ਛੋ ਕਰ ਕਛਾ ਅਯ ਘੁਫਾਵੰਦਯੇ
 ਆਤ ਆਪ ਕਯਾ ਫ਼ਰਮਾਤੇ ਛੇ ਛਮ ਅੰਦੇ ਤਾਯੇ ਛਾਫ਼ਕੀ
 ਕਯਾ ਮਜ਼ਲਕੇ ਕੁਛ ਗੁਸਤਾਘੀ ਕਰੇਂ ਅਛੇ ਜਵਾਂ ਆਪਕੇ ਪਸੀ-
 ਨੇਕੀ ਆਂਦ ਗੀਰੇ ਵਛਾਂ ਅਪਨਾ ਅਛੁ ਟਪਕਾਵੇਂ ਮਲਕ ਮੋਹ-
 ਮਮਦਨੇ ਅਪਨੇ ਕਯੁਤਰ ਛੋਨੇ ਆਰ ਧਵਾਂ ਆਨੇਕਾ ਕੀਰਸਾ
 ਅਯਾਨ ਕੀਯਾ ਯੋ ਆਤ ਸੁਨਕਰ ਅਪਨੇ ਛੀਲਮੇਂ ਪਸ਼ੇਮਾਨ ਫੁੱਫੇ
 ਆਰ ਅਸ਼ ਸਾਯਸਨੇ ਕਛਾਥਾ ਕੇ ਕਯੁਤਰਕੋ ਓਹ ਛੋ ਉਸਕੀ
 ਅੰਦਰਪਰ ਸਭਨੇ ਆਖ਼ਰੀਨਕੀ ਮਲਕ ਮੋਹਮਮਦਨੇ ਉਸਕੋ ਅਛੋਤ

ਈਨ ਆਮ ਨ ਈਰਾਮ ਦੀਆ ਆਰ ਅੰਦ ਰੋਜ ਅਧਸ਼ੋ ਅਸ-
 ਰਤਸੇ ਅਪਨੇ ਧਰ ਆਰਾਮ ਕੀਆ ਆਰ ਕਥ ਰੋਜ ਏ ਆਫ
 ਉਸਕੇ ਦੀਲਮੇਂ ਏ ਖ਼ਿਆਲ ਆਆ ਏ ਗੇਤੀ ਅਖ਼ਰੋਜ਼ ਮੁਝਕੋ
 ਧਾਫ਼ ਕਰਤੀ ਛੋਗੀ ਧਾ ਨਹੀਂ ਫ਼ੀਰਹੋ ਏਕ ਖ਼ਿਆਲੇ ਸ਼ਰਾਬਕੇ
 ਪੀਏ ਏ ਸ਼ਾਧਫ਼ ਨੀਰੋਮੇ ਏ ਖ਼ਿਆਲ ਜਾਤਾ ਰਹੇ ਸੋ ਪੀਤੇਫੀ
 ਗੇਤੀ ਅਖ਼ਰੋਜ਼ਕੇ ਮੀਲਨੇਕਾ ਸ਼ਾਵਕ ਆਰ ਲੀ ਅਧਾਫ਼ਾ ਫੁਵਾ
 ਉਸੀ ਵਕਤ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਨ ਖ਼ਿਆਲਾ ਅਮੀਨਪਰ
 ਪਟਕ ਕਰ ਆਫ਼ ਆਫ਼ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਆਰ ਨੇਛਾ-
 ਧਤ ਏਕਰਾਰ ਛੋਕਰ ਫ਼ੋਫ਼ਸਤਾਨਕੀ ਤਰਫ਼ ਰਵਾਨਾ ਫੁਵਾ
 ਗੇਤੀ ਅਖ਼ਰੋਜ਼ਕੇ ਮਛੇਲਕੇ ਫ਼ਰਵਾਝੇ ਪਰ ਜ਼ਕਰ ਪੁਕਾਰਾ ਏ ਫ਼ਰਵਾਝਾ
 ਆਵੇ। ਵਛਾਂਸੇ ਆਵਾਜ਼ ਆਫ਼ ਏ ਤੁ ਫ਼ੋਨ ਛੇ ਆਵਾ ਮੇਂ ਮਲਕ
 ਮੋਛਮਮਦ ਫੁੰ ਵਛਾਫ਼ਾਰ ਪਰੀਆਫ਼ਨੇ ਮਲਕ ਮੋਛਮਮਦਕਾ ਨਾਮ
 ਸੁਨ ਕਰ ਫ਼ੋਰਨ ਫ਼ਰਵਾਝਾ ਆਵ ਦੀਆ ਉਸਨੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਕੇ ਜ਼ੇ
 ਫ਼ੇਘਾ ਤੋ ਮਾਨੀਂਦ ਮਾਛ ਫ਼ੋਛਫ਼ਤੇਕੇ ਤਯਤ ਪਰ ਅਧਫ਼ੀ ਛੇ ਆਰ
 ਸੇਂਕਫ਼ੁੰ ਪਰੀਆਫ਼ ਆਸਪਾਸ ਫ਼ਸਤ ਅਸਤਾ ਅਫ਼ੇ ਛੇ ਉਸਨੇ ਫ਼ੇਘ-
 ਨੇਫ਼ੀ ਮੁਸਫ਼ੁਰਾਕਰ ਕਛਾ ਅਧ ਮਲਕ ਮੋਛਮਮਦ ਤੁਨੇ ਅਛੋਤ
 ਮਛੇਨਤ ਆੀਂਧੀ ਅਗਰ ਪਛੇਵੇ ਅਪਨੇ ਦੀਲਮੇਂ ਸੋਧਤਾ ਆਰ
 ਮੇਰਾ ਛਾਧ ਨ ਪਕਤਾ ਤੋ ਈਤਨਾ ਰੰਝ ਕਧੁੰ ਓਛਾਤਾ ਅਧ
 ਮੇਂਨੇ ਅਪਨੇ ਛਾਧ ਆਰ ਪਾਓਂ ਧੁਮਨੇਕੀ ਫ਼ਜ਼ਜ਼ਤ ਦੀ ਵੇਕੀਨ
 ਅਧਾਫ਼ਾ ਛੀਸ਼ ਮਤ ਕੀਯੋ ਏ ਫ਼ੀਰ ਪਸ਼ੋਮਾਨੀ ਨ ਛੋਵੇ ਮਲਕ
 ਮੋਛਮਮਦ ਏ ਆਤ ਸੁਨ ਕਰ ਅਛੋਤ ਯੁਸ਼ਾ ਫੁਵਾ ਆਰ ਯੁਫ਼ਾਕਾ
 ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਆ ਯੁਸ਼ਾਕਾ ਫ਼ੁਰਸੇ ਫ਼ੇਘਨਾ ਫ਼ੁਸ਼ਵਾਰ ਧਾ ਉਸਕੇ ਛਾਧ
 ਪਾਓਂ ਧੁਮਨੇ ਮਧਸ਼ਸਰ ਫੁਵੇ ਰਾਤਕੋ ਗੇਤੀ ਅਖ਼ਰੋਜ਼ਨੇ ਅਪਨੇ
 ਪਲੰਗ ਏ ਅਰਾਅਰ ਉਸਕਾ ਪਲੰਗ ਆਛਵਾਧਾ ਆਰ ਕਛਾ ਅਧ
 ਮਲਕ ਮੋਛਮਮਦ ਅਧਰਫ਼ਾਰ ਮੁਆਫ਼ਾ ਫ਼ੋਫ਼ ਫ਼ਰਕਤ ਤੁਝਸੇ ਅਛੁ-
 ਰਮੇਂ ਆਵੇ ਉਸਨੇ ਕਛਾ ਅਧਜ਼ਨ ਤੁਨੇ ਛਾਧ ਪਾਓਂ ਧੁਮਨੇਕੀ
 ਪਰਵਾਨਗੀ ਵੀਛੇ ਅਧ ਈਸਕੇ ਸੀਵਾਧ ਆਰ ਗੁਸਤਾਅਮੀਨ ਕਫ਼ੰਗਾ
 ਫ਼ੀਰ ਫ਼ੋ ਫ਼ੋ ਖ਼ਿਆਲੇ ਸ਼ਰਾਬ ਏ ਪੀ ਕਰ ਸੋ ਰਹੇ ਪਰ ਮਲਕ
 ਮੋਛਮਮਦਕੋ ਨੀਂਦ ਕਛਾਂਧੀ ਸਾਅਤ ਅਸਾਅਤ ਫ਼ਸਤੋ ਪਾਕਾ ਆਸਾ
 ਵੇਤਾਧਾ ਆਰ ਮੁੰਛ ਧੁਮਨੇਕੀ ਛੀਵਸਧੀ ਵੇਕੀਨ ਜ਼ਨਵਰ ਛੋਨੇ
 ਏ ਫ਼ਰਸੇ ਜ਼ੁਰਅਤ ਨ ਕਰ ਸਕਤਾਧਾ ਆਅਰ ਏ ਆਈਅਤਾਰ ਛੋ

કર ઉસકે મુંહકે પાસ મુંહ લે ગયા સો ઉસકે સાંસકી ગરમીસે
 વો જાગ ઉઠી ઓર હંસ કર કહા અય નાદાન તુ અપને કોલપર
 કાયમ નહીં અલી જાનવર હો જાયગા ઓર દેખના મેરા
 મયસ્સર ન હોગા બીચારા શરમીન્દા હો કર પલંગપર
 સો રહા ફજરકે વક્ત દોનું આશક વ મઆશુક જાગે
 તમામ રોઝ અયશો અશરતમેં કાટા રાતકો બ દસ્તુર ઉસી
 હોઝપર દોનું આશકો મઆશુકકે પલંગ બીછે જબ ગેતી
 અફરોઝ સો ગઈ તબ મલક મોહમ્મદને ઉઠકે ઉસકા હાથ
 અપની ઉંગલીયુ'પર રખા ઓર મુંહકી તરફ નીગાહ
 કરકે કહા.

ખયત.

ખુદા જાને કયા હોગા અંજામ ઇસકા
 મેં બે સખ્ર અયસાહું ચે તાંદ ખોહે

ગરજ ઇસને અપને તઈ થાંબા પર દીલ ન થંબા
 તો બે ઇખત્યાર હોકર ઉસકા મુંહ ચુમ લીયા વો જાગ
 ઉઠી ઓર બહોત ગુસ્સેસે તેવરી ચઢાકર કહા અય મુરગાબી
 કમબખત તુને કયા કીયા મલક મોહમ્મદ ઉસી વક્ત લોટ
 પોટકે મુરગાબી હો ગયા સમન રૂખ ચે ખાત સુન કર
 બોલી કે વો બીચારા કીસ કીસ મહેનસે કબુતરસે આદમી
 હુવાથા સો ઉસ બેરહમને ફીર મુરગાબી કર ડાલા ખુદા
 જાને અબ કયસી મુસીબતમેં ગીરફતાર હોગા આઝરસાહ
 સમન રૂખકે હોશમેં આનેસે બહોત ખુશ હોકર શેખ
 સનઆં ઓર ઉનકે મુરીદુ'કે કદમખોસ હુવા અલગરજ મલક
 મોહમ્મદ મુરગાબી હોકર તમામ રાત ઉસી હોઝમેં રહા
 મુખેકે વક્ત ગેતી અફરોઝને ઉસકી તરફ દેખકર કહા
 અય બેસબર મેરા કહેના માનતા તો ઇતના દુખ ન પાતા
 અપને ચીચાકે પાસ જા શાયદ કુછ ઇલાજ કરે મલક
 મોહમ્મદ અપને દીલમેં સમજાકે અગર સો બરસ તક ચહાં
 રહુંગા તોબી ઇસ બે રહમકે દીલમેં રહમ ન આવેગા
 લાચાર વહાંસે ઉઠકે શહેરકી તરફ રવાના હુવા ઇત ફાકન

વહાંકા બાદશાહ શીકારકો નીકલાયા. રાહમેં એક તાલાબ
 પર શીકાર ખેલતાયા. ઉસ મુરગાબીકો દેખકર શીકારકે વાસ્તે
 એક બાઝકો છોડા મુરગાબી હરચંદ લાગી પર બાઝકે
 હાથસે ખલાસી અપની ન દેખી લાચાર હોકે ઉસી તાલા-
 બમેં ગોતા મારા બાઝને હત્તાલ મકદુર ઉસકા પીછા કીયા
 લેકીન હાથ ન લગી ઓર ઉસને દીલમેં કહા કે જબ તક
 બાદશાહ તાલાબકે કીનારે હે મેરા જાના મુનાસીબ નહીં
 પસ અય બાનુ જબ બાઝ ખાલી ફીરા તબ બાદશાહ
 શહેરકો રવાના હુવા રાહમેં થોડી દુર જાકર દેખાતો એક
 મીર શીકારી ખાસે બાઝકો લીયે હુવે ચલા આતા હે. ઉસે
 દેખકર ઝુંઝલાકર બહોત ખફગીસે કહા કે ઇસ ખાસે બાઝકો
 તુને શીકારકે વકત હાઝીર ન કીયા. ઉસ તાલાબમેં એક
 મુરગાબી હે ઇસ બાઝકો લે જાકર શીકાર કર લા નહીં તો
 ખુબ સજા પાવેગા વો બાદશાહકે હુકમકે મુવાફીક ઉસી
 તાલાબ પર આયા મુરગાબીને જો દેખા કે બાદશાહ ગયા
 સો તાલાબમેંસે નીકલ કર શહેરકી તરફ રવાના હુઈ ઓર
 ઇસ મીર શીકારને કે મુન તીઝર બચઠાયા બાઝકો ઉસકે
 પીછે છોડા મુરગાબી હરચંદ લાગી લેકીન બાઝને અપટકે
 ચુંગલમેં પકડ લીયા બારે કુછ દીનું જો ઝીન્દગી બાકીથી
 બાઝકે ચુંગલસે છુટકે ઉસી તાલાબમેં ગોતા મારા ફીર
 બાઝકે હાથ ન લગી જબ મીર શીકાર પશેમાન હોકર શહેર
 કો ચલા તબ વો મુરગાબી યાની મલક મોહમ્મદ તાલા-
 બસે નીકલ કર દાનીશમંદકે મહેલમેં જાકે કયા દેખતા હે
 કે શીકાર બાઝ બહોત શીકાર લાએ હે ઓર મુરગાબી જો
 બાઝકે ચુંગલસે છુટ ગઈથી ઉસકા અફસોસ કરતે હે મલક
 મોહમ્મદને અપની સબ હકીકત અપને કાનું સુની ઓર
 ખુદાકા શુકર કીયા ફીર જયું ત્યું લહુસે ભરા હુવા અપને
 ચીઆકી ગોદમેં જા બચઠા મજલીસકે લોગ હયરાન હુવે
 કે અયસા જાનબર આદમીયુંકી સોહબતમેં કયું કર આયા
 દાનીશમંદને જબમી બદન ઓર પર દુટે દેખકર અકલસે
 મઆલુમ કીયા કે મલક મોહમ્મદ હે બાદશાહકે બાઝને

ઉસકો પકડાયા ફીર આવાઝકી કે મલક મોહમ્મદ તુડી થા
 ઉસને પડું કે ઇશારેસે કહા દે હાં ઉસકે ચીચાને ઝીડક
 કર કહા અય બંદબખ્ત મેં જો દેહતા થાકે ઉસ તરફ કભી
 મત બઘયો તુને મેરા કહા ન માના અબ અગર કસમ
 ખાવે કે ફીર કભી વહાં ન જાઉંગા તબ મેં તેરા ઇલાજ
 કરું ઉસને દેખા કે બદુ કસમ ખાવો સુરત અચ્છે હોનેકી
 મુમકીન નહીં બપાસ ખાતીર ઉસકે સર હીલાયા ઉસને
 દેખા કે કસમ ખાતા હે સો દાનીશમંદને મરતખાન મંગવા
 કર થોડી મઆજુન ખીલાદી ખુદાકી કુદરતકા મીલાસે મઆ-
 જુન ખાતેહી ફીલ ફેર આદમી હો ગયા દાનીશમંદને કપડે
 મંગવાકે પહેનાવે ઓર બહોત નસીહત કરકે કહા અબ
 મેરે પાસ મઆજુન નહીં રહી હે અગર અબકે વહાં
 જાયગા તો ફીર મુઝસે અચ્છે હોનેકી તવકકે મત રખયો
 ફીર મલક મોહમ્મદ વહાંસે રૂબસત હોકે અપને ઘર આયા
 નોકડું ચાકડુંને દુરસે દેખા ઓર ઇસતક બાલ કરકે લે
 ગયે ઓર નસીહત કરકે કહા અય ખુદાવંદ આપકે મીઝાજ
 મુખારીકમેં યે કયા સોદા હુવા હે એક દીન ઇસમેં જ
 જાતા રહેગા ઓર તુમ્હારે ચીચાને કસમ ખાઈ હે કે અબ
 કે દફઆ મેરા ભતીજા મર જાવે પરમેંઝીનહાર અચ્છા ન
 કરુંગા ઉસને કહા મેંનેભી કસમ ખાઈ ઓર તવ બાકી હે
 કે અબ હરગીઝ ન જાઉંગા યે કેહકર ઝનાના મહેલમેં
 દાખીલ હુવા ઓર જો કુછ હાઝીર થા ખાકર આરામ કીયા
 ઇસ તરહ ચંદ રોઝ અપને ઘર અચશે અશરતમેં રહા
 હર રોઝ અપને ચીચાકે પાસ આયા જાયા કરતા એક રોઝ
 આઘી રાતકે વકત અપને મહેલમેં બચઠાથા કે ચકાયક
 આસમાનકી તરફ ગુલ હુવા યે સર ઉઠા કર દેખતા કયા
 હે કે ગેતી અફરોઝ સોનેકે તખ્ત પર બચડી હુઈ હઝારું
 પરીચુંકો લીયે હુવે હવા પર ચઢી જાતી હે મલક મોહમ્મદ
 અપની મઆશુકાકો દેખકર ખેતાબ હો ગયાં ઓર કહા મેં
 અજબ અહમક હુકે અયસી મજલીસ છોડકર ચહાં બચઠ
 રહું ફીર ઉસી વકત ઘરસે બાહર નીકલા ઓર નોકડુંસે

ચીચાકે મકાનકા બહાના કરકે કોહસ્તાનકી તરફ રવાના હુવા ઓર મહેલકે દરવાજે પર પહોંચકર આવાજ કી સો પરીયુને દરવાજા ખોલ દીયા અંદર જાકે દેખા કે નાઝની સુખ પોશાક પહેને હુવે અજબ સજ ધજસે ખીલોરકે તખ્ત પર બયઠી હે સો મલક મોહમ્મદકો દેખ કર બોલી આવ અચ્છે વકત આયા કે ઇસ વકતમેં તેરી યાદમેંથી ફીર અપને પાસ ખીઠા કર તમામ હકીકત પુછી તો મલક મોહમ્મદને એક આહ દીલસે ખીંચ કર ચે બયત પઢી.

બયત.

દેખ તેરી હોસ્તીમેં મુઝકો કયા સોદા હુવા

એક તો હુરમત ગઈ ઓર દુસરા ફસવા હુવા

ગેતી અફરોઝકો ચે ખાત બહોત ખુશ આઈ ઓર મલક મોહમ્મદકે ગલ્લેમેં અપને હાથ ઠાલ કર દેર તક ઇખલાસકી ખાતેં કરતી રહી ઓર મુંહ ચુમનેકી પરવાનગી દી મલક મોહમ્મદ ઇસ ખાતસે બહોત ખુશ હુવા ફીર એક બારગી આસમાનકી તરફસે શોર કી આવાજ આઈ ઇતનેમેં હરકારેને ખબર દીકે ફીલસુફ વઝીર તુમ્હારે બાપ અસરશાહકા આતા હે ઇસ ગુફતગુમેંચે કે ફીલસુફ વઝીર અસરશાહકા આ પહોંચા ઓર આદાબ બજાલકર અસરશાહકા ખત દીયા ગેતી અફરોઝને ખત પઢ કર સર નીચા કર લીયા ફીર ફીલસુફ ગેતી અફરોઝકી તરફ મુતવજ્જહેહ હોકર બોલા તુમને ચે ચાલ ઇખત્યારકી હે કે અપને નંગો નામોસ પર નીગાહ ન કરકે આદમ ઝાદસે હોસ્તી પયદા કી હે પરીકો આદમીઝી સોહબતસે કયા કામ ઇસ સખબ તુમ્હારે માંબાપ તુમસે નેહાયત આઝુરદા હેં તુમ્હેં લાઝીમ હે કે ચે ચાલ છોડદો ઓર અપને ઘર ચલો કે માંબાપ લાઈ વગેરા તુમ્હારે કબીલે કે લોગ તમામ દેખનેકો તરસતે હેં ગેતી અફરોઝને બડી દેરકે બાદ સર ઉઠા કર ફીલસુફકી તરફ મુખાતીબ હોકર બોલી કે તેરી નસીહત સખ સચ્ચ

હે લેકીન ઇસ આદમીઝાદને મેરે વાસ્તે અયસી અયસી આફતેં ઓર મુમીઝતેં ઉઠાઇ હેં કે કહા નહીં જાતા બલકે કઇ બાર મેંને ઉસે જાનવર કર ઢાલા તો તમામ આલમમેં રૂબા ઓર ફઝીહત હુવા તોભી મેરી દોસ્તી ન છોડી અખ મેં ઉસકી મુરબતકી અયસી એહસાનમંદ હું કે અગર યે મુઝે કીસીકો બખશ દેતોભી હરગીઝ ઇનકાર ન કરું યે ખાત કેહકે એક બારગી મલક મોહમ્મદકે ગલ્લેમેં અપને હાથ ઢાલ કર દેર તક ઉસકા મુંહ ચુમા કી ઓર કહા અય વઝીર અગર એક માં બાપ કયા અગર સારાજહાં મુઝસે આઝુરદા હો જાવે તો ભી ઇસ આદમીકી સોહબત ઓર દોસ્તીસે હરગીઝ ન ફીરું ઓર અપને કોલપર કાયમ રહું.

અયત.

જીયું મરું રહું અપનેહી કોલપર કાયમ

ફીરું ન ઉસસે અગર મુઝસે સખ જહાંફીર જાય.

બલકે મેં અપને માં બાપસે બેઝારહું ઓર ઉનસે કુછ મતલબ નહીં રખતી હું કહો કે વોભી મેરી મોહબ્બત અપને દીલસે દુર કરેં વઝીર યે જવાબ સવાલ સુનકર ઓર અહવાલ દેખકર બહોત દીંગ હુવા ઓર કહા લખાનત ખુદાકી હમ પર જો ફીર કભી તેરા નામ લેવેં યા મુંહ દેખેં ગેતી અફરોઝને કહા યે ખાત વો મેરે માં બાપસે કેહના કે મેંભી તુમહારે મુંહ દેખનેકી રવાદાર નહીં અખ તુ ફીર આવેગા તો સઝા પાવેગા વઝીર બહાંસે ઉઠકર મઘે લશકર અપને મુલકકો રવાના હુવા ઓર અસરશાહકે પાસ પહોંચકર ગેતી અફરોઝકા અહવાલ જો દેખાયા સખ અરઝ કીયા અસરશાહને બેટીકી સખ હકીકત સુનકર બહોત અફ-સોસ કીયા સુન અય સમન રૂબ જબ ગેતી અફરોઝને બાપકે વઝીરકો ઇસ તરહ રૂબસત કીયા તખ મલક મોહમ્મદ અપને દીલમેં બહોત ખુશ હુવા ઓર જાના કે ગેતી અફરોઝ ભી મુઝપર આશક હે નહીંતો મેરી ખાતર બાપકે વઝીરસે

અચસી બે મુલાહેઝા નહોતી ગેતી અફરોઝને કહા અચ મલક મોહમ્મદ કહે તેરે વાસ્તે મેંને બાપકે વઝીરકો કીસ તરહ રૂબસત કીયા ફીર રૂહ અફઝાકો ઇશારા કીયા તો વો એક શીશા શરાબ દો આતીશાકા કે જીસકે પીતેહી આદમી બેહોશ હો જાવે લે આઈ સો વો દોનું પીકર દેર તક મોહબ્બત ઓર ઇબલાસકી બાતેં કરતે રહે ફીર ઉસી હોઝ પર પલંગ પર લેટ ગઈ ગેતી અફરોઝને કહા અચ મલક મોહમ્મદ ખબરદાર ઇસ બાતપર મગરૂર ન હોના કે મેંને ફીલસુફકો ઇસ તરહ દુર કર દીયા ઓર ફીર કુછ હરકત ના મુનાસીબ કરે ઉસને કહા અચ મહબુબા અબ તુને મુંહકે બોસે લેનેકી પરવાનગી દી હે મેં ઇસસે ઝયાદા કુછ ગુસતાખી ન કરૂંગા લેકીન આશકકે દીલમેં સખર ઓર ઇકરાર કહા જબ ગેતી અફરોઝ સોઈ તબ ઉસને ઉઠ કર દેખા કે ઉસ શમેઅરૂકા ચેહરા પસીનેમેં તરબત રહે ઓર અરકકી બુંદેં સેજ પર ટપક રહી હેં મલક મોહમ્મદને બેકરાર હોકર ચે બચત પઢી.

બચત.

અરક હે રૂબપે તેરે યા ગુલાબ ટપકે હે
અજબ હે મુઝકો કે શોઅલેસે આબ ટપકે હે.

ફીર ઉસકા મુંહ ચુમ લીયા ઓર ખવાહીશે અશરત કે ગલબેસે નેહાયત બેકરાર હોકર ઉસકો હાથ લગાયા સો હાથકે લગાતેહી વો ચોંક ઉઠી ઓર તેવરી થઢાકર બોલી અચ બેહયા હરચંદ મેંને તુઝે સમઝાયા મનાયા પર તું અપની શરારતસે બાઝ ન આયા અબ ફીર કીસી ઓર બલામેં ગીરફતાંર હુવા ચાહતા હે મલક મોહમ્મદ ઉસસે શરમીંદા હોકર ફીર પલંગ પર લેટ ગયા સુખહે કે વકત જબ ચાંદ છુપા ઓર સુરજકી કીરન દીખાઈ દી તબ ગેતી અફરોઝ પલંગ પરસે ઉઠી ઓર મલક મોહમ્મદકો સાથલેકર બાગ કી સેરકો આઈ ઓર ચમનકે તખતું પર ખેલના શુરૂ કીયા ફીર સવારી કે વાસ્તે તપ્પા મંગવાયા ઓર દોનું આશકો

મઆંશુક ઉસ પર બચઠ કર શીકારકે વાસ્તે જંગલકી તરફ
 મુતવજ્જે હુવે ઓર વહાં પહોંચકર પહેલે શેર ચીતે હરન
 પાડેકા શીકાર કરકે ફીર કબુતર તીતર વગેરે પરીદુંકા
 શીકાર કીયા વહાંસે થોડી દુર પર બાદશાહકા એક પાકીઆ
 બાગ થા વહાં જાકર કબાબ ઓર શરાબ તૈયાર કીયે ઓર
 બા પી કર નાચ દેખનેમેં મશગુલ હુવે જબ રાત હુઈ
 તો સારે બાગમેં રોશની કરવાઈ ઓર જાગજાગ સુથરે ફરશ
 ફરોશ બીછવાયે શામસે સુખહેતક રાગ રંગ ઓર નાચકે
 સીવાય ઓર કુછ ન થા હો ઘડીકે તડકે વહાંસે ઉઠકર
 અપને મહેલમેં દાખીલ હુવે બાગકે માલી ઓર ચોકીદા-
 રને અચસા તમાશા દેખા કે કભી ન દેખા થા સો ફર-
 ખન્દહ શાહસે રાતકા સમ માજરા ઓર મલક મોહમ્મ-
 દકા ઉસ મજલીસ પરીયુમેં હોનેકા મુફસીલ બયાન કીયા
 બ મુજરીદ સુનને ઉસકે ફરખન્દહ શાહકો ગેતી અફરો-
 ઝકે દેખનેકા શંક હુવા ઓર ઉસી વક્ત દાનીશમંદ વઝી-
 રકો બુલવાકે પુછા કે મલક મોહમ્મદ કહા હે ઉસને અઝ
 કીયા કે ઇન દીનોમેં વો કમબખ્ત ગેતી અફરોઝપર ફરે
 ફતાહે ઓર હો બાર જાનવર હો કર વહાં આયાથા તો
 ઇસખંદે દરગાહને એક માઅજુનસે આદમી બનાકર હરચંદ
 સમજાયા ઓર વહાંકે જાનેકો માને અહુવા ઓર નસીહત
 કરકે થકા કે ઇસ કામ બે હુદાસે બાઝ આ પર ઉસકી
 રીફાકતસે બાઝ નહીં આતા લાચાર હોકર ઉસકી ઉલફત
 મેંને છોડ દી વઘા આલમ અબ કીસ હાલમેંહે બાદશા-
 હને ફરમાયા અગર ફીર કભી આવે તો હમારી મુલાજી-
 મતકે વાસ્તે લાના કે ઉસસે કુછ કામ હે અલ ગરઝ એક
 રોઝ ગેતી અફરોઝ જવાહીરખાનેકી મવજુદાત મેંથી મલક
 મોહમ્મદસે પુછા કે તેરે પાસ લી કુછ જવાહીરાતસે હે
 ઉસને કહા મેરે વહાં હો લઆલ શબ ચરાગ અચસે હેકે
 રાતકો અંધેરેમેં રખ દીજીયે તો સારે મકાનમેં રોશની
 હો જાવે ઓર જો કોઈ દુરસે ઉનકી ચમકા હટ પર નજર
 કરે તો બે શુખ્હા યે જાને કે ચીરાગ રોશન હે નાઝની

બોલીકે કલ ઉન દોનું લઆહું કોયહાં મંગવાના કે મેંભી દેખુંગી રાતકો બ દસ્તુર દોનુંને ઇસી સહનખાનેમેં હોઝકે કનારેપર આરામ કીયા ફજર કે વક્ત જમ માહતાબ છુપા ઓર આફતાબકી કીરન દીખાઇદી મલક મોહમ્મદ અપની મઆશુકાસે રૂબસત હો કર વો દો લઆલ શબ ચરાગ લેનેકે વાસ્તે ઘર આયા તો નોકર ચાકર વગેરા દાનીસ્તા લોગકે મુફતસે ઇનતી ઝારમેં થે ઉન્હુને અપને ખાવીંદકો દુરસે ઘેડેપર સવાર દેખકર બહોત ખુશીસે ઇમિ તક બાલ કરકે લે ગયે મલક મોહમ્મદ સબકા સલામ મુજરા લેકે મહેલમેં દાખીલ હુવા.

ઓર ખાના ખાકર એક સાઅત પલંગપર લેટા કે ઇતનેમેં દાનીશ મંદ વઝીર મલક મોહમ્મદકે આનેકી ખબર સુનકર બાદશાહકે હુકમકે મુવાશીફ આપ બુલાનેકે વાસ્તે આયા મલક મોહમ્મદ ફીઝ ફેર અપને ચીચાકે સાથ હઝરત જહાં પનાહકે હુઝુરમેં જા કર. તસલીમાત બખ્ત લાયા બાદશાહને ફરમાયા અય મલક મોહમ્મદ અગર ગેતી અફરોઝ કીસી તરહસે હમારી દઆવત કબુલ કરે તો તેરે બાએસ હમભી ઉસકા જમાલ દેખને પાવેં મલક મોહમ્મદ સોચ સોચકર બોલા અગર હઝરતકી મરઝીહે તો જીસ તરહ હો સકેગા ઉસે આપકી દઆવતમેં લાઉંગા ફીર બાદશાહને ફરમાયા શાહ પરીકો મેરી તરહસે બહોત દોઆકે બાદ ફેહના અગર એક રોઝ હમારી દઆવત કબુલ કરો તો નેહાયત મહેરબાની હે અત્ત ગરઝ મલક મોહમ્મદ રૂબસત હોકર અપને ઘર આયા ઓર વો દોનું લઆલ શબ ચરાગ લે જા કે ગેતી અફરોઝ કે નઝર ગુઝરાને ઉસને પસંદ કરકે અપને જવાહીરખાનેમેં દાખીલ કીયે ઓર દઆવતકા પેગામ સુનકે બોલી અગર બાદશાહ પહેલે મેરી ઝયાફત કબુલ કરે તો બાદ મેંભી ઉસકા દઆવતસે ઇનકાર ન કરું નહીં તો મુઝે આદમીયુ કે બાદશાહકી દઆવતસે કયા કામ હે તબ મલક મોહમ્મદને ગેતી

અફરોઝકા ઇરશાદ કરના બાદશાહકી ખીદમતમે પહોંચાયા તબ ફરખન્દ શાહને બહોત ખુશ હોકર ઉસકી ઝયાફત કબુલ કી મલક મોહમ્મદને વહાંસે ફીર કર બાદશાહકી દઆવત કબુલ કરનેસે નાઝનીનકો ખબર દી તો શાહ પરીને ઉસી વક્ત અપને સબ અહલ કાઝકો ખુલાકે ઝયાફતકી તૈયારીકા હુકમ દીયા ઓર મીર મતબખકો ખુલાકે અપને રૂબરૂ ફરમાયા કે તરહબ તરહકે ખાને ઓર કીસમ કીસમકે પાકીઝા લવાઝમે બાદશાહકે તમામ લશકરકે વાસ્તે ખુબ ઓર લતીફ જલદી તૈયાર કરો ઓર હરએક અહલ ખીદમતકો ઇન્જાત દીકે ઇસીકે મુવાફીક સબ જીન્સકી તૈયારી કરો સો ઉસકે ઇરશાદકે મુતાબીક હર શખ્સ અપને અપને કામમે મશગુલ હુવા ઓર ગેતી અફરોઝને અપને બાપ ઓર ભાઈ કે નામ ઇસ મઝમુનકા ખત લીખા ઓર કાસીદકે હાથ રવાને કીયા કે ઇન દીનોંમે આપકી ખીદમતમે પહોંચનેકા ઇરાદા હે અગર કીસીકો મેરે લેનેકે વાસ્તે લેજો તો મેં વહાંસે ઉસ તરફ રવાના હું ઓર અબ ફરખન્દ શાહને કે ઇસ મુલકકા બાદશાહ હે મુઝે કેહલા લેજા હે કે મેરે દીલમે એક મરતબા તુમહારે મેહમાન હોનેકી આરજુહે તો મેંને ઉસકી ઝયાફતકી તૈયારી કીહે ઉમેદવાર હુંકે મહેર અંગેઝ ઓર શોર અંગેઝકો કઇ ખીદમતગાર સમેત વહાં લેજ દીજીયે કે ફરખન્દ શાહકી ઝયાફતસે ફરાગત હોકર ફીર આપકી ખીદમતમે હાઝીર હોંગી જબ ગેતી અફરોઝકા કાસીદ અસરશાહકે પાસ ખત લેકર ગયા ઉસને ખત પઢકર નેહાયત ખફગીસે ફાડ ડાલા ઓર કહા મેં ઉસ બે હયાકે પાસ અપના એક કુત્તાલી ન લેજુંગા ખીદમતગાર વગેરા કે લેજનેકા કયા ઝીકર હે ગેતી અફરોઝકા કાસીદ બાદશાહકે ગુસ્સે હોનેસે નેહાયત પરેશાન હુવા ઓર ના ઉમેદ હો કે આહાકે ફીરે ગેતી અફરોઝ કે ભાઈને બાદશાહકી ખીદમતમે તસલીમાત કરકે આદાબ બજાતકે અર્ઝ કીયા કે ગેતી અફરોઝ હરચન્દ ના લાયક ઓર સરાસર તકસીરવાર હે લેકીન ખુરદુ સેખતા ઓર

બુઝુરમાંસે અતા સમઝકર આપકી ખીદમતમેં બખશીશકી ઉમેદવાર હે ફરખન્દ શાહને આપકા નામ સુનકે ઉસકે ઘર ઝયાફત ખાનેકી ખવાહીશ કીહે અગર મેહેરે અંગેઝ વ શોર અંગેઝ વગેરા કે ગેતી અફરોઝકે બુલાનેકે મુવા ફીક ન લેજીંગે તો આપકી સબકી હોગી અસરશાહને અપને દીલમેં સોચકર યે બાત સચ હે સો બેટેકે કેહનેસે મેહેર અંગેઝ ઓર શોર અંગેઝકો અચ્છા અચ્છા લીખાસ ઓર તોહફા તોહફા જવાહીર જડાવ ગેહના પેહના કર કઈ ખીદમતગારૂં સમેત ગેતી અફરોઝકે કાસીદકે સાથ રવાના કીયા ઓર કહા કે યેલી મેંને ઉસી બદ બખતકો બખશે ફીર મેરે પાસ ન લેજે વો આદાબ બખ લાકર ઉન હુરૂંકો સાથ લે કે ગેતી અફરોઝકે પાસ આયા ઓર વહાંકી તમામ હકીકત મુફસીલ ઝાહીર કી ગેતી અફરોઝ ઉનકે આનેસે બહોત ખુશ હુઈ ઓર મલક મોહમ્મદકો કાહ બંકે ફરખન્દ શાહસે કેહકે આજકે તીસરે રોઝ અપને સખ અમીરૂં ઓર વઝીરૂં ઓર તમામ લશકર સમેત મેરે ગરીમ ખાનેપર કદમ રંજ કીજીયે મલક મોહમ્મદ અપની મઆશુકાફી ઇબ્તઝતસે ફીલ ફેર ફરખન્દશાહકે હુઝુરમેં બં કે આદાબ બખ લાયા બાદશાહ ઉસકે આનેકા મુનતીઝરથા બોલા અય મલક મોહમ્મદ કયા બખર હે નાઝનીનને બે પેગામ કહા થા સો ઉસને સખ બયાન કીયા તમ બાદશાહ મુસ કુરા કર બોલાકે ઉસને સારે લશકરકી ઝયાફતકી તકઝીફ કીસ વાસ્તે કી મલક મોહમ્મદને ઇસ બાતકે જવાબમેં અર્જ કીયા કે વો ખુદ બ દવલતકા તશરીફ લાના મયે લશકર અપની સઆદત બનતીહે તકઝીફકા કયા ઝીકર હે લેફીન ઇતના કેહ દીયા હે કે કો હસ્તાનપર ખુદ બદ વલત કે હમરાહ સીવાય દાનીશમંદ વઝીરકે ઓર કોઈ ન આવે કે પરીઝાદુકો આદમીયુકી સોહ બતસે કમાલ ન ફરત હે તમામ લશકરકે લોગ પહાડકે નીચે બયમેં ખડે કરકે ઉતરેં બાદશાહને સખ બાતેં કબુલ કીં ઓર મલક મોહમ્મદકા બહોત અહસાન મંદ હુવા

દીલમે' કેહતાથા કે યે હો રોઝ જદ્દ ગુઝર જાએ' કે ઉસ નાઝનીનકા દીદાર મયરસર હોવે ગરઝજખ વો વાએદેકા રોઝ આયા તખ મલક મોહમ્મદને અપને દીલમે' કહા કે પહેલેમે' આપ જા કે દેખું કે ગેતી અફરોઝને કુછ ઝયા-ફતકી તૈયારી કીહે યા નહીં પસ ઉસી વક્ત સવાર હુવા ઓર ગેતી અફરોઝકે મહેલકે દરવાઝેપર પહોંચકર આવા-ઝ દી તો પરીયુંને ફવરન કી'વાઝ ખોલ દીયા અંદર જાકે જો દેખાતો તમામ બાગકી દીવારે' સોને ઓર જવાહીરસે મગકહે' ઓર છતું પર મીના કારીકા અયસા કામ હુવાહે કે વાહજી વાહ ઓર તમામ સહનમે' એક તખત તમામીકા ફર્શ ખીજાહે ઓર નાઝનીન એક સોનેકી કુર-સીપર બાદશાહના લીબાસ પહેને હુવે ઇસ સજસે બચઠી હે કે જીસકી તઆરીફ ઝબાનસે બયાન ન હો મકે મલક મોહમ્મદને ઉસકો દેખકર નેહાયત બે કરારીસે યે બયત પઢા.

બયત.

કોઈ માનીકે સદકે હે કોઈ બેહઝાદ કે સદકે
બનાઈ જીસને યે સુરત મેં ઉસ ઉસ્તાદકે સદકે

ગેતી અફરોઝમે મુસકુરાકર કહા આપ અલી મેં
તેરી યાદમે'થી ઓર તુને બી કીસી વક્ત મુઝે યાદ કીયાથા
મલક મોહમ્મદને ઇસ બાતકે જવાબમે' યે બયત પઢા.

બયત.

શામકો નીંદ આઈ ન તુઝ ખીન દીલજો દુખ દેતારહા
શામસે મેં સુખેદમ તક કરવટે' લેતા રહા.

ગેતી અફરોઝ યે બાત સુનકર બહોત ખુશ હુઈ
ઓર એક એક જામ શરાબે ગુલશુ' દોનું પીકર દોતીન
ધડી તક આપસમે' ઈખતીલાત કી બાતું મેં મશગુલ રહે
ફીર ગેતી અફરોઝને કહા અય યાર શીતાબી જાકર ફર-
ખન્દશાહકો કેહકે આજ અપને કદમસે ગરીબ ખાનેકો
રોનક બખશો સો મલક મોહમ્મદ વહાંસે રવાના હુવા

ઓર બાદશાહ કે હુજુરમેં પહોંચકર અદાવ કોરનીશ કે
બાદ ગેતી અફરોઝકા પેગામ ઝાહેર કીયા બાદશાહને ઉસી વક્ત
લશકરકી તૈયારી કા હુકમ દીયા કે નકીબુને તમામ લશકર
મેં ખખર કી તો એકદમ સારા લશકર જમેઅ હો ગયા
ઓર કુચકા નકકારા હુવા ફરખન્દશાહને અપની સ્વારી કે
વાસ્તે ઘોડા કુમેત બાદ રફતાર અયસા જલ્દ કે ગીઈ બાદ બી
ઉસકી ગીઈકો ન પહોંચ સકે મંગવાયા.

મસનવી.

બયાં મેં કહું ઉસકી તઆરીફ કથા
કે જલદી કો જુસકે ન પહોંચે સખા
હવાસે બી ઝયાદા હુવા વો શીતાબ
હુવા જુસ ઘડી શાહ પાદર રીકાબ
સવારીકા ઝર વરફ કીજીયે બયાં
તો ફટતીહો લીખતે કલમકી ઝબાં
ગરઝ ફેજકાથા ઝબસ અઝદહામ
ચલા શાહ જબ લેકે લશકર તમામ
અપો રાસ્ત ખાસે સવારૂં કે થે
ચોગોલું પે ગોલ ઓર પહું પર પરે
તો હર વક્ત સાઅત બસાઅત પુકાર
નકીબ ઉનસે કેહતેથે યું બાર બાર
પરેસે ન ઘોડે નીકાલે ચલો
જવાનો કદમકો સંભાલે ચલો
ન આગે ન પીછે ન બેશો ન કમ
બરાબર બરાબર કદમ બા કદમ

અલ કીસ્સા જબ લશકર કોહસ્તાન કે નઝદીક પ-
હોંચ્યા બાદશાહને સખ લશકરીયું કો હુકમ દીયા કે પહા-
ડુકે આસપાસ ખયમેં ખડે કરકે ઉતરે ઓર આપ દાની-
શમંદ વઝીરકો સાથ લેકર મલક મોહમ્મદકે હમરાહ કોહ-
સ્તાનકે ઉપર રવાના હુવા ગેતી અફરોઝ કે દરબાઝે પર
પહોંચકર મલક મોહમ્મદને અવાજ દી તો નાઝનીનને રૂહ

અફઝલે હુકમ દીયા કે તુ જાકર દરવાજા ખોલદે તો હસ-
બલ હુકમ શાહપરીકે રૂહ અફઝાને દરવાજા ખોલા ઓર
ઝુકકર ખાદશાહકો સલામ કીયા ફરખન્દશાહ ઉસકા જમાલ
દેખકર આશક હો ગયા ઓર મલક મહમ્મદકી તરફ નીજાહ
કરકે ખોલાકે ગેતી અફરોઝ ઇન્દીકા નામહે ઉસને જવાબ
દીયા કે યે ગેતી અફરોઝી અદના લોંડીહે રૂહ અફઝા
નામ હમેશા ઉસકી સાકી ગીરીમેં રહતીહે ખાદશાહને
અપને દીલમેં કહાકે જુસકી લોંડીકા યે હુસનો જમાલહે
ખુદા જાને યો ખુદ કયસી હોગી ઓર રૂહ અફઝાકે મુંહકે
આગે નેહાયત હયરાનીસે માનીંદ સુરત નકશ દીવાર કે
ઉસી જગે શશદર ખડા રહા બડી દેરકે ખાદ જબ મલક
મોહમ્મદને અર્જ કીયા કે હઝરત અંદર ચલકે ચમનકી
સેર કીજીયે ઓર ખાગકા તમાસા દેખીયે. તબ એક આહ
પુર દરદ ખીંચકર યે જવાબ દીયા.

શેઝેર.

મેં મહવે તમાશાએ રૂખ યાર ખડા હું
હયરત ઝહહ જું સુરતે દીવાર ખડા હું

પ્રીર રૂહ અફઝાસે રકઝકી ખાતેં કરતે હુવે અંદર
જાકે જો દેખા તો અજબ નાદર ખાગ હે કે જુસકી રા-
નકો ખહારકો ખહિરત લી ન પહોંચ સકે ઓર તમામ
સહન મેં એક લખત મખમલકા ઝરખફતી ફર્શ ઓર ચાફૂં
તરફ સુનહેરી દીવાફૂં પર મોતી ઓર લખાલ ઓર ચાકુત
ઓર ઝમફદ વગેરા જવાહેરાત કી અયસી અયસી તસવીરે
ખનાઇ હે કે જુસકી નકલ લીખને મેં નઝ્કાશ ચીનકા
ચીન માન જાવે બદકે માની ઓર બેહઝાદ હાથ કાટ ખાવે
ઓર ખાગ કે ચાફૂં કોનું મેં ખીલોર કે તખ્તું પર લ-
ખાલ ઓર ઝમફદકી સુરાહીયાં રંગ બરંગી શરાબું સેં
ભરી કીતાર બકીતાર રખીહેં ઓર ઉનકે પાસ સોનેકી
ચોકીયું પર ચાકુતકે ખ્યાલું ઓર આખ ખોફૂં કી અજબ
ખહારહે ગરઝકે કદમ કદમ પર તમામ ખાગ અયસા આ.

રાસ્તાથા કે હુરાંને બેહશતી ઉસકે દેખનેકી અરજી કરતી હેં ઓર પરીયાંઉમદા લીબાસ પહેને હુવે અંચસી સજ્જ-જસે જાળજા ખડી હેં કે દેખનેસે તઆલુ કહે ફરખન્દશાહ વહાંકી સેરસે મહજુઝ હોકે ગુલાબ કે હોઝકી તરફ મુત-વજજે હુવા.

અચત.

ચમનમેં જાકે જો ઉસને દેખા હરએક ખુલખુલ ચહક રહાહે કદમ કદમ પર તમામ ગુલશન ગુલુંકી બોસે મહક રહાહે

વહાં એક સંદલકે ખંગલે મેં લા જોઈ કે તખ્ત પર ગેતી અફરોઝ અપત્તી સજ ખનાઈ હુઈ અંચસી ધજસે બચડીથી કે આશક દેખતેહી જુ દે દે સો સર્વ કદ ઉઠકે બાદશાહકી તઆબીમકી બાદશાહને ઉસકા જમાલ દેખકર ચાહાકે બેખુદ હોકે ઝમીનપર ગીર પડે લેકીન દાનીશમંદ કે સહારેસે આપકો થામ રખા ફીર નાઝનીન લી તખ્તસે ઉતરકે સેર કરનેમેં ઉનકે સાથ હુઈ સેર કરતે કરતે એક મકાનમેં પહોંચે.

એક તખ્ત બીલોરકા ફર્શ થા વહાં જાકે જો દેખા તો એક જવાહીરકા ખડા ચખુતરા હે ઓર ઉસકે ઉપર અંચસા ઉમદા ફર્શ હે કે બાદશાહને કબી ન દેખા થા જા કર ઉસ ચખુતરેપર બચઠે ચખુતરેકે ગીદો પેશ હોઝ ગુલાબસે લખરેઝથે ઓર જવાહીરકી મુરગા બીયાં ઓર બતખેં વ ગયરા જાનવર ઇસ હીકમતસે ખનાકર છોડ દીથીં કે ડુબતી નથીં.

ઓર હવા કે ઝોરસે તેરતી ફીરતીથીં બાદશાહને દાનીશ મંદકી તરફ દેખકર કહા કે મેંને અપની તમામ ઉમરમેં અંચસા મકાન ઓર અંચસી ચીઝેનાદર નહીં દેખીં તુમ દેરીના ઓર જહાં દીદાહ હો શાયદ તુમને કહીં દેખીં હો ઉસને અર્ઝ કીયા યે મકાન ઓર યે તોહફે પરી-યુકે સિવાય ઓર કીસીકો મયસ્સર નહીં ગેતી અફરોઝને.

ઇશારા કીયા તો લેંડીયાં ફીલ ફેર શરાબ દો આતીશાકી
 સુરાહીયાં કે જુસકે પીતેહી બેખુદ હો જાવે લે આઈ શાહ-
 પરીને રૂંદ અફઝાકો હુકમ દીયા કે તુ બાદશાહકો સાકી
 હો ઓર ઝોક અંગેઝ દાનીશમંદ વઝીરકી. રૂંદ અફઝાને
 પયહમ દો તીન ખ્યાલે બાદશાહકો પીલા દાનીશમંદને
 હરગીઝ ન પીયા બાદશાહને દાનીશમંદ દેખકર
 કહા કે દાનીશમંદ મેરે અદબસે શરાબ કે યે
 ઉઝરકા મકાન નહીં.

(બયત.)

નહીં હે ઉઝરકી જાગેહ જો તુને ઉઝર કીયે
 યે બઝમ વો હે કે સુફી હો તો શરાબ પીયે.

ઉસને કહા કે જખસે મેં બઝા હુવાહું તખસે શરાબ
 પીના છોડ દીયા હે બાદશાહને અપને હાથમેં ખ્યાલા
 શરાબકા લેકે કહા કે આ મેં તેરા સાકી હું ઉસને દેખા કે
 બાદશાહકી નેહાયત મહેરબાની હે અગર અબ શરાબ ન
 પીઉંગા તો ખુદા જાને કયા આફત આયગી ઇતનેમેં ગેતી
 અફરોઝ બોલી અય દાનીશમંદ ઇસસે ઝયાદા ઇસરાર સુના-
 સીબ નહીં કયા કલામ શેખ સઆદીકા તુઝે યાદ નહીં હે?

કે અઝ તખસે બાદશાહાં પુર હઝર બાયદ ખુદ કે
 ગાહે બસલામી બરનજન્દ ગાહે બદુશનામી ખીલઅત
 દેહન્દ.

દાનીશમંદને લાચાર બાદશાહકે હાથસે શરાબકા
 ખ્યાલા લેકર પીયા ફીર ઝોક અંગેઝને ઓર દો તીન ખ્યાલે
 પીલાએ ઇતનેમેં ગેતી અફરોઝકે હુકમકે મુબાફીક ફઞ્વારે
 છુટને લગે દો તીન ઘડી ફઞ્વારકે તમાશેમેં મશગુલ રહે
 ફીર નાઝનીનને ખાનેકી તૈયારીકા હુકમ દીયા તો પરીયુને
 ફીલફેર હસ્તરખ્વાન ખીછાકે સુન્હેરી ઓર ઝમરૂંદકી
 રીઝખીયુમેં કીસમ કીસમકે ખાને ઓર નાદર નાદર પુલાવ
 ઓર કબાબ ઓર તરહ તરહકી પાકીઆ શીરીની ઓર

ફીરોઝેકી તથાતરીયું'મેં સેખ ઓર બહીકે મુરખમે ઓર
 તોહફે તોહફે અચાર હસ્તરખવાનપર ફીતાર બ ફીતાર
 રખે ફરખન્દશાહ હર લુકમે પર વાહવાહ કેહતાથા ફીર
 દાનીશમંદકી તરફ મુંહ કરકે આહેસ્તાસે કહા કે મેને
 ઇસ લખતકા ખાના કબી નહીં ખાયા ઉસને જવાબ દીયા
 કે યે પરીયું કે સીવાય ઓર કીસીકો મયસ્સર નહીં ગરઝ
 જખકે શરાબ ઓર કબાખકે ખાને પીનેસે ફરાગત હો ચુકે
 તખ બાદશાહને દોઆ દી ગેતી અફરોઝ બોલી યે સખ
 આપહીકે કદમકી બરકતસે સરંજમ હુવા હે ઓર ઇસ
 ગરીબ ખાનેમેં આપકે તશરીફ ફરમા હોનેસે અપને કબીલે
 મેં બદકે તમામ જહાંમેં મેરી ઇજ્જત ઝયાદા હુઈ ફીર
 પરીયાં ઝોહરાજબીં કે જીનકે હુસ્નકે આગે માહ ઓર
 ખુરશેદ શરમીન્દહ હોવે ઝરરીન ઓર બાદલેકી પોશાક
 પેહને હુવે હાઝીર હુઈ ઓર નાચ હોના શુરૂ હુવા ઓર
 શાહપરીકે કારીન્દુ'ને બાદશાહકે તમામ લશકરકે અચ્છે
 અચ્છે તરહ તરહકે ખાનુ'સે કે ઉન્હુ'ને કબી ન ખાયે થે
 સેર કીયા ઓર સખ ઘોડે હાથી વગયરાકો બી મઆમુલકે
 મુવાફીક દાના ઘાસ પહોંચાયા કરીખ શામકે દાનીશમંદને
 બાદશાહસે ખુશીયા અર્ઝ કીયા કે અખ ઝયાદા રેહના ચહાંકા
 મુનાસીખ નહીં એક સાઅતકે બાદ ફરખન્દશાહને ગેતીઅફ-
 રોઝસે રૂખસત માંગી ઉસને કહા કે અગર આપને ઇતની
 મેહેરબાની ફી હે તો મેરી ખાતીર ઓરભી આજકી રાત
 ચહાં રોનક બખશીયે.

બાદશાહકે દીલમેં યેહી આરઝુ થી સો દાનીશમંદ
 વઝીરસે ફરમાયા કે શાહપરીકી ખુશી હમેં હસ્તરહ મંજુ-
 ર હે આજકી રાત ચહીં રહીંગે ઉસને કહા જો મરઝી
 ફીર નાચકે તમાશેમેં મશગુલ હુવે રૂહ અફઝાદમખદમ
 બાદશાહકો ખાલા શરાબ દેતીથી ઓર ઝોક અંગેઝ દાની
 શમંદકો ગેતીઅફરોઝને કહાકે રૂહ અફઝા સાકી તમામ રાત

આપકી ખીદમતમે હાઝીર રહેગી જીસતરહ મીઝાજ મુખ-
રકમે આવે ઉસકે સાથ અયશો અશરત કીજીયે બાદશાહ
યે સુનકે બહોત ખુશ હુવા પેહેર રાત ગઈ નાઝનીનને
હુકમ દીયા કે એક ખાસા મકાનમે બાદશાહકે લીયે પલંગ
ખીછાવ ઓર એક જગેહ અલાહેદા દાનીશમંદકે વાસ્તે
રૂહ અફઝાકે ઇશારા કીયા કે તુ જાકર બાદશાહકી ખીદ-
મતમે હાઝીર રહે ઓર એક અંગેઝકો દાનીશમંદ વઝી-
રકી ઓર અપને આશક મલક મોહમ્મદકો સાથ લેકર
ટેહલતી ટેહલતી બાલાખાને પર ગઈ વહાં એક અયસા
મકાન પાકીઝા જવાહીરસે બના થા કે જીસકી તઆરીફ
બયાન ન હો સકે.

ઓર ઉસમે એક નાઝનીન ચઉદા બરસકી માનીંદ
ચાંદ ચઉદવીં રાતકે એક સોનેકી જડાવ કુરસીપર ઇસ સજ-
ધજસે બયઠીહે કે જીસકે દેખતેહી આદમીકે હોશ પરાં હોં
ફરખન્દશાહને ઉસકા હુસ્ન દેખકર નેહાયત હયરાનીસે
પુછા કે ઉસ મહબુબાકા નામ કયાહે ? ગેતી અફરોઝ બોલી
કે ઇસકા નામ મેહેર અંગેઝ હે ઓર ઇસકી એક છોટી
બહેન હે શોરઅંગેઝ નામ સો યે દોનું અલી હાલમે પીલા-
યતસે આઈ હે બાદશાહને પુછા શોરઅંગેઝ કહાં હે ?
ગેતી અફરોઝને મેહેર અંગેઝકી તરફ દેખા ઉસને અર્ઝ કીયા
અલી દોઆર ખીદમતગારકો સાથ લેકર ચમનકી તરફ સેરકો
ગઈ હે ગેતી અફરોઝને એક પરીઝાદસે ફરમાયા તો વો
ઉસી વખત શોરઅંગેઝકો ખુલાલાઈ બાદશાહકી ઉસકે
ચેહરે પર જુંહીં નીગાહ ગઈ તો હુબહુ દોનુંકી એકહી
સુરત દીખાઈદી કુછ તફાવત ન થા કબી ઉસકી તરફ દેખ-
તાથા ઓર કબી ઉસકી તરફ ટીકટીકી લગાયે રહેતાથા.

બયત.

કબી ઉસકી સુરતપે માઈલ થા શાહ

કબી ઉસકે ચેહરેપર કરતા નીગાહ

ગેતીઅફરોઝને દેખા કે ફરખન્દશાહ દોનુંકી શીકલ પર બહોત ફરેફતાહે મુખાદા મુઝસે ઉનકી ખવાહીશ કરે ઇસ વાસ્તે વો સેર કરતે કરતે બાદશાહકો છતપર લે ગઈ વહાં એક જડાવ તખ્ત રખાથા ઓર ઉસકે ચાફં કોનું પર ચાર મોર મુફકો અંબર ઓર ઝમ્મફરાનકે ઇસ હીકમતસે બનેથે કે ઉનકી ખુશબોસે તમામ બાગ મોઅત્તર થા બાદશાહને પુછા કે યે તખ્ત વહાં અલહેદા કયું રખાહે? ગેતીઅફરોઝ બોલી યે તખ્ત મેરી સવારીકાહે અગર ઇસપર સવાર હોકર ચાહુંતો મશરીકસે મગરીબ ઓર મગરીબસે મશરીકકો ઉડ જાઉં યે કેહકે બાદશાહકો સાથ લેકર તખ્ત પર જા બચઠી ઓર અપને સાથ દાનીશમંદ ઓર મલક મોહમ્મદકોબી બીઠાયા ઓર બાદશાહકી ખુશીકે વાસ્તે મેહર અંગેઝ ઓર શોરઅંગેઝકો સાકી કીયા તો ઉન્હુને બડે અંદાઝસે એક એક ખ્યાલા શરાબકા સબકે તઈ દીયા નાઝનીનને ફરમાયા કે થોડીસી પરીયાં હમરાહીકે વાસ્તે તૈયાર હોં ઉસી વકત હઝારહા પરીયાંકે હરએક ચાંદકા ટુકડાથા હાઝીર હુઈ મશાલચીયુંને મશાલેં બેશુમાર રોશન કીં ઓર તખ્તકે ઉઠાનેવાલે નાઝનીંકે હુકમસે તખ્તકો લેકર ઉડે મેહર અંગેઝ ઓર શોર અંગેઝને શરાબકે ખ્યાલે દે કર સબકે તઈ અચસા મસ્ત કીયાથા કે બેખુદ હોકે આપસમેં બેલેહાઝ ભાતેં કરતે થે.

અખયાત.

બેખુદીકા થા વહાં બાઝાર ગરમ નામકો હુંદે નહીં મીલતીથી શરમ ગમ્થા મુતરીબ નવાએ સાઝમેં જલ્વા ગર મઆશુકથે સબ નાઝમેં

ગરઝ હરએક જગેહકી સેર કરકે કરીબ આધી રાતકે અપને મહેલમેં દાખીલ હુવે ગેતીઅફરોઝને ફરખન્દશાહસે કહાકે આપકો બ સબબ જાગનેકે તકલીફ હુઈ હે અબ

જવાબગાહમેં તશરીફ લે બકર આરામ કીજીયે બાદશાહને જવાબગાહમેં બકર દેખા કે તમામ મકાન અયસા આરાસ્તા કીયાહે કે વાહજી વાહ ઓર ચારૂં તરફસે ખુશખોકી મેહકાર આતી હે, ઓર એક ખાસે જડાવ કે પલંગપર સેજખંદ કસે હુવે હેં ઓર રૂહ અફઝા માનીંદ આંદ ચઉદવી રાતકે કુલૂંકી સેજપર બચઠી હે ઓર ઇતરે ગુલાબકી ખુશખોસે તમામ બદન મેહોકે રહાહે સો બાદશાહકી તઆઝીમકે વાસ્તે સરવ કદ ઉઠ કર ખડી હુઈ બાદશાહ ઉસકા હાથ પકડકર પલંગપર જા બચઠા.

બચત.

અય પરી નામે ખુદા તેરી સબવટ ખાસી
ખાંકીધજ તીસપે ચે અંગયાકી કસાવટ ખાસી

ફીર ઉસકે ગલેમેં હાથ ડાલકે લંગ્રો દહાં કે ખોસે લીયે ઓર તમામ રાત અયશો અશરતમેં દોનું મશગુલ રહે ઓર દાનીશમંદ અપની જવાબગાહમેં બકર બાવબુદ ઇસ પીરી વ ઝમફીકે ઝોક અંગેઝકા સજ દેખતેહી ગશ ખાકર ગીરપડા નાઝનીનને ઉસીદમ મુંહપર ગુલાબ છીડક કર ઉઠાયા ઓર પલંગ પર બીઠાકર દોતીન ખ્યાલે શરાબકે પીલાઅે દાનીશમંદ ઉસકી સોહબતકે હફત ઇંકલીમકી સલતનતસે બેહતર જાનકે તમામ રાત અયશો અશરતમેં મશગુલ રહા ઓર મલક મોહમ્મદને દેખાકે ચે દોનું અપને મઆશુકું કે સાથ અયશો નીશાતમેં મશગુલહેં તો આપબી ઇસ તબકઅે પર કે શાયદ હકતઆલા મેરે દર્દકા ઇલાજ કરે યાને ઉસ બેરહમ સીતમગારકે દીલમેં રહમ આવે ગેતીઅફરોઝકે પાસ ગયા. ઉસને પલંગપર અપને પાસ બીઠાયા તો મલક મોહમ્મદને બચઠકે ચે બચત પઠી.

બચત.

અપને મઆશુકુંસે સખ અયશો તરબ કરતેહેં વાહ
મુદતુંસે અબતલક હમ દર્દો દુઃખ ભરતે હેં વાહ

યે ખાત સુનકે ગેતીઅફરોઝકે દીલમેં રહમ આયા
 ઓર કહા અય મલક મોહમ્મદ નાઉમેદ મત હોજ ખુદાકી
 દરગાહસે ઉમેદવાર હોકે ઉસસે સળ નઝદીકહે તેરાબી મત-
 લળ હાસીલ હોગા પર શીતાબી ન કર દેર આયદ દુરસ્ત
 આયદ મુબાદા ફીર આજ તુઝસે કુછ હરકત સાદીર હોગી
 તો બાદશાહ ઓર દાનીશમંદ અપને ચીચાકે રૂબરૂ શર-
 મીન્દા હોગા ઓર મુઝે શરમીન્દા કરેગા ફીર દોનુંને શરાબ
 પીકે એકહી પલંગપર આરામ ફરમાયા જળ ગેતીઅફરોઝ
 સો ગઈ તળ મલક મોહમ્મદને શેહવતકે ગલબેસે ઉઠ કર
 ચાહા કે અપની મુરાદ હાસીલ કરે વો ચોંક ઉઠી ઓર
 ચીન બબુખીન હોકે કહા કે અય બેઅકલ યુ' હરગીઝ
 મકસદકો ન પહોંચેગા ખવાહ મખવાહ કયુ' રૂસ્વા હોતાહે
 વો બીચારા શરમીન્દા હોકે ફીર લેટ રહા અલસુખ્કા ગેતી
 અફરોઝને પલંગપરસે ઉઠકે હુકમ દીયા કે સળ મકાનુ'કા
 ફર્શ તબદીલ કરકે બીછાવ હુકમહીકી દેરથી કે ફરાશુંને
 ઉસી વકત ફર્શ અયસી જલદી બીછા દીયા ગોયા બીછા
 હુવાથા બાદશાહ રાતકે ખુમારસે અલકસાતા હુવા ઉઠા ઓર
 મુંહ હાથ ધોકે ગેતીઅફરોઝ કે પાસ આયા ફીર દાનીશ-
 મંદબી રાતકી બેદારીસે આંખેં મલતા હુવા ઉઠા ઓર
 બાદશાહકે હુંઝુરમેં હાઝીર હોકે તસલીમાત બજા લાયા
 રૂહઅફઝા ઓર ઝોક અંગેઝબી પોશાકેં બદલકે 'સાકી ગી-
 રીમે' હાઝીર હુઈ ઓર એક એક જામ ખુમાર શીકન સળકે
 તઈ પીલાયા જળ દાનીશમંદકો ખ્યાલા દેનેકી નોખત
 પહોંચી તળ ઉસને કહા—

ફેદ.

સાકી મુઝે તુ જામ ખાપે નદે અબી

હુંકે દેખલુકે કયાહે તમાશા ખુમારકા

ફીર ફરખન્દશાહ બહોત શુકર ગુઝારી કરકે રૂબસત
 હુવા તો વો તઆઝીમકે વાસ્તે દરવાઝે તક આઈ વહાંસે

ખાદશાહ વીઠા હોકે હાથીપર સવાર હુવા દાનીશમંદ ઓર
 મલક મોહમ્મદ ઘોડુપર સવાર રીકાખમેં હાઝીરથે કુચ
 કાનકકારા કરકે લશકર સમેત અપને શહેરમેં દાખીલ હુવા
 ફરખન્દશાહને દબલતખાનેમેં પહોંચકર તમામ લશકરીયુકો
 રૂખસત કીયા ઓર આપ મહેલમેં દાખીલ હુવા ઓર
 મલક મોહમ્મદ અપને ઘર ગયા તો નોકર લોગ ઉસે ઘોડે
 પર સવાર દેખકે ખુશ હુવે ઓર આપસમેં કહા અલહમદો
 લીલ્લાહ કે અખકે મરતખે મલક મોહમ્મદ ખેરીયતસે ઘર
 આયા ઓર મલક મોહમ્મદ ઘોડેસે ઉતરકે ઘરમેં ગયા
 રાત જો જાગાથા જાતેહી પલંગપર સો રહા તીસરે પહેર
 ખેઠાર હુવા ઓર કુછ ખાનેકો ખાયા ઓર કપડે બદલે
 ઓર અપને ચીચાકે સાથ ખાદશાહ કે દરખારમેં ગયા ફર-
 ખન્દશાહને મલક મોહમ્મદકો અપને પાસ ખુલાકે કહાકે
 મેરે તઇલી ઝુફર હે કે ગેતીઅફરોઝ એક દીન અપને ઘર
 મેહમાન કરૂં ઉસને કહા બહોત અચ્છા ફીર મલક મોહ-
 મ્મદકો ફરમાયા કે અગર ગતીઅફરોઝ હમારી દઆવત
 કખુલ કરે તો હમ ઉસકો દઆવતકી તકલીફ દે, ઉસને
 કહા અલબત્તા આવેગી ઓર કુછ ઉઝરલી કરેગી તો જીસ
 તરહ બનેગા ઉસતરહ ખવાહ મખવાહ ઉસકો લાઉંગા ખાદ-
 શાહને ઉસી વકત ખાનસામાંકો ખુલાકે તાકીદ કી કે ગેતી
 અફરોઝ ઓર ઉસકે હમારા હીયુકી ઝયાફતકે વાસ્તે મીર
 મતખખકો તાકીદ કરોકે જીતને કીસમકે ખાને ઓર તરહ
 તરહકે લતીફ કખાળ ઓર લવાઝમાત જયસા જલદી
 તૈયાર કરીંગે વયસાહી ઇનઆમ ખાદશાહીસે સરકરાઝ
 હોંગે ઓર ઇસીકે મુવાશીક ચીઝુકી તૈયારી કરો વો તસ-
 લીમાત કરકે રૂખસત હુવા ખાદશાહને મલક મોહમ્મદસે
 ફરમાયા કે તુ મેરી તરફસે શાહપરીકો ખાદ દોઆકે કેહ-
 ના કે જો નેઆમતેં હકતઆલાને તુમકો બખશીહિં વો હમકો
 મંચરસર કહાં લેકીન ચે આરઝુ હે કે એકે મરતખા મેરે
 ગરીબ ખાનેકો અપને જમાલસે મુનઠ્ઠર કીજીયે મલક મોહ-

મ્મદ વહાંસે રૂખસત હોકે ગેતીઅફરોઝકે દરવાઝે પર જાકે
 પુકારા અંદરસે આવાઝ આઈ કોનહે ? બોલા કે મેં મલક
 મોહમ્મદ હું વફાદાર લોંબીને મલક મોહમ્મદકા નામ સુનકે
 દરવાઝા બોલ દીયા સો અંદર ગયા ગેતીઅફરોઝને અપને
 પાસ મસનદપર બીઠાયા ઓર ફરખન્દશાહકી હકીકત પુછને
 લગી મલક મોહમ્મદને કહા કે બાદશાહને તુમહારે તઈ
 બહોત બહોત હોઆકે બાદ કહા હે કે અગર એક સાઅત
 મેરે ગરીબ ખાનેકો અપને જમાલ બાકમાલસે રોશન કરો
 તો નેહાયત મેહેરબાની હોવે ગેતીઅફરોઝ બોલી અગર
 ઈસ ખાતમેં તુમહારી મરઝી હે તો કયા મુઝાએકા હે ઉસ
 વકત કહો મેં હાઝીરહું મલક મોહમ્મદ બોલાવો તુમહારી
 ઇનતીઝારીમેં ચક્ષમખરાહ હે યે ખાત સુનકે ઉસીદમ
 નાઝનીનને ફરમાયા કે તમામ પરીયાં ઓર પરીઝાદ હાઝીર
 હોવે ઓર આપ સુન્હેરી પોશાક ઓર ઉમદા ઝેબર સરસે
 પાઉંતક પહેનકે તૈયાર હુઈ ઓર મેહેર અંગેઝ ઓર શોર
 અંગેઝ ઓર રૂહ અફઝા ઓર ઝોક અંગેઝકોલી અચ્છે અચ્છે
 કપડે ઓર ઝરાઅન પહેનાકર તૈયાર કીયા ઓર મલક મોહમ્મદકી
 તરફ મુતવજ્જે હોકર પુછા કે તખ્તપર સવાર હોં યા ઘોડેપર
 ઉસને કહા જીસપર તુમહારી મરઝી હોવે વો બોલી બાદ-
 શાહુકે દરબારમેં તખ્તપર સવાર હોકે જાના અદબસે
 દુર ઓર બેવકુફીસે નઝદીકહે સો અપની સવારીકે વાસ્તે
 એક ઘોડા જલદબાઝ હવાસેલી તેઝતર મંગવાકે સવાર
 હુઈ ઓર મેહેર અંગેઝ ઓર શોર અંગેઝ ઓર રૂહઅફઝા
 ઓર ઝોક અંગેઝકો ઘોડુંપર કે સરતાપા જવાહીરમેં ગર્ક
 થે અપને ઝરાખર સવાર કીયા ઓર મલક મોહમ્મદ અપને
 ઘોડેપર સવાર હોકે હમરાહ હુવા ઓર કરીબ એક લાખ
 પરી ઓર પરીઝાદ તરફ તરફકે લીબાસસે અપને તઈ સજે
 હુવે માનીંદ સીતાઈ કે ઉસ માહકે ગીદો પેશ થે ગરઝ
 બડી ધુમધામસે જબ શેહેર પનાહકે નઝદીક પહોંચે તખ
 મલક મોહમ્મદને આગે જાકર બાદશાહકો ખબર દી તો

ઉસને આસમાનકી તરફ દેખા તો કુછ શોરો ગવગા મઆ-
 લુમ ન હુવા ફીર મલક મોહમ્મદકી તરફ નીગાહ કરકે
 કહા અલી શાયદ સવારી કુછ દુરહે ઉસને કહા કે આપકે
 અદબસે તખ્તકી સવારી મોકુફ કરકે ઘોડકી સવારી પર
 દરવાઝે તક પહોંચી હે બાદશાહ ચે બાત સુનકે ગેતીઅફ-
 રોઝકી પેશવાઇકે વાસ્તે ખ્યાદાપા દરવાઝે તક આયા તો
 નાઝનીન ઘોડેપરસે ઉતરકે મેહિર અંગેઝ ઓર શોર અંગેઝ
 ઓર ફહઅફઝા ઓર ઝોક અંગેઝકો સાથ લેકર બાદશાહકે
 હમરાહ હુઇ ઓર ફરખન્દશાહકે લોગ પરીયુસે છેડછાડ
 કરને લગે શાહપરી દેખકર ખડી હો ગઇ ઓર બાદશાહસે
 મુખાતીબ હોકે કહા કે આપકે તઇ મઆલુમહે કે પરી-
 યુકે આદમીયુકી સોહબતસે નેહાયત પરહેઝહે ઓર હમારા
 યહાં આના મેહિઝ તુમહારી ખાતીરદારીસે હુવાહે ઓર ચે
 લોગ જો જો પરીયુસે ગુસતાખી કરતેહે અગર તુમહારે
 મનેઅ કરનેસે બાઝ આવે તો બેહતર નહીં તો એક સાઅ-
 તમેં સખ હયવાન હો જતેહે બાદશાહને બહોત ગુસ્સે
 હોકર અપને લોગુકે તાકીદ કરદી ઓર આપ ગેતીઅફરો-
 ઝકા હાથ પકઠકર બાગકી તરફ મુતવજ્જેહ હુવા નાઝનીન
 બાગકી તૈયારી ઓર ચમનફી તરાવત દેખકર બહોત મહ-
 ઝુઝ હુઇ ચમનકે દરમ્યાન એક બારાદરી સોને ઓર જવા-
 હીરસે આરાસ્તાથી ઉસમેં મખમલકા ફર્શ ઓર કમખવાબકી
 છત ઇસ ખુખીસે લગીથી કે જુસપર નઝર ન ઠયરે ઓર
 આફતાબકી રોશનીસે બાદલેકે સાયબાનુકી ચમકાહટપર
 નઝર ચકા ચુંદહી ખાતીથી સો ઇસ મકાન દીલચસ્પમેં બયહે
 ઓર લોંડીયાં ગુલરૂયાં સમનલો ઉમદા ઉમદા પોશાકેં પહેને
 હુવે શરાબ પીલાનેમેં મશગુલ હુઇ ઓર કલાવંત ખુશ
 આવાઝસે ગાને લગે.

મસનવી.

હર તરફ ગુલબાંગ ખાતીથી સદા
હર તરફ ગુલશનકી આતીથી હવા
એક તરફ થા બાદહે ગુલગુંકા નેશ
એક તરફ થા અંદલીબુંકા ખરોશ
ગર્મ થા મુતરબ નવાએ સાઝમેં
જલ્વાગર મઆશુક થે સબ નાઝમેં
એક તરફસે સદ્ કરતી સર કશી
એક તરફ વો સરવેકદ લેતીથી જી
હર તરફથી સાકી દુમલકી બહાર
વાસ્તે મેકે સભી થે બે કરાર
ખુબઝ સબ ગર્મ નવશા નોશથે
નીશએમે મેં નીપટ બેહોશ થે
મસતીએ મેસે યહાંતક બે બખર
ચેન સોચા દીનો દુન્યા હે કીધર

ઇતનેમેં શ્રીર મતબખને આનકે અર્જ કીયા કે ખાના
તૈયારહે ફરમાયા હાઝીર કરો તો ખીદમતગારને સુફેત
અતલસકા એક ખાસા દસતરખવાન લાકર ખીછા દીયા
ઓર લોંબીયાં ઝહરા બુખીં તરહ તરહકે ખાને સોનેકે ખાસ-
નુ'મેં લાકર દસતરખવાન પર ચુન ગઈ ઓર સોનેકી અંગી-
ઠીયું'મેં મુશ્ક ઓર ઉદવ અંબરકે જલનેસે તમામ મજલી-
સ મોઅત્તર હો રહીથી ગેતીઅફરોઝને જીસ ખાનેસે એક
લુકમા લીયા તો અપને યહાંકે ખાનેસે લઝીઝ તર દેખા
ફીર ખાનેસે ફરાગત હોકે હાથ ધોયા ફીર લોંબીયું'ને ઇતર
લાકર હાઝીર કીયા તો બાદશાહને અપને હાથસે રૂહ અફ-
ઝાકે કપડું'પર ઇતર મલા ઓર મેહેર અંગેઝ ઓર શોર
અંગેઝકે કપડું' પર ગેતીઅફરોઝને લગાયા ઓર અપને
આશકકી તરફ દેખકર બોલી કે અગર તેરે દીલમેં આરઝુ
હે તો મેરે કપડું'પર ઇતર લગા મલક મોહમ્મદને નેહા-

યત ખુશીસે બાદશાહ ઓર દાનીશમંદકે રૂબરૂ અપની
 મઆશુકકે બદન પર ઇતર મલા બાદશાહને ગેતીઅફરો-
 ઝકી તરફ દેખકર કહા કે ને નેઅમતે ઓર લઆલો જવા-
 હીર તુમકો મયસસરહે સો હમ લોગુકો કહાં અગરચે યે અયા-
 ફતકા સરંજમ તુમ્હારે લાયક ન થા, પર તુમને મહેરબાની
 કરકે અપને કદમસે મેરે ગરીબ ખાનેકો રોનક બખશી
 ઉસને જવાબ દીયા કે હઝરત લઆલો જવાહીર સબ પથર
 હે તો હમકો પથરૂંસે કુછ કામ નહીં ફકત આપકી મહે-
 રબાની દરકારહે યે ખાતચીત કરકે એક સાઅતકે બાદ બાગકી
 સેરકો ઉઠે તો આપસમે ખાતે ખ્યારો મોહુખતકી કરતે
 હુવે શામતક ચમનકે તખ્તુપર ટહેલતે રહે ફીર ઉસી બારા
 દરીમે આનકર બયઠે તો સાકીયાં ગુલઉઝારને શરાબકે
 ખ્યાલે પયહમ દેને શુરૂ કીયે ફીરતો શરાબકે નીશેમે મસ્ત
 હોકે સબ મજલીસકે લોગ આપસમે ખુશ તબઈ કરને
 લગે ફીર બાદશાહને અપને નોકરૂંકો ફરમાયા કે ગેતીઅફ-
 રોઝકે વાસ્તે ફલાને મકાનમે પલંગ બીછાવ ઓર સારી
 મજલીસ સમેત ચાંદનીકી સેરકો મુતવજ્જેહ હુવે થોડી
 દેરકે બાદ ગેતીઅફરોઝ ફરખન્દશાહસે રૂબસત હોકે અપને
 ખવાબગાહકી તરફ સીધારી વહાં જાકે ને દેખા તો ગુલા-
 બકે કુલુકા એક અયસા સુથરા બંગલા આરાસ્તા કીયાહે
 કે દેખનેસે મઆલુમ હોવે ઓર એક સોનેકે પલંગપર સેજ
 બંદ કસે હુવે ઓર ઉસપર એક ચમેલીકી સેજ બીછીહે
 સો ગેતીઅફરોઝ ઉસપર જા બયઠી ફીર દાનીશમંદ વીદા
 હોકે અપને ઘર ગયા ઓર ફરખન્દશાહ અપને મહેલમે
 દાખીલ હુવા ઓર મલક મોહમ્મદ ગેતીઅફરોઝ ખવાબ
 ગાહકી તરફ મુતવજ્જેહ હુવા ગેતીઅફરોઝકી ઉસસે બોલી
 આવ અય યાર તુઝબીન મેં નીપટ ઉદાસથી ફીર હાથ
 પકડ કર અપને પાસ પલંગ પર બીઠાયા થોડી દેરતક ખાત
 ચીત કરતે રહે ફીર ગેતીઅફરોઝને આરામ કીયા મલક
 મોહમ્મદ શરાબકે નીશે ઓર શેહવત કે ગલબેસે અયસા

મસ્ત થા કે કીસી ચીઝકી મુતલક ખબર નથી દીલમેં' યે મનસુખા કરતાથા કે જો હોસોહો આજ અપના કામ દીલ હાસીલ કરૂંગા જબ ગેતી અફરોઝ નીંદમેં ખુબ બેખબર હુઈ તબ ઉસને ચાહા કે અપની આરઝુ હાસીલ કરે ખસ ઉસકા હાથ લગાનાથા કે વો ચોંક ઉઠી ઓર ઝુઝલાકર બોલી કે અય બયલ બેઅકલ તુઝે કઈ ખાર સમઝાયા ઓર બહોત નસીહત કી પર જાન ખુઝકે આપ ફઝીહત હોતાહે ઉસકી યે ખાત કહેતેહી મલક મોહમ્મદ ફવરન લોટ પોટકે બયલકી શીકલ હો ગયા તો નઝનીનકે ઇશારેસે ખીદમતગારૂંને રેશમકી રસ્સી ઉસકે ગલેમેં ઠાલકે દરખ્સે બાંધ દીયા કે બાગ બાદશાહકા પાયમાલ ન કરે ગેતીઅફરોઝને ઇસ બયલકી તરફ દેખા ઓર મુસકુરા કર કહા કે કઈ લઆલ શબચરાગ ઉસકે ગલેમેં બાંધદો વો બીચારા અપને દીલમેં પચતાતાથા કે હાય અલી મેં કયા આરામસે અપની મઆશુકા કે સાથ સોતાથા અગર ઝયાદા હીસ ન કરતા તો ઇસ બલામેં કયું પડતા મેં ઇસ ભરોસેપર થા કે ગેતીઅફરોઝ અબ મુઝપર બહોત મહેરબાનહે હયવાન ન કરેગી લેકીન સચહે.

બયત.

ખુતું કી દોસતીપર મુતમઇન હોવે સો કાફીર હે;
યે ઝાલીમ માર ડાલે ખાત કરતે છુસકો જબ ચાહેં.

મઆશુકાકી બેરેહમી દેખા ચાહીયે કે મુઝે ઇસ બલામેં
ગીરફતાર કરકે આપ કીસ બેફીકરીમેં આરામસે સો
રહી હે.

બયત.

ન હોતા ગર કીસીસે આશના દીલ
તો કયા આરામસે રેહતા મેરા દીલ

અલ ગરઝ મલક મોહમ્મદ તમામ રાત ઇસી સોચમેં
રહા ફજરકે વકત ફરખન્દશાહ મહેલસે બરઆમદ હોકે
વખતપર બયઠા ઓર ગેતીઅફરોઝબી પલંખસે ઉઠી ઓર
રાતકે શરાબકે ખુમારસે અંગરાકે ઇસ બયલકે નઝદીક

લમહા ખડી રહી ફીર બાદશાહકે પાસ તખ્તપર જા બયઠી ઝોર
 શરખકે દો તીન જામ ખુમાર શીકન પીકે બાદશાહકે દોઆદી
 ઝોર રૂખસત માંગી બાદશાહને કીસમ કીસમકે તોહફે લાકર
 બતરીક તવાજો શાહપરીકે આગે રખે તો ઉસને પાંચ સાત
 દાને મોતીયુકે બાદશાહકી ખુશીકે વાસ્તે ઉઠાએ ઝોર
 વીદા હોકે કોહસ્તાનકી તરફ રવાના હુઈ બાદશાહ ઉસી
 તખ્તપર બયઠા હુવા ગેતીઅફરોઝકે ખુલકી ખાતે કરતાથા
 કે યકાયક ઇસ બયલકી તરફ નઝર જા પડી બાદશાહ દેખકર
 મુતઅન્નુબ હુવા કે યે બયલ કહાંસે આયા ફીર મલક
 મોહમ્મદકો યાદ કીયા કે આજ સુખેસે દેખા નહીં હાઝી-
 રૂને અર્જ કીયા કે મઆલુમ નહીં કહાં ગયાહે શાયદ
 ગેતીઅફરોઝકે સાથ ગયા હોવે ફરખન્દશાહને ફરમાયા કે
 અગર ગેતીઅફરોઝકે સાથ જાતા તો અલબત્તા મુઝસે
 મીલકે જાતા ઉસકે ચીચાસે દરયાફત કરો દાનીશમંદ વહાં
 આપ મવજુદ થા આદાબ બજા લાકર અર્જ કીયા કે મેરે
 તઈલી ઉતકા હાલ મઆલુમ નહીં ઇતનેમેં જો દાનીશ-
 મંદકી નીગાહ ઉસ બયલકી તરફ ગઈ દેખા કે ઝર ઝોર
 ઝેવરસે આરાસ્તા ખડાહે ઉસને અકલીયા મઆલુમ કીયા કે
 મલક મોહમ્મદકો ગેતીઅફરોઝ બયલ બનાકે ઇસ દરખતસે
 બાંધ ગઈ સો ઉસને ઉઠકર બાદશાહને અર્જ કીયા કે મલક
 મોહમ્મદ કમાલ ઝેબો ઝીનતસે ખુદ બદલતકે સામને ખડાહે
 પુછા કહાંહે કહા યે હે કે ગેતીઅફરોઝ હુઝુરકી આબ કશીકે
 વાસ્તે દરખતસે બાંધ કર છોડ ગઈ હે બાદશાહને કહા
 તઆન્નુબહે કે હુમારે રૂખરૂ ખીચારેકો કીસ બલામેં
 ફંસા ગઈ દાનીશમંદ ઉસ બયલકે નઝદીક ગયા ઝોર
 ઝીડકકે કહા અય બેશરમ તુઝે કીસીકી હયા નહીં બારહા
 મને કીયા પર તુ ઇસ કામસે બાઝ ન આયા અબ અગર
 પાની ઘોતે ઘોતે મર જાય તોલી તેરે હાલપર મુઝે રહેમ ન
 આવે યે બાત કેહકે અપને નોકરકો હુકમ કીયા કે
 ઉસકો યહાંસે લે જાવ ઝોરઝોક ખડી પખાલ બનવાકે જીતના
 પાનીકે સરકારકે છીડકાવકે વાસ્તે દરકાર હો સો ઉસપર

લાદકર લાયા કરી ઉઠુંને ઉસ બયલકો યાને મલક મોહ-
મ્મદકો ઓર બયલુકે પાસ કારખાનેમેં ખાંધ દીયા તમામ
રોઝ ઉસસે પાનીકી પખાલેં ધુલવાતે ઓર રાતકો ભુસકી
સાની ખાનેકો દેતે એક મુદત તંક વો ખીચારા પાની ધોતા
રહા દાનીશમંદને ઉસકે હાલપર હરગીઝ રહેમ ન ખાયા
છે મહીનેકે બાદ જખ મલક મોહમ્મદકે નસીખ યાબર
હુવે તખ એક દીન બાદશાહકો શરાબકે નીશમેં ગેતીઅફરોઝ
યાદ આઈ ઓર અપને દીલમેં કહા કે ઉસકે પાસ કીસકો
લેજે કે ખબર લાવે ઇસ કામકે વાસ્તે મલક મોહમ્મદ
ખુબથા સો ઉસે બયલકી શીકલ બનાકે છોડ ગઈ હે અખ
કયા તદખીર કીયા ચાહીયે ઇસ સોચમેં દાનીશમંદકો ખુલાકે
ફરમાયા કે અગર તુ મલક મોહમ્મદકો હયવાનસે આદમી
કર સકે તો દરેગ ન કર ઉસને ઉઝર કીયાકે અખ મેરે પાસ
માઅબ્બુન નહીં રહી હે બાદશાહને કહા મેરી ખાતીર તૈયાર
કર બોલા વો ખુટી કે જુસસે માઅબ્બુન બનતીહે સીવાય
સરંદીપકે પહાડકે ઓર કહીં નહીં મીલતી અગર વહાંસે
વો ખુટી આવે તો મઆબ્બુન તૈયાર હોવે બાદશાહને દો હ-
રકારે અયસે તેઝ રોકે સુખહેસે શામતક સો સો કોસ ચલતે
થે ખુલાકે ઉસ ખુટીકે વાસ્તે સરંદીપકો રૂખસત કીયા ઓર
વો ઉસી વકત દાનીશમંદસે ખુટીકા નામો નીશાન પુછકે
રવાના હુવે ઓર છે મહીનેકી રાહ એક મહીનેમેં તે કરકે
સરંદીપકે પહાડ પર પહોંચે ઓર વહાંસે ખુટી લેકે માનીંદ
હવાકે ઉડતે હુવે ફરખન્દશાહકી ખીદમતમેં હાઝીર હુવે
બાદશાહને ઉનકો બહોત ઇનઆમ વ ઇકરામ દીયા ઓર
નેહાયત સરફરાઝ કરકે આફરીન ઓર શાખાશ કી ફીર
દાનીશમંદકો ખુલાકે વો ખુટી હવાલે કરદી તો ઉસને ઉસ
ખુટીસે મઆબ્બુન બનાઈ બાદશાહને ઉસ બયલકો મંગવાકર
અપને તખ્તકે પાસ ખડા કર દીયા દાનીશમંદને ઉસકી તરફ
દેખકર કહા અય કમબખ્ત ઇસ મરતબા તો હઝરતકી મહેર-
બાનીસે આદમી હોતાહે વગરન ખુદાકી કસમ તમામ ઉમ-
રમેં તેરા ઇલાજ હરગીઝ ન કરતા અબલી ઇસ શરતપર

મઆબુન દેતાહું' કે ફીર કબી ગેતી અફરોઝ પર આશકે
 ન હોવે મઆબુનકા મરતબા ન ભરા હુવા દેખકર અગરચે
 ખાતીર જમે થી પર દાનીશમંદકી રઝાકે વાસ્તે તુઅન વ
 કરહન સરકો હીલા દીયા દાનીશમંદને દેખા કે તબખા
 કરતા હે. થોડીસી મઆબુન પાનીમે' ઘોલકે ઉસકે હલકમે'
 ઘલી ઉસી વક્ત બદસ્તુર શીકલ ધનસાન હો ગયા.

ઐર બાદશાહકો દોઆ દી ઐર અપને ચીચા દાની-
 શમંદકે પાઉં પડા ફીર હમામમે' જાકે ગુસલ કીયા ઐર
 કપડે પહેનકે બાદશાહકે હુઝુરમે' હાઝીર હુવા ફરખન્દશા-
 હને કહા અય મલક મોહમ્મદ જબસે ગેતીઅફરોઝ યહાંસે
 ગઈહે તબસે ઉસકી કુછ બખર મઆલુમ નહીં અબ તુ જાકે
 ઉસકી બખર લાકે કીસ તરહહે મલક મોહમ્મદ ચે ખાત
 ખુદાસે આહતાહીયા ઉસી ઘડી રૂખસત હોકર કોહસ્તાનકી
 તરફ રવાના હુવા ઐર વહાં પહોંચકર દેખા તો દરવાઝા
 ખુલાયા બે તહાશા અંદર ચલા ગયા ગેતીઅફરોઝ સખ્ત
 લીખાસ પહેને હુવે ઝમઝદકે તખ્ત પર બયઠકે ચે શેઐર
 પઢતીથી.

બયત.

બહોત દીન હો ગયે દેખા નહીં હે અપના ચાર અપના,
 હુવા મઆલુમ ચે શાયદ કીયા કમ ઉસને ખ્યાર અપના.

ચે ખાત સુનકે મલક મોહમ્મદકો ખવાબ મીર દદાકે
 હો તીન શેઐર હસબ હાલ યાદ આય.

કીતઆ.

ગરચે બેઝારીહે પર દીલસે ઉસે ખ્યારલીહે,
 સાથ ધનકારકે પરદેમે' કુછ ઇંકસારલી હે;
 દીલ ભલા અયસેકો અય દદા ન દીજે કયુંકર,
 એક તો ચારહે ઐર તીસપે તરહદારલીહે;

ગેતી અફરોઝને મલક મોહમ્મદકો દેખકર કહા અય
 ચાર ઇતની મુદત કહાંયા મેંને જાના કે તુને બેઝાર હોકે
 મુઝસે મીલના છોડા ઉસને ચે જવાબ દીયા.

ખયત.

અશરતસે દો જહાંકે યે દીલહાથ ધો સકે,
તેરે કદમકો છોડ સકે યે ન હો સકે.

ઔર તુને જયસે જયસે જુદમ મેરે પર કીયે હેં
તો તમામ જહાંમેં કીસી મઆશુકને અપને આશક પર ન
કીયે હાંગે.

ખયત.

જો ગુઝરે મુઝપે કબ વો શોખ બે પરવાહ બનેહે,
મેરા દીલ બનતાહે યા મેરા અદ્વાહ બનેહે.

યે ખાત સુનકે ગેતી અફરોઝકે દીલમેં રહમ આયા
ઔર મલક મોહમ્મદકો અપની છાતીસે લગાયા ફીર ફહ
અફઝાને દોનુકો શરાબ પીલાઈ દોનુ આશકો મઆશુક
શરાબકે નીશેમેં ઘાર ઔર ઇખલાસકી ખાતેં કરતેથે કે
ચકાચક આસ્માનકી તરફસે શોરો ગુલકી આવાઝ આઈ ગેતી
અફરોઝને સર ઉઠાકે દેખા તો અપને ભાઈકી સવારી આતી
હુધ દેખી જબ સવારી નઝદીક આઈ તો ગેતી અફરોઝ
તઆઝીમકે વાસ્તે ઉઠ ખડી ફઈ ઔર સલામ કીયા ફીર
તખ્તપર અપને પાસ ખીઠાકર દેરતક કબીલેકે લોગુકી
ખયરો આફ્રીયત પુછતી રહી ઉસકે ભાઈને મલક મોહમ્મ-
દકો ગેતીઅફરોઝકે પાસ ખયઠા હુવા દેખા તો પુછા કે અય
ખહેન જુસ આદમ ઝાદસે તુને દોસ્તી ઇખત્યાર કી હે સે-
યેહીહે ઉસને કહા હાં ફીર પુછાકે ઉસકા નામ ક્યાહે? બોલી
મલકા મોહમ્મદ વફાદાર કેહતે હેં ઉસને કહાકે તેરે સાથ
ક્યા વફાદારી કી બોલી મેરે વાસ્તે ઉસને અયસી અયસી
મેહનતેં ઔર આફતેં ઉઠાઈ હેં કે ફુછ કેહ નહીં સકતી
ખલકે કઈ ખાર મેંને હયવાન કરડાલા તોબી ઉસને મેરી
દોસ્તી ન છોડી મલક મોહમ્મદ યે ખાતેં સુનકે જુમેં ડર-
તાથા ગેતીઅફરોઝને મલક મોહમ્મદકે ચેહરેકા રંગ તખ-
દીલ દેખકર નેહાયત મેહેરબાનીસે ઔર દીલાસેસે કહા

અય ખારે તેરે તઈ કામ મુઝસેહે હરગીઝ કુછ શીકર વ
 અદેશા મત કર ખારે ઉસકે દીલાસે દેનેસે મલક મોહમ્મદકે
 તકવીયત હુઈ ગરઝ ગેતીઅફરોઝકે ભાધને કહા અયખહેન
 આજકે પંદરવે દીન તેરે લાધકા ખ્યાહહે સો મેં માંખાપસે
 લાફ મારકે તેરે લેનેકે વાસ્તે આયાહું અયસા ન હો કે
 ચલનેમેં કુછ ઉઝર કરકે મુઝે શરમીન્દા કરે કસમ ખુદાકી
 ઓર સોગંદ હઝરત પેગમ્બર સુલેમાનકી અગર ઈસ ખાતમેં
 તું ઇનકાર કરેગી તો મેંબી ઘર ન જાઉંગા બલકે તમામ
 ઉમર માંખાપકો મુંહ ન દીખાઉંગા ગેતીઅફરોઝને સોચ
 સોચકે એક સાઅતકે ખાદ જવાબ દીયા કે તેરી કસમ
 મેરે દીલમેં તો સારી ઉમર વહાં જાનેકા ધરાદા ન થા
 લેકીન અબ જો તુ મેરે લેનેકે વાસ્તે માંખાપકે રૂબરૂ લાફ
 મારકે આયાહે અગર અબ ન ચલું તો ઇસમેં તેરી
 સંબકી હોવે લાઆર ચલુંગી બશરતીકે વફાદારકો અપને
 સાથ લે ચલુંગી ઓર કોઈ ઉસકે દુખ દેનેકા રવાદાર ન
 હોવે ઉસને કહા જુસમેં તેરી મરજી હો ઉસ બગચ કોઈ
 કામ હરગીઝ ન કરુંગા ગેતીઅફરોઝને સબ ખીદમતગારૂં
 ઓર કારખાનેકે લોગુકો વહીં છોડા ફક્ત મલક મોહમ્મદકે
 અપને સાથ લીયા ઓર તખ્ત પર સવાર હો કે લાધકે
 સાથ ખાપકે મુલકકી રાહ લી જબ અસરશાહકે મુલકકી
 હદમેં પહોંચે અસરશાહને ગેતીઅફરોઝકે આનેકી બખર
 સુનકે અઝીઝ ઓર વઝીઝકો બડે બેટે સમેત ઇસતીકબાલકે
 લીયે લેજા જબ ગેતીઅફરોઝસે સુલાઝીમત હાસીલ કી
 તબ અસરશાહ બહોત મહેરબાનીસે દેરતક અહવાલ
 પુછતા રહા ફીર પુછા કે જુસ શખ્સસે તુને દોસ્તી કીહે
 સો વો કહાંહે ઉસને તો હયાસે કુછ જવાબ ન દીયા પર
 મલક મોહમ્મદને મઆશુકાકે ઇશારેસે ચાહા કે અસરશાહકે
 કદમું પર ગીરે સો ઉસને અપને હાથસે ઉસકા સર ઉઠાકે
 બગલગીર હુવા અય મલકા અગરચે ઝાહીરમેં ખાદશાહ
 કુશાદ પેશાનીસે ઉસકે સાથ હમકલામ હુવા લેકીન દીલમેં
 બહોત કલક ગુઝરા મલક મોહમ્મદને દાનાઈસે દરયાફત

કીયા કે મેરે રેહનેસે અસરશાહકો નેહાયત ગીરાની હે ક્યા
જાને જતા છોડે યા નહીં પર દીલમેં યે ખ્યાલ થા.

ખયત.

જો કુછ ગુઝરે મુસીબત યારકી ખાતીર સો રાહતહે,
અગર જીસે મુઝે મારેં તો ઈસમેંલી સખાદતહે.

લેકીન યે અરમાન જીમેં રેહ જાયગા.

કીતઆ.

જીકી જીમેં હી રહી ખાત ન હોને પાઈ,
એકલી ઉસસે મુલાકાત ન હોને પાઈ;
દીદ ઓ દીદ હુઈ દુરસે મેરી ઉસકી,
ખાત જો દીલમેં થી હય હાથ ન હોને પાઈ.

ફીર વહાંસે ગેતીઅફરોઝ આશકકો સાથ લેકર માંકે
પાસ ગઈ તો ઉસને દેખતેહી બેટીકો સીનેસે લગાયા ઓર
નસીહત કરકે કહાકે તેરા દીલ ઇસ જવાન પર માઈલ હુવા
હે તો મુબારક હમલી રાઝી હે મગર યે ખાત અઘી
નહીં કે ઘરખાર છોડકર બેગાને મુલકમેં રેહના ઇખત્યાર
કરે ઓર હમ સદા તેરી સુરત દેખનેકો તરસતે રહેં હમારી
યે આરઝુહે કે અબ યહીં રેહ ઓર જીસ શખસસે લેરી
નીસબત હુઈ હે ખ્યાહકે વાસ્તે ઉસકા હમેશા પેગામ સલામ
આતાહે ઓર ખલ્ક હમેં તઆના દેતીહે ઓર અબસ તુ
હમકો ફસવા કરતીહે ઉસને માંસે યે ખાત સુનકે સાફ
જવાબ દીયા કે મુઝકો શાદી કરની હરગીઝ મંજુર
નહીં ઇસ આદમઝાદકી સોહબતસે શાદહું કોઈ દીન મુઝકો
યહાં રેહને દેતે હો તો રેહને દો નહીંતો અલી ચલી જાતી
હું ઓર ફીર કીસી એક અયસે અલગ ગોશ્તમેં જા રહુંગી
ન તુમ મેરે હાલસે ખબરદાર હો ઓર ન મુઝે તુમહારા
હાલ મઆલુમ હો ઉસને દેખાકે યે ઇસ જવાનકી મોહ-
ખતમેં ફંસીહે ઓર કીસીસે મતલબ નહીં રખતી અગર

કુછ ઝયાદા કહુંગી તો અભી ઉઠકે જાતી રહેગી ઇસવક્ત ઇસસે બહોત બઝીદ હોના મુનાસીબ નહીં સો ઉસકી ખાતરદારી ઓર તસલી કરકે એક મહેલ રહેનેકે વાસ્તે ખાલી કરદીયા (ગેતીઅફરોઝ મલક મોહમ્મદકો) સાથ લેકર ઉઠ મહેલમેં દાખીલ હુઇ ઓર મલક મોહમ્મદકો કહા કે યે તું તંહકીક જાનતાહે કે યહાં સબ લોગ તેરે ખુનકે ખ્યાસેહે. ખબરદાર કુછ હરકત મત કીજીયો કે નાહક અપની જાન ખોચગા ઓર મુઝે શરમીંદા કરેગા ઉસને કહાકે મેં દીવાના નહીં હું કે જાન ખુઝકે અપના જી ખોઉંગા ઇન્હીં ખાતુંમેં દીન આખીર હુવા શામકે વક્ત ગેતીઅફરોઝ પોશાક બદલકે અપને ચારસે ખુશીકી ખાતેં કરતીથી કે અસરશાહકે પાસસે ચાર પાંચ પરીયાં ખુબસુરત ઉમદા લીખાસ પહેને હુવે ખીદમતગારીકે વાસ્તે હાઝીર હુઇ ઓર અદબસે મુજરા કરકે અપને અપને ઓહદે પર ગઇ. ગેતીઅફરોઝ ઘડી ચાર એક અપને આશકસે હંસતી બોલતી રહી ફીર નીંદમેં ગાફીલ હો કે સો ગઇ મલક મોહમ્મદને અપને દીલમેં સોચા કે યહાંકે લોગુસે મેં જીતા ન બચુંગા જીસસે બેહતર યે હે કે આજ અપની આરજુ હાંસીલ કરૂં કે દીલમેં અફસોસ બાકી ન રહે યે તજવીઝ કરકે ચાહા કે ઉસે હાથ લગાવે સો ઉસને આંખ ખોલી ઓર કહા અય નાદાન મેંને તુઝે હરચંદ સમજાયા ઓર કીતના મનેઅ કીયા પર તું અપને મરનેસેલી ન ઠરા અગર અપની સલામતી દરકારહે તો જખતક મેં યહાં હું તખતક કુછ ગુસતાખી મતકર બલકે બોસોકી નારસેલી ખાઝ આ નહીંતો મુફતમેં તેરા જી ખરબાદ હો જાયગા વો ખીચારા નાઉમેદ હોકે ફીર સોરહા ફજરકે વક્ત ગેતીઅફરોઝ પલંગપરસે ઉઠ કર અસરશાહકે સલામકે વાસ્તે ગઇ ઓર લાઇકે શાદીકે લવાઝમેમેં મશગુલ હુઇ ઓર હુઝુરકે અહેલકારૂંને અસરશાહકી પરવાનગીસે તમામ શેહેરકે કુચે શીશહે આલાત વગયરાસે અયસે આરાસ્તા કીયે થે કે દેખનેસે તઆલુક થા ગરઝકે સાત દીન તક ગેતીઅફરોઝકો ઇતની પુરસત ન હુઇ કે

અપને આશકોને મુલાકાતસે ખુરસાંદ કરે વો ખીચારા ઉભો
જુદાઈસે માનીંદ માહી બેઆબકે બેકસાર થા.

મસનવી.

કયા કહું કયા હાલ ઉસકા હો ગયા,
કામ કુછ હરગીઝ ન થા રોને સીવા;
ગાહ કરતાથા ગીરેખાં ચાક વો,
ગાહ સરખર ડાલતાથા ખાક વો.
નાલા ગેહ કરતાથા ધાયલકી તરહ,
ગેહ તડપતાથા વો ખીસમીલકી તરહ;
ન ઉસે એકદમ કહીં આરામ થા,
ન ઉસે કુછ ખવાબો ખોરસે કામથા.
કયસ ગર હાલતકો ઉસકી દેખતા,
બુલ જતા અપના દુખ વો મુખતીલા;

ગરઝ એકરોઝ નીપટ ઉદાસ હોકર ઘરસે નીકલા ઓર
અસરશાહકે મેહેલકે નીચે જાકે કયા દેખતા હે કે ગેતીઅ-
ફરોઝ સુખ લીખાસસે સજી હુધ અજબઅદાસે છતપર
ખડી હે મલક મોહમ્મદને ઉસકો દેખકર ચે રૂબાઈ પદી.
રૂબાઈ.

કયા રસમહે મીલકે ફીર જુદાઈ કીજીયે,
દીલ લીજીયે ઓર બેવફાઈ કીજીયે;
અય જાન ગર ન બાહ ન હોવે મંજુર,
કાહેકો કીસીસે આશનાઈ કીજીયે.
ઉસને ઉસકી તરફ દેખકર ચે જવાબ દીયા.
રૂબાઈ.

મીલેનેકો તેરે મેલી નીપટ બેકસાર હું
પર કયા કહું કે બસ નહીં બે ઇખત્યારહું
ચે મત સમઝીયો દીલમેં કે ખુશહું મેં તુઝ બગેર
ગમગીનહું હઝીં હું સદા ઝાર ઝાર હું

અબ ઉસી મકાનમેં જાકે બચઠ ઇનશાઅહાહ તઆલા
જુમ તરહ બનેગા આજ તેરી ખીદમતમેં આનકે હાઝીર
હોંગી બારે ઇન બાતુંસે મલક મોહમ્મદકે દીલકો તસદલી

હુઈ ઓર ફીર ઉસી જગેહ જા બચઠ રહા ખુદાસે ચે દોઆ માંગતાથા કે જલદી શામ હોવે રાતકે વકત ગેતીઅફરોઝ ધકરાકે મુવાફીક તખ્તપર સવાર હોકે મહેલમે દાખીલ હુઈ ઓર મલક મોહમ્મદકે પાસ બચઠકે એક પરીઝાદકો ઇશારત કી ઉસને ઇશારેકે મુવાફીક સાકી હોકે દોનુકો શરાબ પીલાઇ તો દોનુ આશક ઓર મઆશુક નીશેમે મસ્ત હોકે દેરતક આપસમે ખેહીનખીસે ખ્યાર ઓર ઇખલાસકી ખાતે કરતે રહે ફીર નીંદમે ગાફીલ હોકે અયસે સોએ કે કુછ ખબર ન રહી. સુખેકે વકત દોનુને મુંહ હાથ ધોએ ગેતીઅફરોઝ ખોલી અય મલક મોહમ્મદ આજ મેરે ભાઈકા ખ્યાહહે અગર તેરે તઈ ખરાત દેખનેકા શવક હો તો તુંભી મેરે સાથ ચલ વો ખોલા ખહોત અચ્છા ફીર તખ્તપર અપને સાથ ખીઠાકર જીસ જગેહ ખરાતકી તૈયારી હોતીથી વહાં લેકે આઈ હુઝુરકે અહલકાફને ખરાતકે ચલ નેકે વાસ્તે તમામ ખાઝાર આરાસ્તા કરકે દો તરફા દુકાનુકે સાએખાન ખંઘવાય ઓર સરશામસે દો રસ્તા ખાઝારમે રોશની કરવાઈથી કે મેહતાબકી રોશની ઉસકે આગે ઝદ મઆલુમ હોતીથી ફીર મઆમુલકે મુવાફીક દુલ્હાકો ઘોડેપર સવાર કરકે બડી ધુમધામસે દુલ્હનકે મકાનપર પહોંચે તો વો ખરાતીયુકો એક મકાનપર ખીઠલાકર નવશેકો ઝનાને મહેલમે લે ગયે ઓર એક મકાન ખાસમે ખીઠલાકર અપને રસમ વ આઈ કે મુવાફીક ખ્યાહ ફર દીયા ઓર ચાર પાંચ રોઝ તક ખરાતીયુકો અપને ઘર રખકે શર્ત મેહમાનદારીકી કમાહકા બજાલાએ યાની એક લેહજા ખરાતીયુકી ખબરગીરી ઓર દીલદારીસે ગાફીલ ન હુવે આખે-ફલ અમર સમઘીને કીસમ કીસમકે તોહફે ઓર અસખાખ ખેશુમાર દહેઝમે દેકે ખહોત આજીઝીસે હાથ જોડકે કહા આજસે ખીરાદરીમે મેરી ઇઝઝત ઓર આખર ઝયાદા હુઈ ફીર અસરશાહકે સરદારકો હરએકકે મરતબેકે મુવાફીક સરપાવ દેકે રૂખસત કીયા અસરશાહ વહાંસે સાથ ખુશી ઓર નીશાતકે ખરાત સમેત રવાના હોકે અપને ઘર દાખીલ

હુવા ઓર ઉસ શાદીસે શાદ હોકર તમામ રોઝ દાદો દહે-
શમેં મશગુલ રહા શામકે વકત સળકો રૂખસત કરકે
આપ મહેલમેં દાખીલ હુવા ગેતીઅફરોઝ મલક મોહમ્મદકો
સાથ લેકે અપને મહેલમેં તશરીફ લે ગઈ ઓર પલંગપર
બચઠકર હોનુને દોદો ખ્યાલે શરાબકે પીયે ગેતીઅફરોઝ
નીશેમેં આકર નેહાયત ખુશીસે હંસહંસકે બેહીબખીકી
ખાતેં કરને લગી તબ મલક મોહમ્મદને કહા સુન અય બેવફા
મુદતસે મેં તેરે ઇશ્કમેં ગીરફતારહું ઓર તેરે દીલમેં હર-
ગીઝ વફાકા અસર નહીં આખીર તુ કભી મેરે હાલપર
મહેરબાન હોગી યા નહીં.

બયત.

તેરા ગુરૂર મેરા ઇજઝ કબ તલક ઝાલીમ

હર એક ખાતકી આખીર કુછ ઇનતેહાલી હે

ઉસકો યે ખાત બહોત ખુશ આઈ ઓર કહા અય
યાર મહેરબાન વાએ મઆશુક રાહતેબાન સચહે જયસી
જયસી આફતેં તુને મેરે વાસ્તે ઉઠાઇહેં સો તેરાહી કામથા
ઓર મેંભી તેરી વફાદારીકી અયસી મમનુંન હું કે મેરા
દીલ બાનતાહે લેકીન યે વો મકાન હે કે જહાં આદમીકા
હરગીઝ ચારહું નહીં દોચાર દીનકે જબતક હમ યહાં હેં
તબતક ઓર તહમ્મુલ કર આખીર તેરા મતલબ હાંસીલ
હોગા મલક મોહમ્મદને એક આહ ભરકે કહા અય ઓહદ
શીકન આગે તુને અયસે અયસે કઈ બાર વાયદે કીયેથે
પર કભી વાયદા વફા ન હુવા ચેતો મેં ખુબ બાનતાહું કે
બુઠ મુઠકે વાયદુંસે મુઝે બેહલાતીહે અબલી તેરે તઈ
મેરી આરઝુ હાંસીલ કરની શાયદ મંઝુર નહીં.

બયત.

મેરે મીલનેકી તુઝકો હીવસ હોવે અગર હોવે

કે મુઝમેં એક રમ્કબાકી નક્સ હોવે અગર હોવે

ગેતીઅફરોઝને કુછ જવાબ ન દીયા ઓર તસલીકે
વાસ્તે અપને હાથસે એક ખ્યાલા શરાબકા ઉસે પીલાયા

ઓર એક ખ્યાલા આપને પીયા ફીર હોયાર ઘડી આપસમેં
ખુશીકી ખાતે કરતે કરતે સો રહે મહક મોહમ્મદને ચાહા કે
છેડ કર અપની આરઝુ પુરી કરે મગર વો ચોંક ઉઠી ઓર
મુતબસ્સુમ હોકર કહા અય અઝીઝ કયું દીવાના હુવાહે
મેં અપની ઝીન્દગીકા મઝા તુઝે જાનતીહું ઓર ખવાહ
મખવાહ અપની જાન ખોને ઓર મેરે રૂસ્વા કરનેકે દરપે
હુવાહે ચુનાચે ઇન દીનુંમેં કંઈ ખાર હરકતે ના મુનાસીખ
તુઝસે સરઝદ હુઈ પર મેંને તેરી તકસીફકી સઝા ઇસ
વાસ્તે ન દી કે નાહક બેગાને મુલકમેં મારા જાવેગા ઓર
અબ તેરા વાયદા નઝદીક પહોંચાહે અગર મેરા કહા માને
તો થોડે દીન ઓર સખર કર નહીંતો મેરે દેખનેકોલી
તરસેગા ઓર ખુદા જાને આઈન્દા કયા હાલ હોગા મલક
મોહમ્મદને કુછ જવાબ ન દીયા ઓર એક આહ ભરકે ચે
દોહરા પઢા.

દોહરા.

સીસ જો દેખેં નયન લેં સો મીતા કર નહીં લાગ,
સાગરકો દો સહે સો હેં હમારે લાગ.

જખ ખાત ચહાં તક પહોંચી તખ સમનરૂખ ખાનુને
કરવટ ફેર કર કહા અય દાના દીલ ઇસ ખીચારેને અયસી
અયસી આફતેં ઓર બલાએં અપને ઉપર ઉઠાઈ ખારે
ચે તો કેહ આખેર અપની મુરાદકો પહોંચા ચા નહીં ચા
મસવસેહી માર મારકે મર ગયા શેખ ખુઝરગવારને મુતબ-
સ્સુમ હોકે કહા કે આગે સુનનેસે મઆલુમ હોગા આઝરશાહ
સમનરૂખકે ઇતિના બોલનેસે નેહાયત ખુશ હો કે શેખકે
કદમુંપર ગીર પડા ઓર દાનાદીલકી શુકરગુઝારી કરકે
કહા મેં જાનતાહું કે તુમ્હારી ઝખાનકી ખરકતસે સમન
રૂખ હોશમેં આતી ચલીહે વરનહ કયા મુમકીન કે અયસા
સહર ઝહહ કીસ્સે કહાનીયુંસે હોશમેં આવે દાનાદીલ બોલા
સચહે તુમ્હારી પહેલી કખીલાને ઉસપર અયસા જાદુ કીયા
થા કે અગર હમ અયસે અયસે લાખ કીસ્સે મુનાતે તોલી

કુછ કાયદા ન હોતા લેકીન જો ઉસકે હાલ પર શેખ બુબુર્ગ દીલસે મેહેરબાન હે' તો યે સખ આપકી કરામાતકા અસરહે અલી ઇસી ગુફતગુમે' થે કે યક બારગી સમનરૂખને બે-કરાર હોકે કહા અય દાનાદીલ યે બાતે' ઓર વક્ત ફીજીયો બારે અબ ગેતીઅફરોઝ ઓર મલક મોહમ્મદકા અહવાલ જલદી બયાન કરકે ઇસ આશક બીચારેકે હાલપર મેરા દીલ બહોત કુઠતા હે શેખને દેખા કે મલક મોહમ્મદકા કીસ્સા ઓર હકીકત સુન્નેસે સમનરૂખકો બહોત શવકહે ઓર ઇસકા દીલ નેહાયત બેતાબ હે તબ શેખને અપને દુસરે મુરીદ રોશન ઝમીરકો ઇશારા કીયા કે તુને જો કુછ દેખા યા સુના હે સો બયાન કર.

બયાન કરના શેખ સનઆંકે દુસરે મુરીદ રોશન-ઝમીરકા રૂબરૂ આઝરશાહ ઓર સમનરૂખ બાનુ'કે અપની સરગુઝશ્ત બાને ગીરફતાર હોના અઝદ-હાકે દામમે' ઓર ફીર ન જાત પાના ઉસકે હાથસે

જબકે રોશનઝમીરને અપને પીરમે પરવાનગી પાઈ તબ સમનરૂખસે કહા કે અય મલકા આફક અબ મેરી તરફ કાન લગા કર ધ્યાનસે સુનકે જવાનીમે' એક દફઆ મેં કાફલેકે સાથ મીસરકો જાતાથા ઇત્તફાકન એકદીન પહાડકે નીચે કાફલેકો મંઝીલ હુઇ તો તમામ રોઝમઆસુલકે સુવાફીક હરકોઇ બાને પકાનેમે' મશગુલ રહા રાતકો હર એકને અપને અપને બીસતરપર આરામ કીયા ઉસી રાતકો મેરે તઇ પાયબાનેકી હાજત હુઇ તો મેં ઉઠા ઓર આફતાબા લેકે રહે હાજતકો કાફલેસે બાહર નીકલા આગે જાકે કયા દેખતા હું કે કાફલેકે આસપાસ એક ઉંચી દીવારહે મેં ઉસે દેખકર હયરતમે' રહા કે જબ હુમ યહા ઉતરેથે તબતો કુછ ન થા અબ યે દીવાર કહાંસે આઈ પ્રીર હાથ લગાકે જો દેખા તો ઝરા ઝરા ગરમ ઓર કુછ નરમ ચીઝ હે મેંને કહા ઇલાહી યે કયા ઇસિરાર હે સાઅત એક ઉસ પર હાથ ફેરતા રહા તો

દર્યાફત હુવા કે બડા અઝદહા હે સો તમામ કાફલેકો ઘેરકે
 પડાહે તો દેખતેહી મુઝે યકીન હુવા કે હમ સખકી મોત
 ઇસકે હાથ લીખીહે સો હક્તઆલાને ઉસકી કુત એક રોઝકે
 વાસ્તે હમેં યહાં લેજાહે મેં ઈસી મનસુખેમેં થા કે એક
 ખારગી કાફલેમેં શોર હુવા ઓર સખ લોગ ચીલા ઉઠે
 કોઈ કેહતાથા કે હાય મેરે લડકે ખાલે બેકસ હુવે કોઈ
 કેહતાથા કે અય યારો મરનેકા નો કુછ અફસોસ નહીં લે-
 કીન અફસોસ ચે હે કે હમારે મરનેકી ખબર ઘર ન પહોંચેગી
 કોઈ કેહતાથાકે અગર હમ અયસા જાનતે તો કુનખેસે જુદા
 હોકે હરગીઝ યહાં ન આતે કોઈ કેહતાથા કે અગર મઆ-
 લુમ હોતાકે ચે મકાન અઝદહેકા હે તો રાતકો યહાં ઠેરા
 કયું કરતે કોઈ કેહતાથા કે હયફ સદ હયફ કે અયસી
 જગેહ મારે ગયે ન કફનકે ન દફનકે મેંને દીલ મઝબુત
 કરકે કહા અય યારો આપ મુઝે જગ મુવા ખારે જબ
 અપનાહી જી ન રહા તબ લડકે ખાલુકા કયા અફસોસ હે
 અગર હમ સબુકો મોત ઇસી હયવાનકે હાથ હે તો મર્ગ
 અંખોહ જશનીદારદ કુછ અફસોસ નહીં ઓર હમારે
 અફસોસ કીયેસે કયા હાસીલ ઇસી ગુફતગોમેં સુખહે હુઈ
 ઓર રોશનમેં સખને દેખા કે એક બડા સીયાહ અઝદહા
 હે કે કાફલેકે ગીર્દ ઘેરા કીયે હુવે મુંહમેં અપની હુમ
 દાબે હુવે પડાહે ઓર દમ બદમ પુકારેં મારતાહે કે જી-
 સકી આવાઝ કોસું તક જાતીહે ન આદમીયુકે ખાનેકા કસ્દ
 કરતાહે ન નીકલનેકી રાહ દેતાહે સખ આદમી ઘબરાકે
 મુતફીકરથે કે કયા ઇલાજ કીયા ચાહીયે ઓર ખુદાસે ચે દોઆ
 માંગતે થે કે જીસતરહ ઇસિ ઝાલીમસે ખલાસી પાવેં ઓર
 વો જયું કાત્યું પડાથા ઓર હરગીઝ હીલતા ન થા યકાયક
 મેરી અકલમેં ચે આયાકે પાંચ સાત તીર ઇસપર ચલાઉં
 અગર મારા જાયગા તો ખુદાકે સેંકડું બંન્દુકા જી બચેગા
 વગર નહ ચેતો હમારે હકમેં મલકુલ મોત બનકે બચઠા
 હે મેંને તીરકો ચીલ્લે પર ચલાકે કાન તક કમાન ખીંચકર
 આહાકે અયસા તીર લગાઉં કે બારબાર હો જાવે ઇતનેમેં

અઝઢેને દુમસે હો તીરકે ફાસલે પર મુંહ કર લીયા મેંને
 આહા કે બાહેર નીકલ જાઉં ઉસને શીર હમ સમેટ કર જયું
 કે ત્યું મુંહમેં દાબલી અલકીસા મેંને પાંચ ચાર મરતબા
 ઇસી તરહ તીર ચલાનેકા ઇરાદા કીયા ઓર વોલી ઇસી
 તરહ જુદા હો હોકર બદસ્તુર હો ગયા મેં અપને દીલમેં
 સોચા કે અલીતો ચે કીસીકો દુઃખ નહીં દેતા અગર તીર
 માડંગા તો ઉસી વકત ગુસ્સેમેં આકર સારે કાફલેકો બા
 જાવેગા મેંને વહાસે કાફલેમેં આનકે કહા ઇસ અઝઢેને
 જો હમકો રોકાહે સો બેસબબ નહીં ખુદા જાને ઇસકા
 કયા મતલબહે અગર હમારા ખાના મંજુર હોતા તો અબ
 તલક જતા ન છોડતા મેરી રાએમેં ચે આતા હે કે સારે
 કાફલેમેં જો લોગ ખુજુર્ગ ઓર જહાંદીદાહ હે સબકો જમે
 કરકે મશવરત કરના ઓર સબકી સલાહ જો તજવીઝ ઠયરે
 ઉસ મુવાફીક કરના ચે ખાત સબકો પસંદ આઈ ઉસી
 વકત કાફલેમેં જાતને ખુજુર્ગ ઓર જહાંદીદાહ લોગચે ઉન્હેં
 ખુલાકર કહાકે ઇસ મુઝીને જો કાફલેકી રાહ રોકીહે તો
 અલબત્તા ઇસકા કુછ મુદઆહે અલી કીસીને જવાબ ન
 દીયાથા કે ઇનમેંસે એક પીર મર્દ બોલા સુનો અય અઝીઝ
 અગર ઇસે હમારે મારનેકા ઇરાદા હોતા તો અબતક ઝીન્દા
 ન છોડતા ઇસકે દીલમેં કુછ મતલબહે પર બોલ નહીં સકતા
 અગર કોઈ નઝદીક જાકે ઉસકા મકસદ પુછે તો અલબત્તા
 ઇશારેસે કુછ કહેગા સબને મેરી તરફ દેખકર કહાકે રોશન
 ઝમીરકે સીવા ઓર કીસીસે ઇતની જુરઅત ન હો સકેગી
 કે ઇસકે પાસ જાવે સો મેંને ઉસી વકત અલ્લાહકો અપની
 પનાહ કરકે કદમ ઉઠાયા ઓર ઉસ સાંપકે સરકે પાસ જાકે
 કહા કે અય મહેરબાન તુને ચે કયા કામ કીયા હે કે ઇતને
 ખુદાકે બન્દુકો દુખ દેતાહે હર કોઈ અપને અપને કામકો
 ઘરસે નીકલાહે તો તું ઉનકો જાને નહીં દેતા અગર તેરા
 કુછ મતલબ હેતો મુઝસે કેહ કે ઉસકી તદબીર કરું સાંપને
 ચે ખાત સુનકે તીન તીરકે ફાસલેપર અપના સર લે ગયા
 મેંને આનકે કાફલે સાલારસે ચે અહવાલ ઝાહીર કીયા

ઉસ પીર મદને કે જુસને ચે તદખીર ખતલાઈથી કહા તુમ
 હરગીઝ મત ઠરો કે અઝહાને રાહ દીહે મેરે સાથ આવ મેં
 તુમહેં લે ચલું કાફલેકે સખ લોગ અપની અપની ગઠડી બુકચે
 બાંધકે ઇસકે સાથ હુવે લેકોન કીસોકી જુરઅત ન હુઈ કે
 દીલેરી કરક બાહેર નીકલ જાવે આખેર વહી પીરમદ
 જહાંદીદાહ અપને થોડે પર સવાર હોકે દીલેશના બાહેર
 ચલા ગયા ઉસકે પીઝે અ હેસ્તા આહેસ્તા ઓર લોગબી
 નીકલને લગે જખ મેં જાને લગા તખ અઝહાને બદસ્તુર
 અપની હુમ મુંહમેં દાખકે રાહ બંધ કીયા મેં દીલમેં
 સમજાકે મેંને જો ઇસકે મારનેકે વાસ્તે તીર ખીંચાથા
 ઇસ સખખસે મુઝપર ગુસ્સેહો જખ મેં પીછે હટ ગયા તખ
 સાંપને ફીર બદસ્તુર સભુંકો રાહ દીયા તો ફીર સખ આદમી
 નીકલને લગે થોડી દેરકે બાદ મેંને ફીર ચાહા કે ઓર
 લોગુકે સાથ શામીલ હોકે બાહેર નીકલ જાઉ સાંપને
 ફીર સર સમેટ લીયા જખ મેં ફીર દો ચાર કદમ પીછે
 સરકા તખ ઉસને રાહ દીયા થોડે આદમીકે બાકી રહેથે
 વોલી નીકલ ગયે તખ મેં વહાં અકેલા રહા અપને દીલમેં
 ગોર કરતા થા કે અગર ઇસકો મારના મંજુર હોતા તો
 સખ કાફલેકે લોગ બાહેર નીકલ ગએ કયું નીકલને દેતા
 અલબત્તા ઇસકો મુઝહીસે કુછ કામહે ઓર કાફલેકે લોગ
 આપસમેં કેહતેથે કે રોશન ઝમીરને જો ઉસકો મારનેકો
 તીર ખીંચાથા ઇસ વાસ્તે ઉસકો કયદ કીયાહે નહીતો
 ઓર કીસીસે મઝાહમ કયું ન હુવા ફીર કાફલે સાલારને
 મુઝે પુકારકે કહા અય રોશન ઝમીર તુ જાનતાહે કે અઝહ
 હેસે હમારા કુછ બસ નહી ચલતા લાચાર અખ હમ રૂખસત
 હોતેહે ઓર તેરે તઈ ખુદાકો સોંપા અગર તેરી ઝીંઘગી
 બાકીહે તો અઝહાહેસે કુછ ખતરા નહીં વગર ન તકદીરકે
 આગે તદખીર નહીં ચલતી મેંને કહા અય સાહેબ
 ચેતો બેશકહે અગર મેરી મોત ઇસી અઝહાહે કે
 હાથ લીખીહે તો કોઈ બચા નહીં સકતા લેકીન જુરબતસે
 દુર હેકે મુઝે ઇસ બલામેં તન્હા છોડકે તુમ સખ ચલે

જાન ઓર ચેતો ખુદાકો મઆલુમહે કે મેરી મોત આઈ હે
યા માનીંદ ઉન સત્તર આદમીયુ કે એકકો ગુંબદમેંસે નીકા-
લકે ઉનત્તર મારે ગયે થે તુમ સખ મારે જાન ઓર મેં
ઉસ એક જવાનકી તરહ જુસે નીકાલ દીયાથા જુતા રહું
મીર કાફલા મુઝસે યે ખાત સુનકે બોલા અય રોશનઝમીર
ઉન સત્તર આદમીયુકી હકીકત મુક્તસીલ ખ્યાન કરકે ઉન્હુને
એકકો કીસ વાસ્તે નીકાલ દીયા થા ઓર આપ સખ કયું
કર મારે ગયે.

પુછના સીપેહ સાલારકા રોશન ઝમીરકો
સત્તર આદમીયુકી હકીકત કે બીચ ગુંબદકે બીજ-
લીકે સદમમેં ગીરફતાર હુવેથે, ઉનમેંસે એક
શખસકો નજાત હુધ. ઓર બાકી ઉનત્તર મારે ગયે.

યું સુનાહે કે ઝમાને સલકમેં સત્તર આદમી એક
શેહેરસે મુત્તફીક હોકર મુસાફરીકે વાસ્તે નીકલે થે જખ
એક મયદાનમેં પહોંચે તખ મેહ બરસના શુરૂ હુવા ઓર
ઉસ જંગલમેં કુછ અયસા સાયા ન થા કે જુસફી ઓટમેં
લીગનેસે બચે મગર વહાંસે કોમપાવ એક પર એક બડા
ગુંબદ નઝર આયા તો લીગનેકે ડરસે યે સખ દોડકે ઉસ
ગુંબદમેં ઘુસે ઉનકે વહાં દાખીલ હોનેકે બાદ ચારૂં તરફસે
અયસી બદલીકે આસમાન નઝર ન આતાથા બલકે તમામ
બયાંબાં તારીક હો ગયા ઓર ઇસ ઓર શોરસે બાદલ ગર-
જતા થા કે ઝમીન કાંપતીથી ઓર દમબદમ બીજલી કડકડાકે
ગુંબદકે નઝદીક આનકે અયસી ચમકતીથી કે ગોચા ગીરાહી
ચાહતીહે ઓર મેહ ઇસ ઓર શોરસે બરસતાથા કે ચાર
ઘડીમેં સખ જંગલ યાનીસે ભર ગયા.

મસનવી.

મેહ બરસતાથા ઇસ કહર યક લખત
થાયે નઝદીક ફુટ જાવેં દરખત

ચોર અયસા થા બાઈકા વહાં
 કે ઝમીં આસમાં હુવે લરનાં
 ક્યા કહું બકકા ચમકના યા
 એક પલ મારનેમેં સાં સો બા

ઉન સબુને યે અહવાલ દેખકર કહા કે યે બીજલી
 ને ઇસ ગુબદકે નઝદીક હોહો જાતીહે સો બે સખખ નહીં
 ઇનમેંસે એક શખસ બોલાકે મેરી અકલમેં યે આતાહે કે
 હમ સખમેંસે કીસી એકકી મોત આઈહે તો ઉસકે મારનેકે
 વાસ્તે લમ્હા બલમ્હા બીજલી આતીહે લેકીન ને ચોર
 લોગ ઇસ ગુબદમેં હેં ઇસ સખખ ગીરતી નહીં આખીર
 ગીરેગી ચોર એકકે વાસ્તે સખખ જી મુકતમેં જાયગા પસ
 ઇસમેં મુનાસીબ યે હે કે દરવાઝેકે સામને ને બજુરકા
 દરખતહે સો એક એક શખસ બદકઆત જાકે ઉસે છુ આવે
 જીસકી અજલ હોગી ઉસકે ઉપર બીજલી ગીરેગી ચોર
 સખ બચ જાવીંગે યે સલાહ સખકો પસંદ આઈ તો નવખત
 બનવખત એક એક આદમી ઇસ બજુરકે દરખતકો છુ આતાથા
 ઇસી તરહ ઉનતર આદમી ઉસ દરખત છુ આય ચોર એક
 બાકી રહા ફીર બીજલી સાઅત બ સાઅત ચોરબી નઝદીક
 આકર ચમકને લગી ચોર સખકો ચકીન કુલી હુવા કે યે
 શખસ ને બાકી રહા હે ઇસીકે વાસ્તે દમબદમ બીજલી આતીહે
 તો સખ બઝોદ હોકર ઉસે કેહને લગે કે અબ તુંલી જાકર
 ઉસ દરખતકો છુ આ ઉસને દેખા કે યે સખ દરખતકો છુ
 આયહે અગર ઇનમેંસે કીસીકી મોત હોતી તો અલખત્તા
 બીજલી ઉસકે ઉપર ગીરતી બેશક મેરીહી મોતહે તો વો
 સખસે મીનનત ચોર આજીઝી કરકે બોલા અય અજીઝો
 મેંલી જાનતાહું કે બેશક મેરે માનેકો ઘડી ઘડી બીજલી
 આતીહે અગર મુઝે ચહાં એક ગોશમેં બચઠ રહેને હો તો
 તુમ્હારે સખખ મેરી જાન બચતીહં ઉન્હુને કહા અય બેવ-
 કુદ દેખતા નહીં કે લમ્હા બ લમ્હા ગુબદકો બીજલી
 છુ છુ જાતીહે અગર તુઝે બચઠ રહેને હો તો તેરે સખખ

હમ સખ ખીન મોત આવે મરે' ગરઝકે વો ખીચારા હર-
ચંદ આજીની વ મીનનતસે કેહતા રહા પર ઉન્હે' તરસ ન
આયા ઓર ઓરસે હાથ પકડકે ગુળદકે ખાહેર ધકેલ દીયા
લાચાર વો ખીચારા મરને પર રાજી હોકર કદમ ચાર એક
ગયા થા કે ચકાયક ખીજલી ઉસ ગુ'બદ પર ટડટડા કર ગીરી
તો સખ મારે ગયે ઓર વો અપને ઘર સલામત પહોંચા
અગર ઉસકી આજીની પર રહમ કરતે તો સખકા જ બચતા
ઓર વો તમામ ઉમર અહસાનમંદ રેહતા પર કયું રહમ
કરતે કે તકદીર ઇલાહીસે ઉનકે નસીબમેં યુ'હી મરના લીખા થા
ઇસી તરહ તુમખી મેરી મોત અઝદહેકે હાથ જાનકે બે
મુરબતી કરકે મુઝે બલામેં એકલા છોડ ચલે હો ઓર
આખીરકાર અદલાહકે સીવા કીસીકો મઆલુમ નહીં હે ખુદા જાને
મેં મરૂંગા યા માનીંદ ઉસ એક જવાનકે જીતા રહું ઓર
તુમ સખ મારે જાવ અગરચે તુમહેં મેરે જીનેકા ભરોસા નહી
લેકીન વહી મસલહે કે જખતક સાંસ તખતક આસ મુઝે
અબલી ખુદાકી દરગાહસે ચે તવકકે હે કે ઇસ બલાસે બચું
ખારે મેરી ઇન બાતુ'સે મીરકાફલેકે દીલમેં રહમ આયા ઉસને
સોગંદ ખાકે કહા અય રોશનઝમીર યહાંસે દો કોસ પર
ફલાને બાગમેં આઠ દીન તેરી ઇનતીઝારીમેં મકામ કરીંગે
અગર ઇસ અરસેમેં તુ અઝદહેકે હાથસે નજાત પાકર
આયા તો બેહતર હે નહીતો લાચાર આગેકો રવાના હોંગે
મેંને કહા અચ્છા મગર એક કુઆ પાનીકા છોડ જાવ શાયદ
કામ આવે વો મુઝે પાની દેકે રવાના હુવે અય બાતુ જખ
વહાંસે કાફલા કુચ કરકે દુર નીકલ ગયા ઓર નઝરસે ગાયબ હુવા
તખ અઝદહાકે હલકા મારે બયઠા થા મુંહસે દુમ છોડકે
ત્રીન કોસ તક લંબા હો ગયા ઓર સર ઉંચા કરકે કાફ-
લેકી તરફ દેખને લગા મેંને ઇતની પુરસત પાકે જાનકા
દેહશતસે આહા કે લાગું ઇતનેમેં અઝદહેને દુમમેં લપેટ
કર મુઝે અપની તરફ ખીંચ લીયા ઓર ઇશારેસે કહાકે
મેરી પીઠ પર ચઢ બયઠ મેં મારે ડરકે ઉસકી
પીઠપર સવાર ન હુવા ઉસને મુઝે મુંહમેં પકડકે

અપની પીઠપર સવાર કીયા ઝોર દહની તરફકો રવાન
 હુવા ઉસકી પીઠ અઝબસકે ચીકનીથી મેં ઉસ પરસે
 ફીસલ કર ઝમીનપર ગીર પડા ઉસને ફીર ઉઠાકે ગરહન
 પર સવાર કીયા ઝોર મેંને ઉસકી ગરહનકો દોનું હાથસે
 ખુબ મઝખુત પકડ લીયા ઝોર તન બકઝા બધરકો લે
 ચલા મેરા કુછ બસ ન થા જબ ઉસને જાના કે યે આદમી
 સંભલકે ખુબ મઝખુત બચઠા હે તબ શીતાબી કદમ ઉઠાકે
 થોડી દેરકે બાદ પહાડકે નીચે એક બડે ગાર પર લે જાકે
 મુઝે પીઠપરસે ઉતાર દીયા ઝોર ઇશારેસે કહા કે ઇસકે
 અંદર જા મેં બીસમીલ્લાહ કેહકે ગારકે અંદર ગયા તો
 વહાં કુછ નઝર ન આયા બાહિર નીકલકે મેંને દેખાકે આપ
 ગારકે કનારેપર ખંડા હુવા ઇશારા કરતાહિ કે ફીર અંદર
 જા મેંને અકલસે દરયાફત કીયા કે વો જો આપ નહીં
 આતા ઝોર મુઝકો બાર બાર લેજતા હે શાયદ વહાં કોઈ
 ઇસ્સેલી ઝોરઆવર હે કે જુસકી દહેશતસે અંદર નહીં જા
 સકતા મેંને ફીરલી અંદર જાકે દેખાતો વહાં કુછ નથા ફીર
 વહાંસે બાહિર નીકલકે ઉસસે કહા કે ઇસ ગારકે અંદર જાકે
 મેંને હરચંદ નીગાહ કી પર કુછ નઝર ન આયા યે બાત
 સુનકે ઉસને અયસા નઆરા મારા કે જુસકી આવાઝસે ઝમીન
 અયસી કાંપી ગોયા જુઆલ આયા મેં દીલમેં યે સમઝા
 કે ગારકે અંદરસે બાલી ફીર આયા હું ઇસિવાસ્તે યે ગુસ્સે
 હુવા હે અબ કોઈ દમમેં મુઝે નીગલ જાયગા ઉસને મેરે
 ચેહરેકા રંગ તબ દીલ દેખકર ઇશારેસે કહા અય આદમી
 અપની ખાતીર જમે રખ તુઝે હરગીઝ ડર નહીં અઝદહેકી
 આવાઝ સુનકે ઘડી દોએકકે બાદ એક બીછછુ બાલીસ્ત
 ડેઠ એકકા ઉસ ગારસે બાહિર નીકલા અઝદહા બાવબુદ
 ઇતને ઘીલકે ઉસે દેખતેહી બે તહાશા અયસા ભાગા કે
 હરગીઝ પીછે ફીરકે ન દેખા જબ કોસ એક પર પહોંચા
 તબ ખંડા હોકે મુઝે ઇશારેસે કહા કે યે બીછછુ મેરા
 દુશમન હે ઇસકો માર અગર ન મારેગા તો મેં તુઝે માર
 ડાકુંગા મેંને તીર ચીલ્લેપર ચઢાકે ઇસ બીછછુકી રાહ

સૈકડે ખડા હુવા તો વો અઝઢહાકા પીછા ઝાડકે મેરી
 તરફ આયા મેંને કાન તક કમાન ખીચકર એક તીર
 અયસા લગાયા કે ઉસકે દો દુકડે હો ગયે ઓર ફીલ ફેર
 મર ગયા મેંને પાસ જાકે ચાહા કે અપના તીર નીકાલહુ
 તો ઉસકે ઝેહરસે રાખ હો ગયાથા મેં દેખકર મુત્તઅનબુખ
 હુવા ઓર અઝઢહા ઉસકે મરનેસે નેહાયત ખુશ હોકર
 શાહાં વ ફરહાં આયા ઓર મેરે કદમું પર સર રખા અય-
 ખાનુ વો અજબ ઝમાનાથા કે અગર કોઈ હયવાનસે નેકી
 કરતાથા તો વોલી અહેસાનમંદ હોતાથા ઇસ ઝમાનેમેં
 અગર કોઈ આદમીકે વારતે જાન દેવે તોખી વો અહેસાન
 ન માને ગરજ વો સાંપ મુઝે અપની ગરદન પર સવાર કરકે
 ઉસ ગારકે અંદર લે ગયા વહાં અયસી તારીકીથી કે અપના
 હાથ લી અપનેકો ન સુઝતાથા ઉસકે આગે થોડી દુર ઓર
 ગયા તો એક પાકીઝા મકાનથા કે આફતાબકી રોશનીસે
 લી રોશન તર યાની જાળજાલ લઆલ રાખ ચરાગકી રોશનીથી
 કે હર એકકો ખીરાજ એક ઇકલીમકા કહા ચાહીયે ઢેર
 લગેથે અઝઢહેને મેરે તઈ ઇશારેસે કહા કે યે લઆલ રાખ
 ચરાગ જુસ કદર તુઝસે ઉક સકે ખાંધ લે મેંને દીલમેં
 સોચાકે અગર યે લઆલ લેતા હું તો મઝદુરી ઠયરતી હે
 જુસસે બેહતર યે હે કે ખુદાકે નામ પર મેંને ઉસકે દુશમનસે
 ઉસકી જાન બચાયા દીલમેં યે સમજકર મેંને કહા મુઝે
 કુછ દરકાર નહીં અગર તેરા કામ હો ચુકા તો મુઝે ઇસ
 ગારસે બાહિર નીકાલદે કે અપને કામકો જાઉં ઉસન ઇશારા
 કીયા કે જબ તક તું ઇન લઆલુસે કોઈ લઆલ ન લેગા
 તબ તક મેં તુઝે જાને ન હુંગા લાચાર મેંને વહાંસે દો
 લઆલ ઉઠાકે અપને બાઝુમેં ખાંધ લીયે ફીર વો મુઝે
 ગરદન પર સવાર કરકે બાહિર લાયા વહાં લખે ગાર એક
 ખુદા સુદ્દેદ રીશ સખ્ખ પોશ અસા હાથમેં લેયે હુવે ખડાથા
 મેંને ઉસ પીરમદ્દકો સલામ કીયા જવાબ દેકર કહા અય
 રોશન ઝમીર વો ખીછછુ ઇસ અઝઢહેકો રોઝ સતાતાથા
 તુને ખુબ કીયા ઉસે મારા ખુદાએ તઆલા ઇસ નેકીકા

બહલા દેગા મેંને મુતહૈયર હોકર પુછા અય યુઝુર્ગ મેંતો
 આપકી મુરતસેભી વાકેફ નહીં આપને મેરા નામ કયું કર
 જાના ઉસને કહા ખુદાકી કુદરતસે ઓર કહા કે ઇસ ખીછછુકી
 માદા હે બહોત દીન હુવે કે ઇસ અઝહહાકી માદાકો ઉસને
 માર ઠાલાથા અબ વો કીસી તરફકો ગઈ હે છે મહીનેમે
 આવેગી બાદ તુજે ફીર યહાં એક બાર ઓર આના હોગા
 ઝુફર આઇયો ભુલ્યો નહીં ઓર જો તું ન આવેગા તો
 જીસ જગેહ હોગા વહાં આન કર તુજે માર ઠાલેગી ઓર
 ઇસ અઝહહાકે દો બચે હેં સો ખીછછુકે ડરસે ઉસને મેરે
 સીપુદ્દ કર દીયે હેં તો મેંને એક જગેહ છુપા રખે હેં જબ
 તું ફીર આવેગા તબ મેં ઉનકોભી દીખાઉંગા ઓર યે
 અઝહહા મુજે હમેશાં ઇશારા કરતાથા કે ઇસ ખીછછુકો
 માર મેં કેહતાથા કે ઇસકી મોત મેરે હાથ નહીં હે ઇત્ત-
 ફાકન એક જવાન યહાં આવેગા ઉસકે હાથસે ઇસકી મોત
 હે સો આજ નરકોતો તુને મારા ઓર માદાકી ઝીંઠગીકે
 દીન કુછ ઓર બાકી હેં અબકે મરતબા ઉસેભી માર લેગા
 ઓર કઈ કામ તેરે હાથસે ફતેહ હોંગે યે ખાતેં કેહકે
 બોલા કે જો કુછ મેરે ગરીબ ખાનેમેં મયસ્સર હે સો કબુલ
 કર ઓર આજકી રાત યહીં આરામ કરકે સુખડેકો રૂખ-
 સત હો મેંને કહા મુસલમાનુંકો મુસલમાનકી દુઆવતસે
 ઇનકાર કરના અગરચે મુસલમાનીસે બઈદહે લેકીન આપસે
 પોશીદા નહીં હે કે સબ કાફલેકે લોગ ફલાને બાગમેં
 મકામ કરકે મેરી ઇનતીઝારીમેં ચશ્મ બરાહ હેં ઇસ વાસ્તે
 રેહ નહીં સકતા યે ફરમાયે કે આપકા ઇસ્મ મુબારક
 કયા હે ફરમાયા કે અય રોશન ઝમીર બયર અબ તું બ
 ફીર આવેગા તબ અપના નામ બતલાઉંગા હુરગીઝ ભુલ્યો
 નહીં ઝુફર ખીઝુફર આયો જબ તક મેં ઇસ યુઝુર્ગસે
 હમકલામ રહા તખતક અઝહહા ખડા રહા જીસ વકત ઇસસે
 મેં રૂખસત હુવા ફીર ઉસને અપની ગલ્લનખર સવાર કરકે
 કાફલેકી તરફ લે ચલા ધડી એકકે બાદ દુરસે કાફલેકે ખયમેં
 નજર આયે મેં દેખકર ખુશ હુવા જબ નઝલીક ગયા તબ

કાફલેકે લોગ અઝહહાકો હેખકર ઘબરાએ ઓર આપસમેં
કહેને લગે હમારે ઘરનેકો વહી અઝહહા ફીર આતા હે
અગર હમ અયસા જાનતે તો રોશન ઝમીરકે વાસ્તે હરગીઝ
મકામ ન કરતે મેંને પુકારકે કહા અય અઝીઝો કુછ અંદેશા
મત કરો યે કીસીકો દુખ નહીં દેગા થોડી દુર લે જાકર
ઉસને મુઝે ઉતાર દીયા ઓર આપ ફીરકે ઘરકો રવાના
હુવા મેં કાફલેમેં દાખીલ હોકે પહેલે કાફલે સાલારકે ડરેમેં
ગયા સખ લોગ મુતઅજ્જુખ હોકર કેહેને લગે અય અઝીઝ
તુને ક્યા જાદુ કીયા કે ઇસ મરદુમખોરકે હાથસે જીતા
ખયા બલકે આપ અપની પીઠ પર સવાર કરકે યહાં પહોંચા
ગયા મેંને અબ્બલસે આખીર તક સખ કીસ્સા ખયાન કીયા
તો સખ કાફલેકે લોગ સુન કર ચાઝું તરફસે મેરી જવાં
મરદી પર શાખાશ ઓર આફરીન કીયે મીર કાફલા બોલા
અય રોશન ઝમીર જાકહાહ યે મરદાનગી તુને અયસી
કી હે કે જયસી ઝરયુંદને શુબઅત ઓર મરદાનગી કી થી
મેંને કહા અય મુશફીક મુફરસીલ ફરમાયે કે ઝરયુંદ કોન
થા ઓર ઉસને ક્યા શુબઅત કીથી.

ખયાન કરના રોશન ઝમીરકા રૂબરૂ મલકા
આફાકયાની સમન રૂબ ખાનુકે કીસ્સા ઝરયુંદ
હમદાનીકા. કાફલે સાલારકી ઝખાનસે સુના હુવા.

રોશન ઝમીરને કહા સુન અય મલકા આફાક મીર કાફલા
બોલા અય જવાન રીવાયત કરનેવાલુસે યું સુના હે કે
હમદાનમેં એક શખ્સ થા બહોત દોલતમંદકે કીસીકી
ઉસે પરવા ન થી ઓર હમેશાં ખુશીસે ઝીન્દગી કરતાથા
ઉસકો ખેટાથા ઝરયુંદ નામ જખસે ઉસને હોશ સંભાલા
તખસે તીરઅંદાઝી ઓર બંદુક ઓર તલવાર ઓર સવા-
રીકા ઉસકો અયસા શોક હુવા કે સીવાય ફન સીપેહ
ગીરીકે ઓર કીસી ચીઝપર ઉસકી તખીયત રાગીખ ન
હોતીથી આખેર ઇસ કસખમેં અયસા કમાલ પયદા કીયાકે
ચાંદની રાતમેં ચીવનટીકો તાક કર અગર તીર મારતા તો

હરગીઝ ખતા ન કરતા ઓર સુપારીકે વરક તલવારસે
 ઇસ રક્ષાઈકે સાથ ઉતારતા કે દેખને વાલુકો તઆજજુબ
 હોતા મુદતકે બાદ ઉસકે માંબાપને ઇસ જહાનફાનીસે આ-
 લમે જાવીદાનીકી તરફ રહલત કી યાની મર ગયે ઓર એક
 રોઝ હમ સબકોબી ચેહી રાહ દર પેશહે.

ખયત.

મંઝીલે હસ્તીસે સદા કુચ હે
 યારો કોઈ આજ કોઈ કલ ગયા

માંબાપકે મરનેકે બાદ ઝરયુંદને ફુલ ખરચી
 કરની શુર કી ઓર આકેબત અંદેશી ન કી ઓર ચે
 ન સમજા.

ખયત.

ગુલશને દુન્યામેં તખ્લો અચે તબાર
 ગુલકી સુરત હાથમેં ઝર ચાહીચે

ઝરઝ થોડી મુદતમેં સબ દોલત ખરચ કરહાલી જે
 લોગકે ઉસકા દોલતમંદીમેં સોસો ખુશામંદે કરતેથે સો
 મુફલસીમેં કોઈ યાર વ હમસાયા ઉસસે ખાતલી ન કરતે
 થે બલકે તઆના દેદે કેહતેથે (મસલા) (અઝપીસરના
 ખલ્લ દુખતરબહ) ઇતની ઉમરમેં ચે માંબાપકે સર લાડ
 કરતા રહા ઓર નાઝ પરવરદગીમેં અવકાત આએકી અઝર
 કુછ ઇલ્મ સીખતા તો અબ ઉસકે કામ આતા ઓર અચસા
 ખરાબ ન હોતા ઝરયુંદ સબકી ખાતેં સુન સુન કર દીલકે
 દીલહીમેં કબાબ હોતા ઓર કેહતાથા કીસીને સચ કહાહે.

ખયત.

મુફલસી સબ બહાર ખોતી હે
 મદંકા અચેતબાર ખોતી હે

અલકીસ્સા અપને દીલમેં સોચા કે યહાં રહનેમેં
 કમાલ મુખદીહે અસસે ચે બેહતરહે કે પરદેસમેં બલકે

ਲੁਸਤਰਫ ਛੱਤਿਆਵਾ ਰਯੋਗਾ ਭੀਨਫਗੀ ਅਸਰ ਕੜੰਗਾ ਯੇ
 ਆਤ ਦੀਵਮੇਂ ਠਾਨੀ ਆਰ ਬਾਏਪਰ ਸਵਾਰ ਛੋਕੇ ਝਮਕੀ ਤਰਫ
 ਰਵਾਨਾ ਹੁਵਾ ਮੰਝੀਲ ਅਮੰਝੀਲ ਪਛੋਂਚਕਰ ਆਵਸ਼ਾਛਕੀ ਸੁਲਾਝੀ-
 ਮਤ ਛਾਂਸੀਲ ਕੀ ਆਵਸ਼ਾਛਨੇ ਉਸੇ ਪਰਵੇਸੀ ਵੇਖਕਰ ਪੁਛਾ
 ਕੇ ਅਧ ਜਵਾਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਕਯਾ ਹੈ ਆਰ ਕੀਧਰਸੇ ਆਯਾ ਹੈ
 ਆਰ ਧਛਾਂ ਆਨੇਕਾ ਕਯਾ ਆਯੋਸ ਹੈ ਉਸਨੇ ਤਸਵੀਮਾਤ ਅਨ
 ਵਾਕੇ ਅਯ ਕੀਯਾ ਕੇ ਅਸਲ ਤੋ ਛਮਵਾਨੀ ਹੁੰ ਆਰ ਅਰਧੁੰਦ
 ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਆਰ ਆਪਕੀ ਨੋਕਰੀਕੇ ਖਿਵੇ ਪਰ ਕੁਛ ਕਰਕੇ
 ਆਯਾ ਹੁੰ ਆਰ ਯੇ ਉਮੇਦ ਹੈ ਕੇ ਆਪਕੀ ਤਾਯੇਵਾਰੀਮੇਂ ਆਕੀ
 ਉਮਰ ਗੁਆੜੰ ਆਰ ਨੇ ਕਾਮਕੇ ਮੁਸ਼ਕੀਲਸੇ ਮੁਸ਼ਕੀਲ ਹੋ
 ਆਰ ਕੀਸੀਸੇ ਨ ਹੋ ਸਕੇ ਸੋ ਮੁਝੇ ਫ਼ਰਮਾਯੇਂ ਕੇ ਅਨਵਾਉ
 ਆਵਸ਼ਾਛਨੇ ਕਛਾ ਕਯਾ ਵਰਮਾਛਯਾ ਵੇਗਾ ਯੋਵਾ ਰੋਝ ਛਯਾਰ
 ਅਸਰਫੀ ਅਗਰ ਈਸਸੇ ਐਕ ਹੁਯਆਲੀ ਕਮ ਦੀਯੋਗਾ ਤੋ
 ਕਯੁਲ ਨਹੀਂ ਆਵਸ਼ਾਛਨੇ ਅਪਨੇ ਦੀਵਮੇਂ ਸੋਚਾ ਕੇ ਯੇ ਮਵ
 ਵਾਛਯਨ ਮਆਲੁਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਧਰ ਐਕ ਮਛੀਨੇ ਤਕ ਈਨੇ
 ਰੋਝਾਨੇ ਪਰ ਈਸੇ ਨੋਕਰ ਰਖਤਾ ਹੁੰ ਅਗਰ ਈਸਸੇ ਕੁਝ ਕਾਮ
 ਹੋ ਸਕੇ ਤੋ ਯੇਛਤਰ ਵਗਰਨਛ ਜਵਾਯ ਹੁੰਗਾ ਰਾਤਕੋ ਆਵਸ਼ਾਛਨੇ
 ਅਨਾਨੇ ਮਛੇਲਮੇਂ ਜਵਾਨ ਛਮਵਾਨੀਕੇ ਆਨੇਕਾ ਆਰ ਛਯਾਰ
 ਅਸਰਫੀ ਰੋਝਾਨਾ ਮਾਂਗਨੇਕਾ ਮਵੇਕਕੇ ਝੁਝੜ ਭੀਕਰ ਕੀਯਾ ਅਲੀ
 ਮਵੇਕਾਨੇ ਕੁਝ ਜਵਾਯ ਨ ਦੀਯਾਥਾ ਕੇ ਆਵਸ਼ਾਛਯਵੀ ਯੋਵ
 ਉਠੀ ਕੇ ਨੇ ਸ਼ਯਸ ਈਨਾ ਰੋਝਾਨਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤੋ ਉਸਮੇਂ
 ਕੁਝ ਜਵਛਰ ਲੀ ਹੋਗਾ ਅਧਸੇ ਸ਼ਯਸਕੋ ਝੁਝਰ ਨੋਕਰ ਰਖਨਾ
 ਆਵੀਯੇ ਆਵਸ਼ਾਛਕੋ ਯੇਟੀਕੀ ਆਤ ਨਾਗਵਾਰ ਮਆਲੁਮ ਹੁਧੰ
 ਆਰ ਘੀਂਯਯਘੀਂ ਛੋਕੇ ਕਛਾ ਅਧ ਯੇਛਯਾ ਤੁਝੇ ਈਨ ਆਤੁੰਸੇ
 ਕਯਾ ਕਾਮ ਮਗਰ ਈਸ ਜਵਾਨਸੇ ਕਯਾ ਵੇਸਤੀ ਕਰਨਾ ਆਵਤੀ
 ਹੈ ਨੇ ਅਯ ਉਸੇ ਮੇਂ ਨੋਕਰ ਰਖੁੰਗਾ ਤੋ ਤਮਾਮ ਅਵਕ ਕਛੋਗੀ
 ਕੇ ਈਸ ਜਵਾਨ ਛਮਵਾਨੀਕੋ ਆਵਸ਼ਾਛਕੀ ਯੇਟੀਨੇ ਪਸੰਦ ਕਰਕੇ
 ਰਖਾ ਹੈ ਸਯ ਮੁਵਕੁੰਮੇਂ ਅਵਨਾਮੀ ਹੋਗੀ ਯੇਟੀਨੇ ਆਵਸ਼ਾਛਸੇ
 ਯੇ ਆਤ ਸੁਨਕੇ ਕਛਾ ਪੁਵਾਨਯਵਾਸਤਾ ਮੇਂ ਆਪ ਜਧਸੇ
 ਆਵਸ਼ਾਛਕੀ ਯੇਟੀ ਹੋਕਫ ਅਧਸਾ ਯਯਾਵ ਅਵ ਦੀਵਮੇਂ ਕੜੰ
 ਆਯ ਤਕ ਤੋ ਕੀਸੀ ਮਵਕੀ ਨਅਰ ਮੇਰੇ ਸਾਯੇ ਪਰਯੀ ਨਹੀਂ

પકી ઓર ન મેને કીસી ગયર મદકા મુંહ દેખા બે અપની
 ખુશીસે તુમ મુઝે કીસી ફકીરકો બખશ દો તો મુઝકો કુછ
 ઉઝર નહીં બાદશાહ ઇન બાતુસે રંબદા હુવા ઓ ઝાડક
 કર કહા મેં તેરે તઈ ઇસી જવાન હમદાનીકો બખશા ઇસને
 કહા બહોત ખુબ અગર આપ મુઝે ઇસ રૂસવાઈસે નીકાલતે
 હેં તો ખુબ મેરે નસીમ મેરે સાથ હેં ઓર ખુદા અપની
 દરગાહસે જુદા ન કરે બાદશાહને ખવાન્તસરાકો ઇશારા
 કીયા કે ઇસકા હાથ પકડકે જવાન હમદાનીકો ઓપ દે
 ઓર કેહ બાદશાહને તેરે તઈ બખશી લડકીકી આંખે
 ડબડમા આઈ ઓર બાદશાહકી તરફ દેખકર કહા અય
 કીબલા બાવજુદ બેગુનાડીકે મેરે તઈ આપને ઇસ રૂસવાઈસે
 નીકાલા હેં અગર મેં આપકો મુસતહક હોંગી ઓર બે-
 ગુન્હા તો ખુદા ઇસકા ઇવઝ આપસે લેગા માંને ચાહા કે
 બેટીકી કુછ સીફારશ કરે બાદશાહને ઉસેબી તેવરી ચઢાકર
 કહા અય કમખખત અગર તુ ઇસ બાતમેં કુછ બોલેગી
 તો ઇસી વકત તુઝેબી શહેર બદર કર દુંગા ફીર ખવાન્તસરાકી
 તરફ ગુસ્સેકી નીગાહસે દેખા તો વો ડર ગયા ફૈરન લડ-
 કીકા હાથ પકડકે બાહેર લે ગયા ઓર જવાન હમદાનીકે
 સીપુઈ કરકે કહા કે ખુદા તુઝપર મહેરબાન હુવા કે બાદ-
 શાહને અપની બેટી તુઝે બખશી ખુદાકા શુકરબન્તલા ઓર
 ઇસી ઘડી શહેરસે ચલાન્ત ઝરયુંદ ઓર બાદશાહકી બેટી
 દોનું મુત્તશીક હોકર હયરત ઝદહ શહેરસે બાહેર નીકલે
 ઓર એક તરફકો રવાના હુવે સમનરૂખ બોલી અય રોશન
 ઝમીર કયા વો બાદશાહ દીવાના થા કે ઇસ ખરાબીસે
 અપની બેટી બેગુન્હાકો નીકાલ દીયા ઓર ઇસ બદનામીસે
 ડરાકે લોગ કહીંગે કે બાદશાહકી બેટીને જવાન હમદાનીકો
 પસંદ કરકે રખા હેં ઓર ચે બદનામી કુછ બદનામી ન
 ડયરી કે આપ અપની બેટીકા હાથ પકડકે ઉસકે હવાલે કીયા.

ઓર લઆનત ખુદાકી ઇસ અકલપર અગર વો અયસી
 હી તકસીરવાર થી તો જાનસે માર ડાલા હોતા મગર જવાન

હમદાનીકો ન દેતા રોશન ઝમીર બોલા અય મલકા તુને
કલી યે મસલ હીંદુસ્તાનકી સુની હે યા નહીં.

ફેદ્.

જ્યસી હોવે હોન્યા વયસી ઉપજે બુધ
હોનહાર હરદે બસે બસર જાએ સુધ

તકદીરકે લીખેકો કોન મીટા સકતાહે જો બાત હોની
હોતીહે સો વયસીકી અકલ આદમીકો આતીહે ઇસ લડ-
કીકો તો કીસમતમેં ઝરયુંદકે સાથ યું લીખાથા તો વયસી
અકલ બાદશાહકે દીલમેંલી આઈ ચોર કુછ પસો પેશ
ન સમજા સુન અય સમનરૂખ જબ વો દોનું બાહિર નીકલે
તો ચોથે રોઝ એક બ્યાબાનમેં દો રાહા મીત્તા તો દોનું
મુત્તફીક હુવે કે યે કીધર જતાહે ચોર વો કહાંકો ચોર
વહાં એક પથ્થરકી સીલપર લીખાથા કે બાંચે તરફકી રાહમેં
બહોત આફતેં હેં ચોર દહનીકી રાહ બે ખોદે ખતર હે
જો કોઈ બાંચે તરફકો જાયગા હરગીઝ સલામત ન પહોં-
ચેગા ઝરયુંદને વો લીખા દેખકર શાહઝાદીકી તરફ નીગાહ
કી ચોર કહા અય નાઝનીં મેંને બારહા તેરા નામ પુછા
પર તુને અપના નામ ન બતાયા ઇસકા કયા સમમહે ચોર
અબ કોનસી તરફ ચલનેકી સલાહ હે દહની રાહકો ચલેં
યા બાંચે તરફકો ઉસને આંખુમેં આંસુ ભરકે કહા અય
જવાન મેં અપના નામ કયા બતાઈ જો કુછ કે ખરાબી
ચોર રૂસવાઈ મેરી કીસમતમેં લીખીયી વો આગે આઈ
અગર તુ નામ દરયાફત કરનેમેં બઝીદ હોતાહે તો માંબા-
પને ઇસ નામુબારકકા નામ મુબારકનીસાં રખાથા સો ખર-
ખીલાફ હુવા ચોર અબ તુ જો કુછ ચાહે સો નામસે પુકાર
ચોર દહની બાંચે ચલનેકી સલાહ મુઝસે કયા પુછતા હે યે
અપની હીમ્મતપર મોકુફ હે જો તુઝમેં હીમ્મતહે તો બાંચે
તરફ ચલ વરનહ દહની રાહ લે આઈદા જીધર તુ ચલેગા મેં
તેરે હમરાહહું ઝરયુંદને યે બાત સુનકર ખુદાકો યાદ કીયા
ચોર બાંચે તરફકી રાહ લી દોનું શખ્સ તીન રોઝતક પય-

હમ ચલે લેકીન કુછ હાદસા ન દેખા ચોથે રોઝ એક બચા-
બાનમેં પહોંચે કે વહાં અનકાકે માનીંદ ચરીંદ ઓર પરી-
દકા નીશાંન થા ઓર ચાડૂં તરફ બાદ સમુમ ચલતી થીં
નાઝનીં ખોલી અચ જવાન ચે કયા દેહશતનાક મકામ હે
જહાં કોઈ તાઝેર ન હયવાન ઓર ઇનસાનકા તો કયા
ઝીકર અબી ઇસી ગુફતગોમેં ચે કયા દેખતેહેં કે દુરસે
એક બડા શેર ચલા આતાહેં ઝરયુંદને ઉસે દુરસે આતા હુવા
દેખકર કહા અચ મુબારકનીસાં કયા સલાહ હે ઉસને કહા.

અચત.

જો શખ્સ તીરો કમાં અપને હાથમેં લેવે
ડરે નહ શેરસે વો ઓર નહ મસ્ત હાથીસે

ચેતો સરીહ હમારેમારનેકો આતાહેં જો અબ તુ કસુર
કરેગા તો ચે કોઈ લગ્નહામેં હમ દોનુંકો માર ડાલેગા ઇતનેમેં
શેર ગરરા હુવા નઝદીક આ પહોંચા ઝરયુંદને કમાનકો કાન
તક ખીંચકર અચસા તીર મારા કે ખોપડી ફેડકે સો ફારતક
ધુસ ગયા ઓર શેર ચીલ્લા કર ઝમીનપર ગીર પડા ઝર-
યુંદને તલવારસે ઉસકા સર કાટકે ચાડૂં પંજે કે નાખુન
તરાશકે અપને પાસ રખે ઓર આગે રવાના હુવે નાઝનીંસે
ખાતેં કરતા હુવા સાત રોઝતક બે ખોફા ખતર ચલા ગયા
આઠવેં રોઝ એક વીરાનેમેં પહોંચે કે ઉસ શેરકે મકાન-
સેલી દેહશતનાક ઝયાદા થા નાઝનીંને કહા અચ જવાન
ખબરદાર કે ચે વીરાના ખોલી અઝ ખતર નહીં ઇતનેમેં
દેખતે કયા હેં કે દો હાથી બડે બડે મસ્ત ચલે આતેહેં ઝર-
યુંદને દીલેરાના તીર ઝેહમેં રખકર પહેલે દુરસે ઇન દોનુંકી
આંખે ફેડદી ફીર બદનપર તીર મારે જો તીર ચે ચલાતાથા
સો અચસા કારી લગતાથા કે બદન ફેડકે સો ફારતક ધુસ
જતાથા આખેર વો દોનું હાથી નીમજાં હોકે પીછે ભાગે
ઓર ચેલી ઉનકે અકબ થોડા દોડાતા હુવા ચલા એક ઠોસ
પર દોનું હાથી તીડૂંકે ઝખમુસે બેદમ હોકર ઝમીનપર
ગીર પડે તો ઉસને તલવાર મ્યાનસે ખીંચકર ઇનકી મુઠેં

કાટકે જાનસે માર ડાલા મુખારક નીસાં ઉસકી શુભઅત
 દેખકર બહોત ખુશ હુઈ ઇન દોનું હાથીયુંકી પેશાની પર
 હથેલીકે ખરાબર એક દાગ થા નાઝનીં બોલી અય જવાન
 અયસા દાગ કીસી હાથીકી પેશાનીપર નહીં દેખા ઇનકા
 માથા ચીરકે દેખા ચાહીયે કે કયા હે ઝરયુંદને પેશાની ચીરકે
 દેખા તો દોનુંકે માથેમેં એક એક મોતી અયસા થા કે જી-
 સકી ચમકાહટ આફતાબકી રોશનીસે ખરાબરી કરતીથી તો
 વો દોનું મોતી લેકે ખુદાકા શુકર કીયા ઓર આગે રવાના
 હુવે કઈ મુદતકે બાદ એક શહેરમેં પહોંચે કે ખુરશેદ આ-
 બાદ ઉસકા નામથા ઝરયુંદને સરાએમેં ડેરા કરકે નાઝ-
 નીંકો વહાં બીઠાયા ઓર આપ બાઝારકી તરફ રવાના
 હુવા ઓર એક આદમીસે પુછા કે યહાંકે બાદશાહકા કયા
 નામહે ઉસને કહા કે ખુરશેદ ચહેર ઓર યે શહેર ઉસીને
 આબાદ કીયાહે ઇતનેમેં બડે ધુમધામસે વઝીરકી સવારી
 નીકલી ઝરયુંદને પુછા યે કીસકી સવારીહે ઉસને કહા યે
 ખુરશેદ ચહેરકા વઝીર હે સો દરબારકો જાતાહે ઝરયુંદને નઝ-
 દીક જાકર સલામ કીયા વઝીરને ઉસે અજનબી દેખકર પુછા
 અય જવાન તુ કોનહે ઓર કહાંસે આયાહે ઉસને કહા
 અસલ તો રહેનેવાલા હુમદાનકાહું ઓર અબ રૂમસે આ-
 તાહું વઝીરને કહા ઇસ રાહસે કયુંકર સલામત આયા કહા
 ખુદાકી મહેરબાનીસે ફીર વઝીરને મુતઅજ્જબુબ હોકર પુછા
 કે રાહમેં તુજે કુછ હાદેસાતો નહીં હુવા થા ઉસને કહા
 અસનાએ રાહમેં એક શેર ઓર દો હાથી મીલેથે સો ખુદાએ
 તઆલાકે ફઝલસે મેંને ઉન તીનુંકો મારડાલા વઝીરને કહા
 અય જવાન ઇતના ઝુટ કયું બોલતાહે વો શેર ઓર હાથી
 અયસે નહીં કે કોઈ માર સકે બારહા ઉનકે મારનેકો
 બાદશાહકી ફ્રાજ ગઈ લેકીન ફીર ફીર આઈ ઓર મેં કયું
 કર યકીન કરું કે તુને ઉન્હેં મારા હોગા અગર યે બાત
 સચહે તો ઉસકી કુછ અલામત બતલા ઉસને કહા દોનું
 હાથીયુંકે માથેમેં એક એક દાગથા જબકે મેંને ઉસકો
 શીગાફ કીયા તો ઉસમેંસે એક એક મોતી નીકલા સો વો

દોનું મોતી મેરે ડેરમે હેં વઝીરને કહા અગર દોનું
 મોતી મેરે તઈ દીખલાવે તો અલખતો અએતખાર કડું
 ઝરયુંદને ઉસી વકત સરામેસે મોતી ઓર શેરકે આડું
 પંજુકે નાખુન લેખકર વઝીરકે આગે રખે ઉસને દેખકર
 કહા અય જવાન મરહુબા ઓર રહમત ખુદાકી યે કામ
 તેરે બગેર ઓર કીસીસે ન હો સકતા મુદતસે ઇન હાથીયુંને
 યે રહ બંધ કીયાથા કે ઉનકી દેહશતસે મુસાફીરકી આ-
 મદ રક્ત બીલકુલ મોકુફથી યે ખાત કેહજી ઝરયુંદકો અ-
 પને સાથ બાદશાહકે પાસ લે ગયા તો ઉસને વહાં જાકર
 અદબસે તસલીમાત કી બાદશાહને વઝીરસે પુછા યે કેનહે
 ઉસને અરજ કીયા અસલ તો હમદાની હે ઓર અબ રૂમસે
 આતાહે. રહમે ઇન દોનું હાથીયુંકો મારકે યે દોનું મોતી
 ઉનકે માથેમેસે નીકાલ લાયાહે ઓર શેરકે પંજુકે નાખુન
 બી દીખલાવે બાદશાહને વો મોતી ઉસીકો બખશે ફીર
 પુછા ઇસ સફરમે કોઇ ઓરબી તેરા રફીક થા અરજ કીયા
 કે રૂમકે બાદશાહકી બેટી મેરે સાથ થી તીસરા કોઈ ન થા
 બાદશાહને ફરમાયા શેહઝાદીસે તુજે કયા નીસબત ઉસને
 અબ્બલસે આખેર તક સબ કીસ્સા બયાન કીયા બાદશાહને
 તમામ અહવાલ સુનકર રૂમકે બાદશાહ કી અકલપર લઆ-
 નત કી ઓર ઝરયુંદસે કહા આજસે મેરી રીફાકતમે રેહ
 ઉસને કહા મેરીબી આરઝુ યેહીહે કે બાકી ઉમર ઇસ જના-
 બમે હાઝીર રહું ફરમાયા કયા દરમાહા લેગા બોલા હઝાર
 અશરફી હઝરત ઝીલ સુખ્દાનીને વઝીરકો હુકમ દીયા
 કે આજસે ઇસ જવાનો હઝાર અશરફી દીયા કરો ઝરયું-
 દને અરજ કીયા આજતક મેંને રૂમકી બાદશાહઝાદીકો હાથ
 નહીં લગાયા જબતક નીકાહ ન કરું તબતક હરામ બન-
 તાહું બાદશાહને હુકમ દીયા કે બ્યાહકી તૈયારી કરકે
 અચ્છી સાઅતમે નાઝનીસે ઇસકા નીકાહ કરો તો વો
 હુકમકે મુબાફીક બજા લાવે રોઝ બરોઝ બાદશાહકી મહેર-
 બાની ઇસપર ઝયાદા હોતીથી એક રોઝ બાદશાહને કહા
 અય ઝરયુંદ રૂમકી શેહઝાદીકો કેહકે બાનુએ જહાંકી મુલા-

કાત હાસીલ કરે ઉસને કહા બહોત ખુબ જબ ઘરમે આ-
 નકે નાઝનીસે ચે બાત કહી તબ ઉસને ઇનકાર કીયા ઓર
 કહા મેરે તઇ કીસીકી મુલાકાતસે કયા કામહે ઝરયુંદને હર-
 ચંદ કહા પર ઉસને ન માના દુસરે રોઝ ઝરયુંદને શેહઝા-
 દીકે ઇનકાર કરનેકા અહવાલ બાદશાહકી ખીદમતમે અઝ-
 કીયા ઇસ બાતસે ઇસને જના અલબત્તા વો બાદશાહકા
 બેટીહે ઇત્તફાકન એક રોઝ મલકએ જહાં આપ ઉસકે ઘર
 રોનક બખ્શ હુઈ તો વો કાયદેદાંને શેહઝાદીયુકી તરહ
 મસનદપર બીઠીયા ઓર બહોત તઆઝીમ વ તવાઝો કી ઓર
 એક લમ્હા ખીદમતસે ગાફીલ ન હુઈ મલકાને ઉસકી અક-
 લમંદીપર નેહાયત ખુશ હોકર અપને ઘર મરાજઅત કી
 ઓર રાતકો બાદશાહકે રૂબરૂ ઉસકી બહોત તઆરીફ કી
 દુસરે રોઝ બાદશાહને બહોત મહેરબાનીસે કહા અય ઝર-
 યુંદ તુ તમામ રોઝ જહાં ચાહે વહાં રેહ મગર રાતકો
 પલંગકી ચોકીદારીમે હાઝીર રહાકર વો રાતદીન ખીદમતમે
 હાઝીર રેહતાથા બાદ ચંદ મહીનેકે ઝરયુંદકે ઘર લઠકા
 પયદા હુવા બાદશાહને ચે બખર સુનકે ઉસસે બહોત રઆયત
 ઓર મુરબત કી ઉસનેલી અપની ખીદમતસે બાદશાહકો
 અયસા ખુશ કીયા થા કે ખુરશેદ ચહેર જહાં જતા વહાં
 ઉસે સાથ લે જતા ઇત્તફાકન એક રોઝ ખુરશેદ ચહેર શીકા-
 રકો નીકલા સો ખ્યાબાનમે પહોંચ કર એક હરનકે પીછે
 ઘોડા દોડાયા ઓર સબ લશકરસે જુદા હોકર કોસ દો એક
 નીકલ ગયા લોકીન ઝરયુંદને સાથ ન છોડા વહાં વો હરન તો
 નઝરસે ગાએબ હો ગયા ઓર બાએ તરફકો બડા એક
 પેઠ થા ઉનમેસે એક શેર નીકલા બાદશાહ ઉસ શેરકો દેખકર
 ડરા ઝરયુંદને કહા અય ખુદાવંદ રૂએ ઝમીન અગર ઇર-
 શાદ હોવે તો અલી ઇસ મુઝીકા સર તનસે જુદા કરૂં બાદ-
 શાહને કહા ફીર દેર કયાહે કલલમુઝી કબલલ ઇઝા ઝરયું-
 દને વલી નેઅમતકા હુકમ લેકે શેરકો લલકારા તો વો ડપટ
 કર ઉસકે ઉપર આયા ઉસને પુરતી કરકે મ્યાનસે તલવાર
 ખીચી ઓર બઢકે એક અયસી તલવાર લગાઈ કે તનસે

ઉસકા સર જુઠા જા પડા બાદશાહ ઉસકી જવાંમરદી દેખકે
 મેહાયત ખુશ હુવા ઓર કહા અય ઝરયુંદ આફરીન સદ
 આફરીન પ્રીર વહાંસે મરાજઅત કરકે લશકરમેં દાખીલ
 હુવે બાદશાહને ઘરમેં પહોંચકર ઝરયુંદકો સાત પારચેકા
 ખીલઅત મએદસ્તાર ઓર સરપેચ મુરસા ઓર મોતીયુંકી
 માલા ઓર જવાહીરસરી ઓર હાથી ઓર ઘોડા દેકે કમાલ
 મહેરબાનીસે રોઝ બરોઝ અએઝાઝ ઝયાદા કરતા રહા લેકીન
 ઝરયુંદ બાવબુદ ઇસ મહેરબાનીકે બાદશાહકી સોહબત
 ઓર સાંપકે ખીલાનેકે બરાબર જનકે અપની જવાંમરદીપર
 હરગીઝ મગરૂર ન હોતા ઓર રાતદીન ખીદમતમેં હાઝીર
 રહેતાથા એક દીન ખુરશેદ ચહેર બરસાતકે મોસમમેં મુલા-
 શીક મઆમુલકે અપને મહેલમેં આરામ કરતાથા કે ચકાયક
 આંધી ચલને લગી ઓર હવાકી શીદતસે બાદશાહકી આંખ
 ખુલ ગઈ ઘડી દો એકકે બાદ જળ આંધી થમ ગઈ ઓર
 હવા મોકુફ હુઈ તખ બાદશાહકે કાનમેં એક અવરતકી
 આવાઝ આઈ કે આહ આહ કરકે કેહતીથી કે મેં જાતીહું
 કોઈ અયસાહે જો મુઝે રખ સકે બાદશાહને પલંગ પર
 લેટે લેટે પયહમ દોતીન દફઆ ચેહી આવાઝ સુની ફીર
 ખવાબ ગાહસે નીકલકર છતપર આયા કે આવાઝકા હાલ દર-
 ચાફત કરે બાહેર નીકલકર દેખતા ક્યા હે કે ઝરયુંદ તીર
 ઓર કમાન હાથમેં લીયે ખડા હે ઓર છોટી છોટી પુંહાર
 પડતીહે ઓર ચારૂં તરફસે અધ્યારી ઝુકીથી કે અપના હાથબી
 નહીં સુઝતાથા ઝરયુંદને બફકી ચમનાહટમેં દેખા કે કોઈ
 મહેલસરાપર ખડા હે તો તીરકો ચીદ્વેપર ચઢાકે કહા કે
 ઇસ આંધી રાતકે વકત મહેલસરાએ બાદશાહીપર કે ખાસ
 ખવાબગાહ સુલતાનીહે કોન ખડાહે ખુરશેદ ચહેર મચલા
 હોકર ચુપ રહા ઓર જવાબ ન દીયા ઉસકે જવાબ ન
 દેનેસે ઝરયુંદકો ચકીન હુવા કે ચોર હે તો કાનતક કમાન
 ખીંચકર ચાહા કે તીર લગાવે બાદશાહને કહા અય ઝરયુંદમેં
 ખુરશેદ ચહેરહું કે કોઈ અવરત આહઆહ કરતી હે ઉસકી
 આવાઝ સુનકે આયાહું કુછ તુઝેબી આવાઝ આતીહે ઉસને

કહા અય ખુદાવંદ આઠ રોઝ હુવે કે ચેહી આવાઝ સુન-
 તાહું ખુદા જાને ચે કયા ઇસરા હે ઓર આવાઝ કરને
 વાલા કોનહે મેં અપને ઓહદેપર હાઝીર હું અગર
 આપ હુકમ દે તો તજસુસ કરકે હકીકત દરયાફત કરું બાદ-
 શાહને કહા હાં અબ તુ જાકે કમાહકા દરયાફત કર કે ચે
 આવાઝ કોન કરતાહે ઓર ઉસકા મુદઆ કયાહે ઝરયુંદ
 ઉસી વકત આવાઝકી તરફ રવાના હુવા ખુરશેદચહેરલી
 એક નીમચા બગલમેં દાબકર મહેલસરાએ ખાસસે નીચે
 ઉતરા ઓર જવાન હમદાનીકે પીછે પીછે ઇસતરહ ચલા કે
 ઉસે મઆલુમ ન હોયે જવાન હમદાનીને શહેર પનાહસે
 બાહર જાકર દેખા કે એક ગુબંદમેંસે આવાઝ આતીહે તો
 ઇધરકો રવાના હુવા ઓર ગુબંદકે અંદર જાકે દેખા તો એક
 પીરઝન બચઠી હુમ્મ પથ્થરપર છુરી તેઝ કરતીહે ઓર હમખ-
 હમ આહકરકે કહેતીહે મેં જાતીહું કોઈ અયસા હે જો મુઝે
 રખ સકે ઓર એક ચીરાગમેં થોડાસા તેલ બાકીહે સો વો
 ઉસકે આગે ધરા હુવા મુન્ધા મુન્ધા જલતાહે ઉસ બુઢયાને
 ઝરયુંદકો દેખકર કહા કે તુ કોનહે જો ઇસ વકત મેરે પાસ
 આયા ઉસને કહા મેં આદમીહું કે તેરા હાલ મુફ્તસીલ
 દરયાફત કરને આયાહું કે આહ આહ કરનેસે તેરા મુદઆ
 કયાહે ઓર કહાં જાતીહે ઓર રખ સકનેસે મુરાદ કયાહે
 ઉસને કહા અય જવાન મેં યહાં કે બાદશાહ ખુરશેદ ચહેરકી
 ઉમરહું સો અબ ઉસકી મોત આઈહે મેં રખસત હોતીહું
 ઇસ વાસ્તે કઈ દીનસે પુકાર પુકારકે બખર કરતીહું શાયદ
 કોઈ ઉસકે અહવાલપર રહમ કરેં આજકી રાત જબ તક
 ઇસ ચીરાગમેં તેલહે તબતક ઉસકી ઝીન્દગી બાકીહે ઓર
 ફજર હોતેહી ચે ચીરાગ ખુબ જાલેગા ઓર બમુજરરીદ
 ગુલ હોનેકે ઉસકી જાન નીકલ જાવેગી ઝરયુંદને કહા અય
 કમખખત ઉસકી કુછ તદબીરલી હે બોલી એક તદબીર હે
 જો કીસીસે હોસકે ઉસને પુછા કયા તદબીરહે બોલી એક
 શખ્સ ઝરયુંદ હમદાની ઉસકા નોકર હે અગર વો અપને
 બેટેકા ગલા ઇસ છુરીસે કાટે ઓર ઉસકે લહુસે મુઝે નેહ-

લાવે તો બાદશાહ જીતા રહે ઇસકે સીવા ઓર કુછ ઇલાજ નહીં બાદશાહ છુપકે બાહેર ખડા હુવા દેખતાથા ઓર યે સખ હકીકત અપને કાનુસે સુનતાથા અરયુંદ ઉસ બુઢયાસે સુનકે મુત્તહૈયર હુવા ઓર અપને દીલમેં કહાકે અગર બેટેકો અઝીઝ જાનું તો બાદશાહ મરતાહે ઓર અગર બાદશાહકી જાન બચાતાહું તો બેટા મારા જાતાહે એક સાચત ઇસી ફીકરમેં જોર કરતા રહા આખેર સોચ સોચકર બાદશાહકી નમકજ્વારીપર ખ્યાલ કીયા અગર મેં જીતા રહું તો બેટા ઓરબી હો રહેગા મગર અચસા બાદશાહ ફીર પચદા ન હોગા ઓર ઇસી દીનકે વાસ્તે ખુરશેદ ચહેર હજાર અશરફી દરમાહા બાઈઝત મુઝે દેતાહે યે ખાત અપને દીલમેં મુકરર કરકે બુઢયાસે કહા એક સાચત તઆમ્મુલ કર મેં અબી આતાહું સો ગુબદસે બાહેર નીકલકર શહેરકો રવાના હુવા.

મસનવી.

નીકલ કર શીતાબીસે ઘરકો ચલા
તો સુલતાંબી હુબાલ ઉસકે હુવા
ઉસે દદકા ઇસકદર જોશ થા
ફીસીકી ખબરથી ન કુછ હોશથા
જો દેખા વહાં ઉસને જા અપને ઘર
થી સોઇ હુઇ નાઝનીં સેજપર
થી ગુલશમએ વો શમઅરૂ થી પડી
કેહર તરફ ઉસકી ઉજલી હુઇ
અદબસે ખડા હો કીયા ફીક યું
કે મહબુબ સોતા જગાવું મેં કયું
ખડા હોકે રોયા બ નદી ચલી
જબ આંસુ પડે ઉસકી આંખેં ખુલી
લગી બોલને અચ વફાદાર મન
હકીકત જો ગુઝરી સો ઇઝહાર કુન
મુફરસીલ ખતા આજ કયા હાલહે

યે રોના તેરા મુઝકો જાંનલ હે
 મુખન મુનકે ફીલહાલ રોયા જવાં
 કીયા નામુરાદીકા યે સખ ખ્યાં

મુખારક નીસાં ઇસ આફત નાગહાનીસે ઝારઝાર
 રોકે કેહને લગી અય જવાન કસમ ખુદાકી મેં ઇસ ખરબે
 ખગેર એક લમ્હા ન જી સકુંગી ઝોર તુ કયુંકર અપને હાથસે
 ઇસકે ગલેપર છુટી ચલાએગા ઝરયુંદ ખોલા અય નાઝનીં
 ગમ મત કર અગર ઇસકે નસીબ મેં ઇસી તરહ મસ્ના
 લીખા હે તો હમારે ખયાએસે ખચતા નહીં અગર ખુરશેદ
 ચહેરકો યે ખખર પહોંચેગી તો વો અપની સલામતીકે વાસ્તે
 મરવા ડાલેગા ઇસસે બેહતર યે હે કે અપને હાથું ઇસકે
 લહુસે ઉસ ખુજવારકો નેહલાઉં કે બાદશાહકા હક નમક
 અદા હોગા ઝોર સારે આલમમેં નેકનામી હોગી લાચાર
 વોલી તન બકા દે કે ચુપ હો રહી જખ ઝરયુંદ બેટેકો
 મુખારક નીસાંકી ગોદસે અપની ગોદમેં લેકર ચલા તખ
 નાઝનીંલી સરકો ખોલે બાલ નોચતીથી ઝોર નાઝુક મુંહ
 પર તમાચે મારતી બેટેકા નામ લે લેકે યે ખચતેં પઢતી
 હુઇ પીછે પીછે ચલી.

મસનવી.

અપને માતમમેં અકેલા છોડકર
 તુ ચલા મુઝસે મોહખખત તોડ કર
 મેં ન વાકેફથી કે મર્જેના ગહાં
 તુઝકો લે જાવેગા યું અય મેરી જાં
 હાય જાની યે ફલકને કયા કીયા
 જી લીયા તેરા મુઝે ગમ દે ગયા
 તેરે ખીન મુઝકો કહાં સખો કરાર
 રાતદીન રોતી રહુંગી ઝારઝાર
 ચહાંસે અખ ફીરકર ન ઘર જાઉંગી મેં
 આજકલ કુલ કુલકે મર જાઉંગી મેં

સાંસ લે લેકર યે ફીર બાદદો ગમ
 સોઝકા મતઅલથી પઢતી દમબદળ
 ઝીંદગીકા ગર યેહી અસલુબહે
 તો તો ઇસ જીનેસે મરના ખુબ હે

અલગરજ ઝરયુંદ લડકેકો લેકે ગુંબદમેં ગયા
 મુબારક નીસાંબી સાથ ગઈ ઓર ખુરશેદ ચહેર બાહેર
 છુપકે ખડાથા વો બુઢયા નાબકારકે ગુંબદકે અંદર બચડી
 હુધ ઉસકી ઇનતીઝારી કરતીથી ઇસે દેખકર બોલી કે લડ-
 કેકો લાયા ઉસને કહા યે મઆસુમ સગીર હાઝીર હે જો
 ચાહે સો કર ઉસને કહા મુઝે તેરે બેટેસે કુછ કામ નહીં
 અઘર તેરે તઈ બાદશાહકી ઝીંદગી દરકારહે તો અપને
 હાથસે ઇસકા ગલા કાટકે ઇસકે લાડુસે મુઝે ગુસલ કરવા
 ઝરયુંદને અપને દીલકો સખત કીયા ઓર ઉસ બેમોહરકે
 હાથસે છુરી લેકર લડકેકો ઝમીનપર લીટાયા ઓર ચાહાકે
 ઉસકી ગરદન કાટે તો ઉસ બુઢયાને હાથ પકડ લીયા ઓર
 કહા અય ઝરયુંદ લડકેકો જાએ મત કર મેં તેરી નમક-
 હલાલી દેખતીથી હઝાર આફરીન તુઝે ઓર તેરે માંબાપકો
 યે કામ તેરે સીવાય ઓર દુસરેસે કબુ ન હો સકે કે
 ખાવીંદકી સલામતીકે વાસ્તે બેતામ્મુલ અપને બેટેકો
 ઝુંબહે કરનેકો તૈયાર હો જાવે તેરે સખબસે ખુરશેદ ચહેરકી
 ઝીંદગી ઝયાદા હુધ વગરનહ આજ ફજર હોતે હી ઉસકી
 મોત થી બાદશાહ યે ખાત સુનકર ઘરકી તરફ મુત્તવજ્જેહ
 હુવા ઓર મહેલમેં દાખીલ હોકર જુસ જગેહસે ઝરયુંદકો
 ખબરકે વાસ્તે લેજાથા ઉસી જગેહ આનકર ખડા હો રહા
 ઝરયુંદબી ગુંબદસે નીકલકર શહેરમેં આયા ઓર મુબારક
 નીસાંકો ઘરમેં પહોંચાકર આપ બાદશાહકી ખીદમતમેં
 હાઝીર હુવા બાદશાહને ઉસે દેખકર કહા અય જવાન બડી
 દેરમેં આયા યેતો કેહ કે આહ આહ કોન કરતાથા ઓર
 ઉસકા મુદઆ કયાથા ઉસને અરઝ કીયા અય ખુદાવંદ એક
 અબરત અપને ખાવીંદસે ફઠ કર નીકલ જતીથી મેંને ઉસે

સમજાકર ઉસકે ખાવીંદકે સાથ મુલેહ કરવાકે આયા વે.
 અબ અપને ઘર ગઈ ઇસી ગુફતગોમેં સુખેન મુદાર હુઈ
 બાદશાહને કહા અય જવાન મેંભી તેરે પીછે પીછે આયાથા
 અબ્વલસે આખેર તક સબ અહવાલ બગોશ ખુદ સુના
 ચોર દેખા હે આફરીન સદ આફરીન કે મેરી જાન બચાનેકે
 અપને બેટેકે ગુખે કરનેમેં દરેગ નહ કીયા જો અહેસાન કે
 તુને મુઝપર કીયા હે સો આજતક કીસીને કીસીસે ન કીયા હોગા
 ખુરશેદ ચહેરને ઉસી વકત ઝરયુંદકે ખીલઅત વીઝારતસે
 સરફરાઝ કરકે વઝીર મોઅઝઝમ કીયા ચોર બાકી ઉમર
 અયશોઅશરતમેં ગુઝરાની રોશન ઝમીર બોલા અય મલકઅ
 આફાક યે ખાત મીર કાફલેને મુઝસે કહી ફીર કાફલા
 આગે કુચ કીયા મુદત એકકે બાદ કાફલા મીસરમેં પહોંચા
 ચોર વહાંસે હર એક શખ્સ અપને અપને કામકે વાસ્તે
 હર એક તરફકે રવાના હુવા મેં ઉસી શહેરમેં છે મહીને
 રહા જબ સાતવાં મહીના શુરૂ હુવા તબ મેંને દીલમેં સોચા
 કે છઠું મહીને ઉસ પીર મદને મુઝે બુલાયાથા અગરમેં ન
 જાઉંગા તો અઝદહા આનકે મુઝે માર ડાલેગા ફીર મેંને
 દીલમેં ગોર કરકે કહા કે વહાંસે એક મહીનેકી રાહ હે
 ચોર ખુદા જાને અઝદહા કયા હુવા હોગા ચોર ઇતની દુર
 કાહેકો આવેગા યે તસબુર કરકે આગે રવાના હુવા પંદરવેં
 દીન એક શહેરમેં પહોંચકર કયા દેખતાહું કે વહાંકે સબ
 આદમી એક ટાંગકે હેં મેં ઉનકો દેખકર હયરતમેં રહા
 વેા મુઝે દેખકર મુતઅજ્જબ હુવે ચોર હંસ હંસકે આપસમેં
 કેહતે થે કે યે આદમી દોનું પાઉસે કયુંકર ચલતા હે દસ
 પંદરા આદમી મેરે તઈ પકડકે અપને બાદશાહકે પાસ લે
 ગયે વહાં જાકે જો મેંને દેખા તો બાદશાહ તખ્તપર બયઠા
 હે ચોર સબ આદમી તખ્તકે ગીદ એક ટાંગકે ખડે હેં
 મેં બાદશાહકો સલામ કરકે ખડા રહા બાદશાહને મેરી
 તરફ નીગાહ કરકે કહા અય આદમી બુલઅજબ તેરા
 આના કહાંસે હુવા ચોર તેરી વીલાયતમેં સબ આદમી
 કયા અયસેહી હેં મેંને કહા મુઝે દેખકર તુમ મુતઅજ્જબ

હો. ઓર ચહાંકે લોગુંકો દેખકે મેં મુતહેયર હું કે એક પાઉંસે કીસ તરફ ચલતેહેં ઇતનેમેં યે શોરો ગુલ હુવા કે એક બડા અઝહહા દોડા હુવા શહેરકી તરફ ચલા આતા હે સો ઉસકી દેહશતસે સારે શહેરમેં ખલખલ પડ ગઈ ઓર લોગ ભાગને લગે મેંને ખ્યાલ કીયા યે અઝહહા ઇતની દુરસ મેરે વાસ્તે આયા હે અખ મેં હરચંદ છુપુંગા પર યે ન છોડેગા નાહક મેરે સખખ તમામ ખલકુદાહ આઝાર પાએગી સો મેં અપની જનસે હાથ ધોકે ઇસ અઝહહાકી તરફ રવાના હુવા વો મુઝે દેખકર ખડા હો ગયા જખ મેં નઝદીક પહોંચ્યા તખ વો મુઝે પીઠ પર સવાર કરકે મીસરકી તરફ રવાના હુવા મીસરમેં પહોંચકર મેંને ઇશારા કીયા કે મુઝે જુખ ખ્યાસકા ગલખા હે યે ખાત સુનકે ઉસને મુઝે પીઠ પરસે ઉતાર દીયા તો મેં શહેરમેં ગયા ઓર ખાને પીનેસે ફરાગત હોકે ફીર આયા વો મેરે તઈ ગરદન પર સવાર કરકે અપને મકાન પર પહોંચ્યા ઓર ઉસી ગાર પર લે જાકર ખડા કર દીયા દેખતા કયા હું કે ઉસ ખીછછુકી માદા દુરસે મેરે મારનેકા કસદ કરકે ચલી આતીહે મેંને ફીલ ફોર એક તીર અચસા ચલાયા કે જાં બહક હુઈ ઓર અઝહહા અપને મુદ્દઈકે મરનેસે નેહાયત ખુશ હોકર મેરે કદમુંપર ગીર પડા ઇસ અરસેમેં વો પીર ખુઝુર્ગ અસાહાથમેં લીયે મેરે સામને આ ખડા હુવા મેંને અરસલામેં અલયકુમ કહા ઉસને જખખ દેકર મેરા હાથ પકડ લીયા ઓર પહાડકે ઉપર લે જાકર અઝહહાકે દોનું ખચ્ચે દીખલાએ ઓર વહાં એક ઇમારત આલીશાન થી મેંને ઉસ ખુઝુર્ગસે પુછા ઇસ ઇમારતકે અંદર કયા હે ખોલા યે મકાન દેવકા હે ઇસકી અજલબી તેરેહી હાથ હે ફીર એક કાગઝકા તખતા લીખા હુવા મેરે હાથમેં લીયા ઓર કહા તીન મરતખા ખીસમીદાહ ખોલ કર ઉસકે અંદર જા ઓર કીસી ચીઝકા હરગીઝ અંદેશા મત કર તુઝકો ઝીનહાર ખતર નહીં લેકીન ઉસ નાખકારકો લાત ધુંસેસે મારના હરગીઝ હથીયાર ન ચલાના મેં વો તખતા લેકે હસખુલ

ઇરશાદ તીન દફઆ ખીસમીલ્લાહ કેહકર હરવાએકે અંદર
 ગયા ઓર વહાં જાકે જો દેખા તો એક મકાન અયસ
 પાકીઆ હે કે હુરાંને બહેશતી જુસકે દેખનેકી આરજુ કરે
 ઓર એક લડકી પંદરા સોલા બરસકી નેહાયત હસીન
 સેહદરીમેં એક તખ્તપર બયકી હે મુઝે દેખકર બોલી અય
 અઝીઝ યે વો મકાન હે કે જહાં પરીદા પર ન માર સકે
 તું કયુંકર આયા મગર તુઝે અપની જાન ખ્યાસી નહીં
 કે આપ અપને પાઉસે ગોરમેં આયા હે મુઝે તેરી
 જવાની પર રહમ આતા હે જુસ રાહસે આયા હે ઉસ
 રાહસે નીકલ જા નહીં તો ઇસી વકત મારા જાયગા મેંને
 કહા કે અય નાઝનીં જો કુછકે મેરી કીસમતમેં લીખા હે
 સો મીટતા નહીં યે તો કેહ તુ સાથ ઇસ નજા કતસે
 કેકુલ બાવબુદ ઇસ આબોતાબકે તેરે મુંહકે રૂબરૂ શરમીન્દા
 હે ઇસ દેવ પલીદકે પંજેમેં કયુંકર ગીરફતાર હુધ યે ખાત
 સુન કર ઉસકી આંખેં ભર આઇ.

બયત.

હુબ હબાઇ આંખ આંસુ થમ રહે
 કાસએ નરગીસમેં જુ શબ નમ રહે.

ફીર એક સાંસ લેકર બોલી અય જવાન મેં અપની
 હકીકત કયા બયાન કરું મેં દમીશ્કકે બાદશાહકી બેટી હું
 એક દીન મોસમ ગરમીમેં ખુલે બાહુસે છત પર સોતી થી
 ઇત્તફાકન ઇસ મુઝી નાબકાર વહાં ગુઝરા તો મેરે ઉપર
 આશક હો ગયા ઉસ રોઝસે હરરોઝ આધી રાતકો આનકે
 મુખે તક મેરે સામને બયઠા રહેને લગા ઓર મુઝે મને
 કર દીયા કે બબરદાર મેરે આનેકા ઝીકર કીસીકે રૂબરૂ
 મત કીજીયો નહીં તો તુઝકો યહાંસે ઉઠા લે જાઉંગા મેરી
 વો હકીકત હુધ.

બયત.

મનમેં રખું તો મન જરે કહું તો મુખ જર બાય
 જયસે ગુંગા સપના દેખે રોએ રોએ પચતાએ.

ਧੰਸ ਗਮਮੇਂ ਦੀਨ ਭਦੀਨ ਫੁਭਵੀ ਛੋਨੇ ਲਗੀ ਔਰ
 ਭਦਨਕਾ ਰੰਗ ਭਫ ਪਛ ਗਯਾ ਮਾਂਝਾਪ ਮੇਰਾ ਧੇ ਅਛਵਾਲ ਫੇਭ-
 ਕਰ ਲਾਗਰੀ ਔਰ ਨਾਤਬਾਨੀਕਾ ਸਭਭ ਪੁੰਞਨੇ ਲਗੇ ਵੇਖੀਨ ਮੇਂ
 ਉਸਕੇ ਡਰਸੇ ਨ ਭਤਵਾਤੀਥੀ ਆਭੇਰ ਰਖ਼ਤਾ ਰਖ਼ਤਾ ਸੁਭਕਰ
 ਮੇਂ ਅਧਸੀ ਛੋ ਗਧਿ ਕੇ ਭਦਨਪਰ ਗੋਸ਼ਤ ਨ ਰਛਾ ਕੁਕਤ ਪੋਸ਼ਤਵ
 ਧੰਸ ਤਞਵਾਂ ਭਾਕੀ ਰਛਾ ਔਕ ਰੋਝ ਮੇਰੀ ਮਾਂਨੇ ਮੁਝੇ ਗੋਸ਼ੇਮੇਂ
 ਵੇ ਭਕਰ ਪੁਛਾ ਅਧ ਭੇਟੀ ਤੇਰਾ ਕਯਾ ਛਾਲਛੇ ਕੇ ਰੋਝ ਭਰੋਝ
 ਸੁਭਤੀ ਭਾਤੀਛੇ ਅਗਰ ਕੁਛ ਭੀਮਾਰੀਛੇ ਤੋ ਭਾਫੇਰ ਕਰਕੇ ਉਸਕਾ
 ਧੰਨਾਝ ਕਰੇਂ ਯਾ ਕੀਸੀਕੇ ਧੰਸਕੇਮੇਂ ਗੀਰਖ਼ਤਾਰ ਛੁਧਛੇ ਕੇ ਉਸਕੇ
 ਪ੍ਰੀਤਕੇਮੇਂ ਫੁਭਵੀ ਛੋਤਾ ਭਾਤੀਛੇ ਅਧ ਭਵਾਨ ਭਭ ਮਾਸੇ
 ਧੇ ਭਾਤ ਸੁਨਾ ਤੋ ਮੇਰੇ ਤਧਿ ਛੋ ਗੁਨਾ ਭਭ ਛੁਵਾ ਗੋਧਮ
 ਮੁਸ਼ਕੀਲ ਬਗਰ ਨ ਗੋਧਮ ਮੁਸ਼ਕਾਵ ਅਗਰ ਕਛੁ ਤੋ ਫੇਵਕਾ
 ਡਰ ਬਗਰ ਨ ਕਛੁ ਤੋ ਉਨਪਰ ਧੇ ਭਾਤ ਸਾਭੀਤ ਛੋਤੀਛੇ ਕੇ
 ਕੀਸੀਪਰ ਆਸ਼ੀਕ ਛੁਧਛੇ ਧੜੀ ਛੋ ਔਕ ਧੰਸ ਸ਼ਸ਼ੋ ਪੰਧਮੇਂ
 ਰਛੀ ਕੇ ਕਛੁ ਯਾ ਨ ਕਛੁ ਆਭੇਰ ਔਰ ਨਾਔਰਮੇਂ ਕਛਾ ਅਧ
 ਮਾਫਰ ਮਫੇਰਭਾਨ ਅਭ ਤਲਕਮੇਂ ਮੇਂ ਨਛੀਂ ਭਨਨੀ
 ਕੇ ਧੰਸਕ ਕੁਛ ਭਾਨੇਕੀ ਘੀਝਛੇ ਯਾ ਪਛੇਨਨੇਕਾ ਕਪਡਾਛੇ
 ਧੰਸਕ ਪੇਘਾਨਕਾ ਫੁਲ ਤੋ ਅਲਭਤਾ ਸੁਨਾਛੇ ਕਯਾ ਧੰਸਕੋ
 ਧੰਸਕ ਕੇਛੁਤੇਛੇ ਔਰ ਅਗਰ ਕੁਛ ਰੋਗ ਮੇਰੇ ਤਧਿ ਛੋਤਾ ਤੋ ਅਲਭਤਾ
 ਮੇਂ ਆਪ ਭਾਫੇਰ ਕਰਫੇਟੀ ਛੁਪਾਨੇਸੇ ਕਯਾ ਛਾਸੀਲਥਾ ਤੁ ਮੇਰੀ
 ਲਾਗੇਰੀਕਾ ਸਭਭ ਮਤ ਪੁਛ ਕੇ ਨਾ ਗੁਖ਼ਤਾ ਭਛੇ ਧੇ ਭਾਤ ਸੁਨਕਰ
 ਧੰਸ ਰੋਝ ਭੁਖੀਯਾਕੇ ਸੁਨਨੇਕਾ ਧੰਸ ਟ੍ਰਾਕ ਛੁਵਾ ਔਰ ਫਮਭਫਮ
 ਭਝੀਛ ਛੋਕਰ ਪੁੰਞਨੇ ਲਗੀ ਮੇਂਨੇ ਕਛਾ ਅਧ ਮਾਫਰ ਮਫੇਰਭਾਨ
 ਧੰਸਭਾਤ ਮੇਂ ਤੁ ਛਰਗੀਝ ਛਟ ਮਤਕਰ ਅਗਰ ਕਛੁੰਗੀ ਤੋ ਪ੍ਰੀਰ
 ਮੇਂ ਨ ਛੁੰਗੀ ਔਰ ਤੁ ਮੇਰੀ ਸੁਰਤ ਫੇਭਨੇਕੋ ਤਰਸਾ ਕਰੇਂਗੀ
 ਧੰਸ ਭਾਤਸੇ ਔਰਭੀ ਸ਼ਬਕ ਭਯਾਛਾ ਛੁਵਾ ਤੋ ਭੀਛ ਕਰਕੇ ਕਛੇਨੇ
 ਲਗੀ ਕੇ ਧੰਸ ਭਾਤਕਾ ਛੁਪਾਨਾ ਭੁਭ ਨਛੀਂ ਤੁਂ ਅਪਨੀ ਛਕੀਕਤ
 ਮੁਖ਼ਰਸੀਲ ਭਯਾਨ ਕਰ ਕੇ ਤਫਘੀਰ ਕਰੇਂ ਗਰਝ ਭਭ ਮੇਂਨੇ ਫੇਭਾ
 ਕੇ ਭਭਾਛਮਭਭਾਛ ਉਸਕੀ ਧੇਛੀ ਮਰਝੀ ਛੇ ਔਰ ਭਛੁਂ ਕਛੇਨੇਕੇ
 ਮੇਰਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਛੀਂ ਤਭ ਲਾਔਰ ਛੋਕਰ ਮੇਂਨੇ ਅਭਵਲਸੇ
 ਆਭੇਰ ਤਕ ਫੇਵਕਾ ਸ਼ਸ਼ਾ ਕੀਰਸ਼ਾ ਭਯਾਨ ਕੀਯਾ ਔਰ ਧੇਭੀ

કેહ દીયા કે ઉસને મને કીયાથા કે હરગીઝ કીસીસે મત
 કહીયો ઓર જીસ રોઝ કહેગી ઉસ રોઝ યહાંસે લે જાઉંગા
 વો યે અહવાલ સુનતેહી ગભરાકે મેરે પાસસે ઉઠી ઓર
 ફવરન બાકર મેરે બાપકો બખર કી ઉસને ઉસી વકત
 તમામ શહેરકે સ્થાને ઓર ઝાડને વાલુકો બુલવાકે ગ'ડે
 ઓર તઆવીઝ લીખવા લીખવાકે મેરે ગલે ઓર બાઝુમેં
 બાંધે શામકે વકત એક તરફ મેરે બાપને અપના પલંગ
 બીછવાયા ઓર દુસરી તરફ મેરી માંકા બીચમેં મેરા પલંગ
 બીછવાયા ઓર હર તરફ શમે દાનુમેં ફલીતે જલવાએ
 ઓર એક શખ્સ ઝાડનેવાલાકે ઇસ ફનમેં ઉસ્તાદ કામીલ
 થા પરદેકે બાહર ઇસ ઇરાદે પર બચઠા કે જીસ વકત વો
 દેવ આવેગા મેં અપને ઇલ્મકે ઝોરસે ઉસે પુક દુંગા
 આપી રાતકે વકત યે મુઝી વહાં પહોંચા ઓર પહેલે
 ઉસ શખ્સકો કે ઉસકે જલાનેકે ઇરાદેપર બચઠાથા એક
 તમાચેસે ખેજન કરકે મુઝકો પલંગ સમેત યહાં ઉઠા લાયા
 ઓર અમ હર રોઝ ચાહતાહે કે મુઝસે કુછ ઓર ખાત
 કરે લેકીન આજ તક બ.મારીકે બહાનેસે મેં બચી હું
 ઉસ રોઝસે આદમીકો સુન્ત દેખનેકો તરસતી હું આજ
 ચોથે બરસ તેરા મુહ દેખા હે સુન અય સમન રૂખ ઇસ
 નાઝનીને અપની યે હકીકત કેહ કે પુછા અય જવાન અમ
 યે કેહ તુ આપસે અપની જાન દેનેકો યહાં કયું આયા
 તો મેંને ઉસકે રૂબરૂ ઇબતીદાસે સખ અપના અહવાલ
 બયાન કરકે કહા કે એક બુઝર્ગકે ઇશારેસે ઇસ દેવ પલીદકે
 મારનેકે વાસ્તે આયા હું યે ખાત સુનકર બોલી ઉસકા
 મારના સહેલ નહીં અગર અપની ઝીન્દગી મતલુબ હે તો
 યે ખ્યાલ ખામ દીલસે દુર કર ઓર જીસ રાહસે આયા હે
 ઉસી રાહસે ચલા જા અબસ અપની જાન અઝીઝકો કયું
 બરબાદ કરતા હે મેંને કહા જો હોનીહોસો હો અમ મેં
 બહું મારે મરે ન જાઉંગા ઉસને કહા અગર તેરા ચેહી
 ઇરાદા હે તો મુખતાર હે તું જાન લેકીન ઉસકા મારના
 બહોત મુશકીલ હે તેરા કામ નહીં કે ઉસસે જીત સકે યે

કેહકે બોલી અબ ઉસ મુઝીકે જાનેકા વકત હુવા હે આ
તુઝે એક ગોશ્તેમેં બીઠા રખું સો એક અયસી જગેહ કુપા
દીયા કે દેવકો હરગીઝ ખબર ન હોવે ઈસ અરસેમેં વો
નાખકાર માનીંદ પહાડકે નાઝનીંકે પાસ આકર બચઠા ઓર
ચાહા કે ઉસકો હાથ લગાવે વો ભવેં ચઢાકર બોલી અય
કમખખત મેં અપને આઝારસે આપ મરતી હું અલી મેરે
તઈ હાથ ન લગા થોડે દીન ઓર સખર કર જખ મેં
સહત પાઉંગી તખ જો ચાહિસો કીજીયો મેંને ઉસ કાગઝકે
તખતેપર જો ઉસ પીર મદને દીયાથા નીગાહ કી તો યે
લીખા મઆલુમ હુવા કે અય રોશન ઝમીર ઈસ કાગઝકે
તઈ દેવકો દીખલા ઓર લાત મુઠ્ઠીસે ઉસકા કામ તમામ
કર ઝીનહાર હથ્યારં મત ચલાયો ઈસ મઝમુનકો દેખકર
મેં ગોશ્તેમેં બાહિર આયા તો વો દેવ શુરસેસે મેરી તરફ
આયા મેંને વહી તખતા ઉસકે સામને કીયા તખતેકી તરફ
દેખતેહી ઉસકા બંદ બંદ સુસ્ત હો ગયા મેંને ઉસકી
ગરદનમેં હાથ ડાલ કર ઝમીન પર પટક દીયા ઓર લાતુંસે
નીમજાન કીયા શીર કશાકરીમેં ઉસ બુઝુર્ગકી નસીહત
દીલસે ફરામોશ હો ગઈ ઓર મ્યાનસે તલવાર નીકાલ કર
ઉસકા સર કાટા ઝમીન પર ઉસકા ખુન ગીરતેહી હઝાર
હાદેવ ઓર પયલા હુવે ઓર મુઝે ઘેર લીયા મેંને મુઝતરખ
હોકર ઉસ તખતે પર જો નીગાહ કી તો યે લીખા હુવાથા
કે હઝરત સુલેમાનકી દોહાઈ દે કે યે કેહકે તુમ સખ જલ
જલ સો હઝરત સુલેમાન પેગમ્બર (અલ.) કી દોહાઈ દેતેહી
સખકે બદનમેં આગ લગ ઉઠી ઓર ખુદ બખુદ જલકે
ખાક હો ગયે નાઝનીં ઈસ માજરેકો દેખકર મુતઅજ્જબ
હુઈ ઓર મેં ખુદકા શુકર બજલાયા ઓર નાઝનીંકા
હાથ પકડકે બાહિર આયા વહી બુઝુર્ગ દરવાઝે પર બડાથા
મેંને ઝુક કર સલામ કીયા ઉસને સલામકા જવાબ દેકર
કહા અય રોશન ઝમીર બારકદલાહ ખુબ મરદાનગી કી
શીર વહાંસે નઝદીક એક છોટીસી ઝુપડીમેં લે જાકર મુઝે
ઓર ઉસ અવરતકો ખુબ તરફ ખાનેસે સેર કીયા ઓર

કહા અબ જા તેરે તઈ ખુદાકો સોંપા મગર એક ચે
 સવાબકા કામ ઓર હે કો ઇસ લડકીકો સાથ લે જાકર
 ઉસકે વતનમેં પહોંચા દે ઓર રાહમેં હુશીયારીસે જાઈયો
 કે દેવ તેરે મારનેકા કસ્દ કરીંગે મેંને કહા બહોત બહેતર
 પર ફરમાયે કે આપકા ઇસમ મુબારક ક્યા હે ઓર અયસે
 વીરાનેમેં ક્યા બાએસ ચે બાત સુન કર ફરમાયા અય
 અઝીઝ મેં હઝરત સુલેમાનકી અબલાદમેંસે હું મેરા નામ
 ખલીફા કેહતે હેં ઓર અપની ઝીન્દગી મસતઆરકો મીસ્લે
 હુબાબ જાન કે ઇસ વીરાનેમેં ક્યામ કીયા હે ઓર રાત
 દીન ખુદાકી ઇબાદતમેં મશગુલ હું બાહુ મેં નાઝનીંકો
 લે કર રૂબસત હુબા બાદ કઈ રોઝકે એક શહેરમેં કે
 મુત્તઅલીક બ મુમલકત દમીશક થા પહોંચે નાઝનીંને બાપકે
 મુલકમેં પહોંચનેસે ખુદાકા શુકર કીયા ઓર નેહાયત ખુસીસે
 મેરી તરફ દેખ કર બોલી અય જવાન અગરચે તુઝે કામ
 ફરમાના કમાલ ગુસતાખી બલકે સરાસર બે અદબી હે કે
 તેરી તબજ્જેહસે મેરી અઝસરેનો ઝીન્દગી હુઈ વરનહ ઉસ
 મુઝીકે હાથસે રહાઈ મુમકીન ન થી અગર મેરે બદનકે
 રૂએકે હઝાર હઝાર ઝખાન પયદા હોં ઓર એક એક
 ઝખાનસે લાખ લાખ તઆરીફ બયાન કરૂં તો બી તેરે
 અહસાનસે સરેમું અદા ન હો સકે.

કીતઆ.

રૂએં રૂએંસે મેરે હો અગર હઝાર ઝખાં
 હર એક ઝખાંસે કરૂં લાખ લાખ વસ્ક બયાં
 ફીર એક બાલ બરાબર ન તોબી હો તઆરીફ
 કીયા હે તુને મેરે હકમેં જીસ કદર અહસા

પર ક્યા કરૂં કે તેરે સીવાય યહાં મેરે સાથ કોઈ
 નહીં કે જીસે અપની હાજત કહું લાચાર હોકર ફીર
 એક બાર તુઝે તકલીફ દેતી હું મઆફ કીજીયો અબ ચે
 અરઝ હે કે કદમરંજ ફરમા કર યહાં કે હાકેમકો બખર

દે કે તુમ્હારે બાદશાહકી બેટી ને દેવ લે ગયા થા
 સો આઈ હે અય મલકા જબ મે'ને ઉસ શહેરકે હાકેમસે
 ચે ખબર કહી ઉસને સુનતેહી આદાપા આનકર તસલીમાત
 બજલાયા ફીર કઈ પાલકીયાં સોને ઓર જવાહીરસે ઝલા-
 ઝલ ઓર કઈ હાથી કે જીનકી અમારીયાં ઓર હોદે ઝરખ
 ફતકે કામસે ઝકાઝકથે સવારીકે વાસ્તે લાકર હાઝીર કીયે
 નાઝની'ને એક હાથી પર મુઝે સવાર કીયા ઓર એક
 હાથી પર સવાર હો કે બડી ધુમ ધામસે શહેરમે' દાખીલ
 હુઈ બહાંકે હાકેમને ઉસકે આનેકી ખુશીસે બહોત ખયરાત
 કરી ઓર સે'કડુ' લોંડીયાં ખુબરૂ ખીદમતકે વાસ્તે લેજ દી'
 ઓર તરફ તરફકી પોશાકે' ઓર ઝેવર ગીરાં કીમત લાકર
 હાઝીર કીયે દુસરે રોઝ નાઝની'ને મુઝસે કહા અય અઝીઝ
 આજ યહાં આરામ લે' કલ શહેર દમીશકકો ચલી'ગે મે'ને
 કહા આપતો અપને મકાનમે' પહોંચે મેરે તઈ રૂખસત
 કરો કે અપને કામકો જાઉં ઉસને કહા અય જવાન ચે
 કયું કર હો સકતા હે કે અબ મે' તેરે તઈ રૂખસત કરૂં
 ઈસ આજીઝાકે ગરીબ ખાનેમે' તશરીફ ફરમાહો કે દો
 ચાર માહ આરામ કીજીયો બાદઅઝાં જીસ તરફકા કસદ
 કરયેગા ફ્રેજ બાદશાહી સાથ લેકર બાઆસાની પહોંચ
 સકતા હે મે'ને હરચંદ ઉઝર કીયે ઉસને હરગીઝ ન માના
 ઓર કસમે' દેકે ખવાહ મખવાહ મુઝે રખા દુસરે રોઝ
 અલસુબાહકે સુરજકી ફીરન બી નહ નીકલીથી સવારી
 બાદશાહાના તૈયાર કરવા કર એક ઘોડે બાદ રફતાર પર કે
 સોને ઓર જવાહીરમે' ઝરક થા મુઝે સવાર કીયા ઓર
 આપ અમ્મારીમે' કે જવાહીરસે મુગરરકથી બયઠકર દમીશકકી
 તરફ રવાના હુઈ બહાંકા હાકેમ આદા પારીકાબમે' ચલતાથા
 ઓર નકીબ ફ્રેજકે અહતમામ કરતે ઓર પુકારતે જાતેથે
 ઓર બઢે જાવ શેર બહાદુર ઉસ રોઝ મે'ને ઉસ નાઝની'કે
 ચહેરે પર નીગાહ કી તો કાલે દુશાલેમે' ઉસકા મુંહ
 અયસા મઆલુમ હોતાથા કે જયસી કાલી બહલીમે' ચાંદ.

શ્રેણી.

તસન્નુર ચે કયા દેખ ઇસકા મુંહ કાલે દુશાલેમેં
સીયાહ ખદલીમેં હે ખુરશેદ ચાહે માહ હાલેમેં

સો ઉસકી વો છપ અખ તલક મેરે દીલસે નહીં
બુલતી અલકીસ્સા ચાર કોસ પર એક બાગ થા તો નાઝનીં
હાથીસે ઉતરકર બાગકે અંદર મુત્તવજ્જોહ હુઇં ચોર મેરા
હાથ પકડ કર ઘડી દો એક તક સેર કરતી રહી બાગકે
સહેનમેં સંગ મરમરકા એક હસ્ત પહેલું બંગલાથા ઉસમેં
ફર્શ મખમલી બીછવાકર દસતર ખવાન બીછાનેકા હુકમ
દીયા ખીદમતગાઝને દસતર ખવાન બીછાકે ખાના હાઝીર
કીયા સાઅત એકકે બાદ નાઝનીં ચમનકી સેરસે ફરાગત
હોકર બંગલેકી તરફ મુત્તવજ્જોહ હુઇં ચોર મુઝેલી હમ
રાહ લેકર ખાનાખાયા જખ ખાનેસે ફરાગત હો ચુકે તખ
ખીદમતગાઝને દસતરખવાન આયદ કીયા ફીરરાહકી માન્દગીસે
ઉસી જગેહ મેરી આંખ ઝપક ગઈ જખ જાગા તો દીલમેં
ચે શુખ્હા હુવા કે ગુસલકી એહત્યાજ હે ઉસ બાગમેં એક
હોઝ થા મેંને વહાં જાકે વો કાગઝકા તખ્તો કે પીર બુઝુર્ગ-
વારને દીયા થા હોઝકે કનારે પર રખ દીયા ચોર ચાહાકે
નહાનેકે વાસ્તે હોઝમેં ઉતરેં દેવકે મેરે મારનેકી ફીકરમેંથે
ઉન્હુને પુરસત પાકે વો કાગઝકા તખ્તો ઉઠા લીયા ચોર
ખુબ તરહ જકડકર મેરી મશકેં બાંધીં ચોર લશકરકો
ગરબાદ કીયા જીનકી હયાત બાકીથી સો ભાગ ગયે ચોર
ચાહાકે ઉસ નાઝનીંકો ખરાબ કરેં તો એક દેવકો ઉસકા
હુસ્ન જમાલ દેખકર રહમ આયા ચોર કહા અય ચારો
અયસી નાઝનીંકો ઝાએ કરના ખુબ નહીં ઇસકો અપના
સાકી કીયા ચાહીયે ગરઝકે વો મજલીલ સરવરકી માતમ
સરા હો ગઈ ચોર રાતકો મુઝે ઉન દેવુને એક રખતસે
બાંધ દીયા મેંને ઇસ હાલત તખાફમેં કે ઝીન્દગીસે ના
ઉમેદ થા ઉસ પીર બુઝુર્ગકો યાદ કીયા ખમુજરદીદ યાદ

કરમેકે મેરે સામને આનકે ખડા હુવા ચોર દેવુંસે વો
કાગઝકા તખ્તા છીનકે મેરે હાથમેં દીયા ચોર ફરમાયા
અય ગાફીલ હોશીયાર હો ખબરદાર યે તખ્તા તીલસ્તુમ
મેરે સીવા કીસીકો મત દીજીયો ફીર અપને હાથસે મેરી
મશકેં ખોલકે કહા હઝરત સુલયમાનકી દોહાઇ દેકે કેહકે
તુમ સખકે દુકડે હો જાવેં યે ખાત કેહકે નઝરસે ગાએખ
હુવા રોશન ઝમીરને યહાં તક ખાત કહી તખ સમન રૂખ
ખોલી અય જવાન મેં યે પુછતીહું કે જો દેવુંને ઇતને
લશકરકો એક દમમેં ફના કીયા ઇનસે ઉસ પીર ખુઝુર્ગવારને
કાગઝકા તખ્તા કયું કર છીન લીયા રોશન ઝમીર ખોલા
યે સચ હે લેકીન યે ખયત નહીં સુની હે.

ખયત.

ગરચે ખુદાકે દોસ્ત હેં પર વો ખુદા નહીં
લેકીન ખુદાસે એક ઘડી બી ખુદા નહીં

અગર કોઇ દો ચાર રોઝ કીસી આદમીકી ખીદમત
કરે તો વો બી અલખત્તા મહેરબાન હોવે ચોર જો શખ્સ
કે અપની સારી ઉમર હક તઆલાકી ખીદમત ચોર ખંદગીમેં
સીરફ કરતે હેં તો ઉન્હી ઇતના મકદુર હોતા હે કે જો
ચાહેં સો કરેં સુન અય સમન રૂખ જખ વો ખુઝુર્ગ મેરી
નઝરસે ઓઝલ હુવા તખ મેંને હઝરત સુલયમાનકી દોહાઇ
દી કે તુમ સખ દુકડે દુકડે હો જાવ તો ઉસી વકત ઉનકે
ખંદ ખંદ જુદા જુદા હો ગયે ચોર ખતનસે સર જુદા જા
પડે લશકરકે લોગ જો ભાગ કર ખચેથે બોલી યે અહવાલ
દેખકર નેહાયત મુત્તાઅજઝુમ હુવે ચોર કમાલ ખુશ દીલીસે
રાતકો ઉસી ખાગમેં આરામ કીયા વહાંસે સુખેકો રવાના
હુવે જખ દમીસ્કકે નઝલીક પહોંચે તખ બાદશાહને ખેટીકી
ખબર સુમકર નેહાયત ખુશીસે વઝીરકો ઇસ તક ખાલકે
વાસ્તે લેખ નાઝનીં દમીસ્કમેં પહોંચકર ખાલકે કદમખોસ
હુઈ બાદશાહને ખડે અઝેઝાઝસે ઇસકો અપને તખ્તાપર

ખીઠા કર અહવાલ પુછને લગા ઇસને અંબલસે આંખેર
તક સખ સરગુઝસ્ત બયાન કરકે મેરી તરફ ઇશારા કીયા
કે ઇસ જવાનને ઉસ મુઝીકે પંજેસે મુઝે છુડા કર યહાં
તક પહોંચાયા હેં નહીં તો કીસી તરફ બલાસી મુમકીન
ન થી ઓર રાહમેં અયસી અયસી આફતું ઓર બલાઉસે
બચા લાયા હે કે ઇસીકા કામ થા ફીર હમરાહીકે લોગુંને
બાગમેં દેવુંકે આનેકા અહવાલ મુફ્તસીલ બયાન કીયા
બાદશાહને મેરે તઈં અપને પાસ ખુલાકર કમાલ મહેરબાનીસે
ફરમાયા અય અઝીઝ તેરે સખમસે આજ પાંચવેં બરસ
અપની બેટીકા મુંહ દેખા હે તેરે ઇસ હકસે હરગીઝ અદા
ન હો સકીંગે ફીર મેરે રહેનેકે વાસ્તે અલાહેદા મકાન
ખાલી કરવાકે સદહા બાદમી મેરી ખીદમતકે વાસ્તે તઅ-
ઇયન કીયે આઠ સાત દીનકે બાદ મેંને બાદશાહસે રૂબસત
માગી ઉસને કહા અય અઝીઝ અયસી શીતાબી કયા હે
દસ બીસ રોઝ યહાં આરામ કરકે રાહકી માંદગી દુર હોવે
બાદ અઝાં જુસ તરફકો ઇશારા હોગા ફેજ શાહી સાથ
કરકે બાઆસાની બીજવા દુંગા ફીર વહાંસે ઉઠ કર બાદશાહને
બેટીકે આગે મેરી રૂબસત તલબીકા ઝીકર કીયા ઉસને કહા
અય કીબલએ આલમ ઇસ જવાનકો હરગીઝ જાને ન દેના
બલકે ઇશારા કીયા કે અગર મુનાસીબ હોવે તો ઇસીસે
મેરા નીકાહ કરવાદો અય મલકએ આફાક જબ મેંને યે
ખાત સુની તબ અપને તઈં દીવાના કરાર દેકર બેહુદા
ખાતેં કરને લગા ઓર બદનકે સારે કપડે ફાડ કર શહેરસે
બાહર નીકલા જો કોઈ મુઝે રાહમેં મીલતાથા દીવાના
સમઝકર અબસ અબસ ઇંટ પથ્થર મારતાથા ઇસ બહાનેસે
ઇનકે હાથસે બલામી પાકર દોએક કોસ રાહ ગયાથા કે
વહી પીર ખુઝુર્ગ આગે આયા મેંને સલામ કીયા ઉસને
સલામકા જવાબ દેકર કહા અય ફરઝંદ કાગઝકા તખ્તા
મુઝે દે કે ઇસસે મુઝકો બહોત કામ હેં મેંને હાઝીર કીયા
તો મેરે હાથસે લેકર નઝરસે ગાયબ હુવા ઓર મેં આગે
રાહી હુવા સમન રૂખને રોશન ઝમીરકા માંજરા સુન કર

ખડોત આફરીન કી ઓર આઝરશાહ ઇસકે હોશમેં આનેસે
 હમખદમ શુકર ગુઝાર હોતાથા હઝરત શેખ સનઆને પુછા
 અય સમન રૂખ અખ તેરી તખીઅત કયસી હે બે
 આપકી તબજ્જેહસે આરામ હે લેકીન મલેક મોહમ્મદકા
 તતતમહ કીરસા સુન્નેકા ઇશત્યા બાકી હે આખેર કાર
 ઉસકા કયા અહવાલ હુવા અપની મુરશદકો પહોંચેગા યા
 નહીં શેખ સનઆને તબસ્સુમ કરકે કહા અય દાના દીલ
 મલેક મોહમ્મદકી હીકાયત બે બાકી રહી સો અખ
 તમામ કર.

ખયાન કરના દાના દીલકા બાકી કીરસા મલેક
 મોહમ્મદ વ ગેતી અફરોઝકા રૂખરૂ સમન રૂખ
 બાનુકે અપને મુરશદ શેખ સનઆંકે હુકમસે.

કહેતે હેં કે દાના દીલને અપને મુરશદકી ઇજાઝત
 પાકે કહા અય સમનરૂખબાનુ જખ ગેતીઅફરોઝકે લાઈકા
 ખ્યાહ હો ચુકા તખ ઉસને અપને બાપસે રૂખસત માંગી
 ઉસને આબદીદાહ હોકર કહા બેટી ચે તો મુઝે ખુબ મઆ-
 લુમ હે કે તુ અખ યહાં ન રહેગી લેકીન તું બે આઈ હે
 તો મેરી ખુશીકે ખાતર અંદરોઝ ઓર આરામ કર લાચાર
 બાપકે ફરમાનકો કબુલ કીયા અંદરોઝકે બાદ અસરશાહ
 ખીમાર હુવા ઓર ઇસી ખીમારીસે જાંબ હકકે તસલીમ કી
 અહલો અયાલ વ રાઅયાંને મુમલીકતને હરઅંદ શેખન
 ઓર માતમ કીયા લેકીન કયા હાસીલ આખેર બજુઝ સખર
 કુછ ચારહ ન દેખા કે એક દીન સખકો મરના હે ઓર
 રોનેસે કોઈ ઝીન્દા નહીં હોતા.

અયત.

હરએક સખ ઉઝલર રોતા ઓર વો ફરયાદ ગમ કરતા
 અગર રોનેસે જી ઉઠતા તો કાહકો કોઈ મરતા.

અલ કીરસા અસરશાહકી તબહીઓ તકરીનસે ફરાગત
 પાકે સખ અરકાન દોલતને ઉસકે બડે બેટેકો તખ્તપર

બીઠાયા ચંદ્રોજીકે બાદ એક રોજ ગેતીઅફરોજકે બાધને
કહા અય બહેન અગર તેરે તઈં યહાં રહેના મંજુર હે
તો ઇસ આદમીકી દોસ્તી છોડ કે હમારી સોહબતમેં આદમ
જાદકા કયા કામ ગેતી અફરોજ બોલી.

બયત.

તેરે સબ બાએજો નસાયેહ સચ હેં લેકીન ના સહા
દીલ બે રેહ સકતા નહીં બતલામેં ઇસકો કયા કરૂં
અય બીરાદર ગુસ્તાબી મઆફ અગરચે તેરે રૂબરૂ
ચે ખાત કેહના બેઅદબી ઓર બેહયાલી હે ઇલલા આશકકો
હયા ઓર શરમ કહાં ઓર ચે બયત મેરે હસબ હાલ હેં

રૂબાઈ.

જુસે ઇશકકા તીર કારી લગે ઉસે ઝીન્દગી જગમેં ભારી લગે
ન હોવે ઉસે જગમેં હરગીઝ કરાર જુસે ચાર જાનીસે ચારી લગે
જબ તલક મેરે દમમેં દમ હે તબ તલક ચે મુમકીન
નહીં કે અપને ચારો વફાદારકી મોહબબતસે દીલ ઉઠાઉં
બલકે ઇસકે વાસ્તે તુમ સબકો છોડડું.

બયત.

હક મુઝે ખોતીલ ઇસ તરહ નહ કરે
ચારસે મેં ફીરૂં ખુદા નહ કરે
ચે ખાત કેહ કર સવારીકે વાસ્તે તપ્પ મંગવાયા ઓર
પરીઝાદુને દેખા કે અબ ચે જાને પર મુસતઅદ હે બતોર
નસીહત કે કહા અય ગેતી અફરોજ ઇસ ખાતમેં જુરા કયું
માનતી હે તુંહી ઇનસાફ કર કે હમકો આદમી જાદસે
દોસ્તી કરના લાઝીમ હે ખુસુસન તુ અસરશાહકી બેઠી
હોકે અયસા ઝખું કામ કરે ઓર અપને નંગે નામોસ પર
નઝર ન કર કે માંખાપકા નામ ખરાબ કરે વો કામ કર કે
કોઈ ખન્દા ન કરે વો સબકી ખાતેં સુન કર બોલી.

બયત.

ના સહા દીલ બસમેં નહીં હે કીસકો સમજાતેહો તુમ
કયા દીવાનેહો ગએ હો જાન કયું ખાતે હો તુમ

યે તો સમજો હરગાહકે મેં માંખાપ ઝોર બડે ભાઈ
કે વોલી બજાએ બાપકે હેં ઉનકા ફેહના ન માના તો
તુમ્હારી નસીહત કબ અસર કરેગી અબ મુજે અપને ચારકે
સીવા નંગો નામોસ ઝોર માદર પીદરકે નામસે કુછ કામ નહીં.

બયત.

હે સખર ચેહી હોશ ચેહી જાન ચેહી હે
મેરા તો ચેહી દીન હે ઇમાન ચેહી હે

ફીર મલેક મોહમ્મદકા હાથ પકડકે તખ્ત પર સવાર
હોકે અપને સારે લશકર સમેત ઇસી કોહસ્તાન કદીમકી
તરફ રવાના હુઇ એક સાઅતમેં વહાં પહોંચ કર કદમ
ઘરકો અપને કદુમ મેમનત લઝુમસે રોનક બખશી મલેક
મોહમ્મદ વહાં ઝીન્દા પહોંચનેસે ખુદાકા શુકર બજાવાયા
ગેતી અફરોઝને રૂહ અફઝાકો ઇશારા કીયા તો ઉસને એક
શીશા લાકર દોનુકે તઈ ખુબ શરાબ પીલાઈ ઝોર તમામ
રોઝ નાચ હોતા રહા શામકે વકત ગેતી અફરોઝ અપને
આશકકો સાથ લેકર ખવાબગાહકી તરફ મુત્તબજ્જેહ હુઇ
શરાબકે નીશોમેં દો ચાર ઘડી બોસો કીનારમેં મશગુલ
રહે જબ ગેતી અફરોઝ ખવાબમેં ગાફીલ હુઇ તબ મલેક
મોહમ્મદને અપને દીલમેં કહા.

બયત.

ન ઉસકો મહેર ન ઉલફત તપાક હે ન ખ્યાર
ન મુઝકો સખ્ર નહ તાકત નહ નીંદ હે નહ કરાર

હરચે બાદ અબાદ આજ તો મેં અપના મતલબ
લીલી હાસીલ કરૂંગા યે સોચ કર જુહી ગેતી અફરોઝકો
હાથ લગાયા ઉસને આંખેં ખોલ દીં ઝોર ખફગીસે લવેં
ચઢાકે કહા અય સગ મલઉન જુસ કામકોમેં મને કરતીહું
તુ ઝીંદસે વહી કામ કરતા હે મેં યે ચાહતીથી કે અબ

તુ કીસી આફતમેં ગીરફતાર ન હોવે પર જાન ખુઝકે
આપ બલામેં પડતા હે અય મલકા વો ખીચારા લોટ
પોટકે કુત્તેકી શીકલ હો ગયા તો નોકરને મારકે હવેલીસે
બાહર નીકાલ દીયા વો લાચારો પશેમાન દીલહી દીલમેં
યે શેએર પઢતા હુવા શહેરકી તરફ રવાના હુવા.

અયત.

ઇસ કહર મેંને સહે જોરો જફા યા કીસમત
તો બી મતલબ મેરા હાસીલ નહ હુવા યા કીસમત

શહેરમેં પહોંચકર દેખતા ક્યાહો કે દાનીશમંદ ઘોડે-
પર સવાર હોકર દરબારકો જતાથા દોડકર ઘોડે કે નજદીક
ગયા ઓર ઉછલકર અપને ચીચાકે પાઉં ચુમકર દુમ હીલાને
લગા દાનીશમંદને દાનાઇસે દરયાફત કીયા કે મલેક મોહ-
મ્મદહો કહા અય કમખખત તુને કઇ બાર કસમેં બાબાકર
તવબા કરીથી લેકીન ગેતીઅફરોઝકી દોસ્તીસે બાઝ ન આયા
ઓર પરીચુસે સોહબત ઇબત્યાર કરકે દીનસે બેદીન હો
ગયા ખુદાકી કસમ અબ તુ ઇસી હાલતમેં મરજાએ તોબી
મુઝે રહમ ન આવે ઉસ્સે યે બાત કેહકર નોકરકો પરવા-
નગી દીકે ઇસકે તંઇ ડોરચુ કે હવાલે કરો ઓર દુસરે
કુતુમેં ઇસેલી રખા કરે મલેક મોહમ્મદ અપને દીલમેં
કહતાથા કે ગેતીઅફરોઝ ને મેરી ખાતીર અપને સારે
કુનબેકો છોડ દીયા અબ મેં દાનીશમંદકે કેહનેસે ઉસકી
દોસ્તી કયુ કર છોડું.

અયત.

એક દીન દીલલી ગયા હે જાનલી બરખાદ જાએ
પર નહીં મુમકીનકે અપને દીલસે ઉસકી યાદ જાએ

કીસ્સા કેતાહ તીન મહીને તક ડોરચુને ઇસે કુતુમેં
રખા કે એક રોઝ ફરખન્દશાહકે દીલમેં આયાકે મેંને

મલેક મોહમ્મદકે ગેતી અફરોઝકી ખખરકે વાસ્તે લેખાયા
સો અખ તલક નહ ફીરા શાયદ અપને મઆશુકકે પાસ
પહોંચ કર અયશો અશરતમે મશગુલ હુવા હો આજ મેં
આપ બકર ગેતી અફરોઝકી ખખર હું ઓર યેભી દરયાફત
કરું કે મલેક મોહમ્મદ વહાં કીસ કામમે હે ફીર ઉસી
વકત થોડે પર સવાર હોકર મએ દસ બીસ આદમીયુકે
ઉસ કોહસ્તાનકી તરફ રવાના હુવા જખ મહેલકે દરવાઝે
પર પહોંચા તખ થોડેસે ઉતરકે અકેલા અંદર ગયા ગેતી
અફરોઝને ફરખન્દ શાહકો દેખ કર ઇસત કખાલ કરકે લે
ગઈ બડે અએઝાઝસે તખત પર બીઠાયા ફીર રૂહ અફઝા
શાહપરીકે ઇશારેસે શરાબ દો આતીશાકે પીલાનેમે મશગુલ
હુઈ શામકે વકત ખાનેસે ફરાગત હોકર ગેતી અફરોઝને
રૂહ અફઝાકી ઇશારેસે કહા આજ તુ કોસી તોરસે બાદ-
શાહકો હયવાંન બનાદે તા ઇસકે તઈ મલેક મોહમ્મદકી
કદર મઆલુમ હોવે જયસા શેખ સઆદીને ફરમાયા હે.

કદરે આફ્રીયત કસે દાનદ કે ખમુસીબતી ગીરફતાર
આયદ-ઉસને કહા બહોત ખુબ રૂહ અફઝા બાદશાહકો
અપની ખવાબ ગાહમે લે ગઈ ઓર પયહુમ શરાબકે ખ્યાલે
દેકે અયસા બેખુદ કીયા કે ફરખન્દશાહકો અપને બદનકી
ખખર ન રહી ઓર બોસો કીનાર કરકે ચાહા કે
બેહીજ બીસે લઝઝત દુન્યવી હાસીલ કરે રૂહ અફઝાને
ઝુંઝલાકે કહા અય ગુરખા મીસકીં બસ ઇસસે અયાદા
ગુસ્તાખી મત કર ચે કેહતેહી બાદશાહ લોટ પોટ કે
બીદલીકી શીકલ હો ગયા સમન રૂખને કરવટ ફેરકે પુછા
અય દાના દીલ ચે બડે અચંબેકી ખાત હે કે ઇનસાન
ઇનકે કહેનેસે કયું કર હયવાન હો બતાહે ઉસને જવાબ
દીયા અય મલકએ આફઝાક કુછ તઅજજુખ નહીં પરી-
યુકી ઝખાનમે ઓર બાદુમે અખ લી અસર હે ગરઝ કે
જખ ફરખન્દ શાહ બીદલીકી શીકલ હો ગયા તખ રૂહ અફ-
ઝાને ખવાબ ગાહસે બાહેર નીકાલ દીયા તો રાત ભર

બાગકે સહેનમેં રો રો કે અપને દીલમેં પચતાતા થા કે
 અગરમેં અયસા જાનતા તો યહાં આનકે કયું ફઝીહત
 હોતા અબ શહેરમેં જા કર નોકડુંકો કયા મુંહ દીખલા-
 ઉંગા મુખેકે વક્ત પેશ અઝ તુલુ આફતાબ ગેતી અફ-
 રોઝકે મહેલસે નીકલ કર અપને શહેરકી રાહ લી ઓર
 અપને દોલત સરાકે પાસ પહોંચકર દાનીશમંદ વઝીરકા
 મુન તીઝર એક ગોશેમેં છુપકે ખડા હો રહા જબ બાદ-
 શાહ બીલી હોકર પરીયુંકે મહેલસે બાહર નીકલા તબ
 શાહપરીને અપને દોચાર જાસુસ ઉસકે પીછે મખફી રવાના
 કીયે અય બાનુ જબ રાતકો ફરખન્દશાહ ઘર ન ગયા
 તબ સબકો યકીન હુવાકે ખુદ બદોલત ગેતીઅફરોઝકી
 તરફ રોનકબખ્શ હુવે હોગે દાનીશમંદ સારી રાત ઇસી
 પ્રીકરમેં જાગતા રહા કે દેખયે હઝરત કીસ અહવાલસે
 ઘર આવીંગે ફજરકે વક્ત વલી નેઅમતકી ખબર વાસ્તે
 તન્હા ઘરસે પાચ્યાદા બારગાહે સુલતાનીકો રવાને હુવા જબ
 મહેલકે નઝદીક પહોંચ્યા તબ બાદશાહ કે બશીકલ બીલીથા
 દોડકર ઉસકે પાસ આયા ઉસને અકલસે મઆલુમ કીયા કે
 બાદશાહહે ઉસને દુમહીલાઇ દાનીશમંદને ફીલહાલ ઉસ
 બીલીકો ગોદમેં ઉઠા લીયા ઓર દુશાલેમેં છુપાકર અપને
 ઘર લે ગયા વહાં અકેલે એક ગોશેમેં જાકર થોડીસી મઆ-
 જુનખીલાદી તો લોટ પોટકે બસુરત અસલી હો ગયા વઝીરને
 બાદશાહકો લીબાસ ખુસરવાના પહેનાયા ઓર ઘોડેપર સવાર
 કરકે મહેલમેં દાખીલ કીયા બાદશાહ ઇસ મુકદમેંસે અય-
 સા શરમીંદા હુવા કે ખુદા કીસીકો નકરે ઓર ખીસ્તાના
 હોકર દાનીશમંદસે કહા કે હમ આદમીયુંકા પરીઝાદુંપર
 ઓર કુછ બસ નહીં ચલતા મગરયે દીલમેં આતાહે કે
 મલેક મોહમ્મદકો કે ઉસકા યાર જાનીહે જાનસે મારઠાલુંકે
 ઉસકા ગમ કયામત તક ગેતીઅફરોઝ કે દીલમેં રહેગા
 અય બાનુ અગરયે મલેક મોહમ્મદ નેહાયત ના લાયકથા
 લેકીન ચીચાકી મોહબ્બતને ઇંકતીઆ નકીયા કે જાનસે
 મારા જાવે આખેર કલમએ ખબર ઉસકે હકમેં બોલાહે

ચેતો જનાબકા બંન્દા હે આગે જો મરજી મુબારકમેં
 આવેસો કીજીયે બાદશાહને ફરમાયા મલેક મોહમ્મદ કહાંહે
 હાઝીર કરો ઓર જલ્લાદુકો ખુલાયા કે ઇસકા પેટ ચાક
 કરેં દાનીશમંદને અરજ કીયા કે વો બીચારા તો તીન
 મહીનેસે કુત્તેકી સુરત બનકર ઓર કુત્તુમેં ડારયું કે
 હવાલે હે ચે ખાત સુનકર બાદશાહને ઉસકે લાનેકે વાસ્તે
 જલ્લાદ લેભ અય મલકએ જહાં ગેતીઅફરોઝકે બસુ
 સુને ચે અહવાલ દેખકર શાહપરીકી ખબર પહોંચાઈ કે
 આપકી દોસ્તીકે તુફેલ મલેક મોહમ્મદ બીચારા યું મુફત
 મારા જાતાહે ચે માજરા સુનતેહી વો હાય હાય કરકે
 તખ્ત પર સવાર હુઈ જીન ઓર દેવુંકી ફેજ લેકર
 ફીલફેર શહેરમેં આઈ દેખતી કયાહે કે જલ્લાદ મલેક
 મોહમ્મદકો ગુનાગુંકી ઇઝીયતેં દેતે હુવે બાદશાહકે પાસ
 લે જાતેહેં વો બીચારા અપને દીલમેં કેહતાથા કે આજ
 જો ચે લોગ મુઝસે અયસી બદ સલુકી કરતેહેં સો બે
 સખબ નહીં ખુદાજાને મુઝસે કયા તકસીર હુઈહે જીસકી
 ચે તઅઝીર દેતેહેં અગર મુઝે કતલ કરનેકો લેજાતેહેં તો
 મરનેકા કુછ અફસોસ નહીં લેકીન ચે અરમાનહે કે મઆ-
 શુકાકો એક નઝર દેખકર મારા જાઉં.

ખયત.

દેખ લુંગા મેં નઝરસે ઉસે મરતે મરતે
 યા નીકલ જાવેગા જી નાલાહી કરતે કરતે

ઇસી ગુફ્તગોમેં થાકે યકાયક ગેતીઅફરોઝને આનકર
 એક દુન્દ ઓર શોર મચાયા અબ્બલ ઉનકો કે મલેક
 મોહમ્મદકો મારનેકે ઇરાદે પરથે ઝેરો ઝખર કરકે કુછ
 જાનવર બના દીયે ઓર થોડુંકો બેજાન કર દીયા બાદહુ
 મલેક મોહમ્મદકો કહા અય મલેક મોહમ્મદ બક્ષાદાર તુ
 આદમી હોકર તખ્તપર મેરે પાસ આનકર કયું નહીં બય-
 કતા વો ઉસીદમ લોટપોટ કર આદમી હો ગયા ઓર

તખતપર ગેતીઅફરોઝ કે પાસ આ બચકા વો મલેક મોહ-
મ્મદકો સાથ લેકર અપને મહેલમેં દાખીલ હુઇ ફરખન્દ-
શાહને યે સુનકર દીલમેં બહોત અફસોસ કીયા ઓર એક
દેહશત પચદા હુઇ કે મુખાદા ગેતીઅફરોઝ મેરે ખરાબ
કરનેકા કસ્દ કરે ગરઝ ગેતીઅફરોઝને ઘર જાકે મલેક
મોહમ્મદસે પુછા અયયાર યે કામ જો મેંને કીયા તુઝે
કુછ ખબર હે વો ખીયારા ઇસ મુકદ્દમેસે ના વાકેફ થા
ખાલા મુઝે કુછ મઆલુમ નહીં ગેતીઅફરોઝને અબ્વલસે
આખેર તક સબ અહવાલ બયાન કીયા ઉસને ખુશ હોકર
યે બચત પઢી.

બચત.

ગમે જાં તુ હે દીગર રાહતે જાંહે તુહી
મેંને યે દેખ લીયા જાન જહાં હે તુહી

ગેતી અફરોઝને ઉસકો અપની છાતીસે લગાયા ફીર
રૂહ અફઝાને દોનુંકો ખ્યાલે ખ્યાલે શરાબકે પીલાએ ઓર
નાઝનીંકે ઇશારેસે નાચ શુરૂ હુવા દોનું આશક વમઆશુક
ફરાગતસે બચઠે હુવે નાચ દેખતેથે ઓર શરાબકે નીશેમેં
ખેખુદ હોકર ઉસકી છાતીકો હાથ લગાતાથા ઓર કલી યે
ખેહી જાખાના ઉસકા મુંહ ચુમ લેતીથી ગરઝ વો દોનું
અયશો નીશાતમેં મશગુલથે કે ચકાચક પરીચુંકી આવાજ
કાનમેં પહોંચી ગેતી અફરોઝને ઉંચા સર કરકે દેખા તો
મઆલુમ હુવા કે જુસ બાદશાહસે નામઝદ હુઇથી ઉસકા
વઝીર આતા હે ઇતનેમેં ઉસને આન કર કોરનીશ કી ગેતી
અફરોઝને ઉસકી તરફ દેખ કર કહા અય વઝીર કેહ
કયા પેગામ હે વઝીરને માનીંદ એલચીયાં કાયદે દાંકે
તસલીમાત બજાલાકે અપને આકાફી તરફસે યે પેગામ કહા
કે અસરશાહકે મરનેકે બાદ હુમને શાદીકે વાસ્તે તુમહારે
ભાઇકે પાસ કાસીદ લેજા થા ઉસને ઓર આપકી વાલીદા
મોઅઝઝમાને જવાબ દીયા કે ઇસ મુકદ્દમેમેં હમારા કુછ

ધખત્યાર નહીં ગેતી અફરોજ આપ મુખત્યાર હે બદકે
 ઇસકે સીવા ઓર બી કહાથા સો મેરા મકદુર નહીં ને
 વો અર્જ કરૂં ઇસ વાસ્તે ઇસ પ્રીદવીકો બાદશાહ જમ
 બહને આપકી ખીદમતમે લેબ હે ઓર બહોત બહોત
 દોઆકે બાદ કમાલ શોક ઓર નેહાયત આજુમંદી બાઉમેદ
 તમામ કહા હે કે એક મુદતસે રાત દીન તુમહારી યાદમે
 રહેતા હું.

બયત.

કાફીર હો સીવા તેરે કરે ચાહ કીસીકી
 સુરત ન દીખાવે મુઝે અલ્લાહ કીસીકી

અબ યે તવકકે હે કે ઇસ આરઝુમંદકે ઇશત્યાક
 પર નઝર કરકે મેરે આંખુકો અપને જમાલસે રોશન
 કીજીયે કે યે ઉમર અઝીઝ માનીંદ આબે રવાંકે રાત દીન
 ચલી જાતી હે ફીર આનેકી ઉમેદ નહીં.

બયત.

બાઈ દએ હર ચીઝ હે યા બંદે જહાં હે
 જુઝ ઉઝ શુઝીસ્તા કે ને હુંહું તો કહાં હે

વરના સાફ જવાબ દીજીયે કે અલ ઇનતીઝાર અશદ
 મીનલ મોતમે કાહેકો ઇનતીઝાર રહું ગેતી અફરોજ
 વઝીરસે યે પેગામ સુન કર બોલી થોડી દેર તહમ્મુલ કર
 અપને સવાલકા જવાબ લેકર જાઇયો સમન રૂખ બોલી
 અય દાના દીલ પહેલે યે બતાવે કે મલેક મોહમ્મદખીચારા
 ઇતને દુખ ઉઠા કર અબલી અપની મુરાદકો પહોંચેગા વ
 યા મલેક મોહમ્મદકો છોડ કર વઝીરકે સાથ અપને નીસ-
 બતીકે ઘર જાવેગી ઉસકે હાલ પર મુઝે રહમ આતા હે
 દાના દીલ હંસકે બોલા અબ થોડા કીરસા ઓર બાકી
 રહા હે ઇસકે સુન્નેસે મુફ્ફરીલ હાલ મઆલુમ હોગા

અય મલકા જેતીઅફરોજને યે ખાત કહી ઓર મલેક
મોહમ્મદકા હાથ પકડ કર ખીલવતમે લે ગઈ વહાં દોનુ
આશકો મઆશુક પલંગ પર બચઠ કર શરાબ ખોરીમે
મશગુલ હુવે મલેક મોહમ્મદ શરાબકે નીશેમે મસ્ત હોકર
ઇસ ઉમેદ પર કે શાયદ અબલી મેરે હાલ પર ઇસ બે
રહમકો રહમ આવે યે દોહરા પઢા.

દોહરા.

ખીતમ તુમ મત જાનીયો બહોત હુવે એક અંગ
પહેલે તો દીપક જરે પાછે જરે પતંગ

જીતના સોજો ગુદાઝ મઆશુકકે દીલમે હે આશક
કો દસવાં હીરસા બી નહીં કયું કે વો તો રોરોકે અપને
દીલકા ગમ નીકાલતા હે ઓર યે દીલહી દીલમે બુન બુન
કર કબાબ હોતા હે.

બયત.

શમેકી બેકરારીકો કહાં પાતા હે પરવાના
લરઝના થર થરાના સર કટાના સાફ જલ જાના

જાન મન જયસી જયસી આફતે ઓર બલાએ મેરે
ઇશ્કમે તુને અપને ઉપર ઉઠાઇ હે સો મેરે દીલમે
નકશકા લહજર હે મેરી બી વફાદારી તુને દેખી કે તેરી
ખાતર ઘર બાર ખવેશો અકારબ છોડ કર તેરી આશનાઇ
કબુલ કી ફીર ઉસકે ગલેમે હાથ ડાલ કર બડી એક
અદાસે પલંગ પર લેટ ગઈ ઓર મુંહ પર ઘુંઘટ ડાલકે
આહેસ્તાસે ખાલી.

બયત.

મેં આગે હું તેરે જો આહેસો કર
કે હે વકત ખાલી કીસીસે ન ડર

મલેક મોહમ્મદને જળ મઆશુકાકી ઝખાનસે ચે ખાત સુની ગોયા મુરદે બદનમેં જી આયા ઝોર કીસી મુફલીસકે હાથમેં ગંજ કાફન લગા નાઝનીકે વસ્ત્રસે ઉસ વકત જે લગઝત ઉસને પાઇ સો કહેસે દુરસ્ત નહીં યાની ઉસકા દીલહી જાનતા હોગા કે ઇસ અયશકે આગે હકત ઇકલીમ કી સલતનતકો કુછ હકીકત નહીં સમજતાથા ઝોર નેહાયત શાહમાનીસે ચે બયત દમ બદમ પઢતા થા.

બયત.

સરીર સલતનતસે આસ્તાને યાર બેહતર હે
હમેં ઝીલ્લે હુમાસે સાયએ દીવાર બેહતર હે

અલકીસ્સા જળ ગેતીઅફરોઝ યારકી મુલાકાતસે ઝીન્દગાનીકા મઝા હાસીલ કર ચુકી તબ એક લોંડીકે હાથ પલંગકી ચાદર વઝીરકે પાસ લેજદી કે ચે જવાબ સાફ અપને ખાવીંદકો પહોંચા દીજીયો વઝીર ચે અહવાલ હય-રત અફઝા દેખકર દીલમેં બહોત દીંગ હુવા ઝોર વહાંસે આન કર બાદશાહકી ખીદમતમેં ગેતીઅફરોઝકા અહવાલ જે દેખાથા અરઝ કીયા વો ચે ખાત સુનતેહી ગઝબ નાક હોકર ઉસ નાબકારકે તારાજ કરનેકો મુસતઅદ હુવા વઝીર સાહેબ તદબીરને અરઝ કીયાકે જનાબે આલી નીમ ખુરદએ સગહમ ઝોર અશાયદ.

મીસરએ.

(નખોરોશ્શીર નીમ ખુરદએ સગ) અબ વો નાપાક ઇસ જનાબકે કાખીલ નહીં અબસ ફહેમ કરના કયા હા-સીલ અલી તક ચે ખાત કીસી પર અહેર નહીં હુઈ ફીરતો તમામ આલમમેં મશહુર હો બમેગીકે ગેતી અફરોઝ ફલાને બાદશાહકો મનમુખ થી સો આદમી આદકે સાથ બદ ફએલી કરકે ખરાબ હુઈ બાદશાહ ચે ખાત દીલમેં ઝોર કરકે સુપ હો

રહા ઓર વો દોનું આશકો મઆશુક ઉસી કોહસ્તાનમેં
તમામ ઉમર અયશો અશરત કરતે રહે સમન રૂખ મલેક
મોહમ્મદકી મુરાદ હાસીલ હોનેકા અહવાલ સુન કર
નેહાયત બશાસ્તસે બોલી અલહમ્દો લીલ્લાહકે આશક
બીચારા ઇતને દુખ દેખ કર આખેર અપની મુરાદકો
પહોંચા.

બયત.

યે ખુશ વક્તી વ ખુરરમ રોઝગારે
કેયારે બર ખુરદ અઝ વસ્લ યારે

યે બયત પઠકર પલંગ પરસે ઉઠી ઓર શેખ સન-
આંકી કદમ બોસી કરકે ઓર ઉનકે દોનું મુરીદુંકી બહોત
શુકર ગુઝાર હુઈ શેખ સનઆંને પુછા અય મલકા અબ
તબીયતકા કયા હાલ હે ઉસને હાથ બાંધકે નેહાયત આજી-
ઝીસે અઝ કીયા કે આપકી તબજ જેહસે સબ તરહકા
આરામ હે આઝર શાહને સમન રૂખકો સહતકા ગુસલ
કરવાયા ઓર દમ બદમ શેખ ખુઝુર્ગ વારકી કદમ બોસી
કરકે નેહાયત આજીઝીસે કેહતાથા કે આપકી તફઝલાતસે
હોશમે આઈ વગર નહ કયા મકદુર કે આદમી જાદુ
કીયા હુવા કીસ્સા ઓર કહાનીસે અચ્છા હાવે શીર ઉસ
દહ્લાલા મક્કારાદો કે પહેલી કબીલાથી હઝાર હા રસબાઈસે
કતલ કરકે શાદયાને બજવાએ ઓર નેહાયત શાદ માનીસે
અયશ દુન્યવીમેં કે લઝઝત ઝીન્દગાનીકો હે મશગુલ હુવા
દુસરે રોઝ હઝરત શેખ સનઆંને ફરમાયા અય આઝર-
શાહ અબ તુમહારા કામ હો ચુકા યાને હકતઆલાને સમન
રૂખકો સહત બખશી અબ હમકો રૂખસત કરો કે અપને
મકાનકો જાવેં આઝરશાહને યે બાત સુનકર દસ્ત બસ્તા
અરઝકી અગરએ આપકો કીસી ચીઝકી પરવા નહીં કે મેં
તવાજો કડું લેકીન અપની બયરો બરકત કે વાસ્તે ચાહતા
હુંકે દો ચાર પરગને હુઝુરકે ખાદીમુંકે લીયે નઝર કડું

આપ કબુલ ફરમાયે શેખને મુત્ત બસુમ હોકર ફરમાયા
અય ઝીલ લુલ્લાહ ફકીરૂંકો મુદ્ક ઓર જાગીરસે કયા કામ
હે કોઈ જોડ લડકા નહીં રખતે કે જુસકે વાસ્તે ઝર ઓર
ઝમીન જમે કરે ઓર ઈસ ઝીતદગાનીકા કુછ ભરોસા નહીં
ફીર કયા ઝુડર હે કે બખેડા કીજીયે રઝઝાકે મુતલક બે
મીન્નત મખલુકકી રીઝક દીયે જાતા હે અગર તુમ અપની
બયરો બરકતકે વાસ્તે યે બાત ચાહતે હોતો ફકીરૂંકો ઓર
મોહતાબુકો ખાનેસે સેર કરો ઓર રઅયત પર નઝર મર-
હમત રખોકે પરવર દીગારકી અમાનત હે ફીર દેખો
કયસી બરકત હોતી હે બાદશાહને દેખાકે કબુલ નહીં
કરતે લાચાર ચુપ રહા ઓર બીસ તીસ તોડે અશરફાયુકે
બતરીક તવાજો દાના દીલ ઓર રોશન ઝમીરકે આગે રખે
ઉન્હુને બી સાફ ઇનકાર કીયા આઝરશાહને હરચંદ તકરા-
રકી પરવો ઇનકાર કરતે રહે કે હમ દરવેશ જહાં ગર્દ
ધરબાર નહીં રખતે કે જુસકે વાસ્તે દબલત ચાહીયે હકત-
આલા બે મીન્નત મખલુકકે રોઝી પહોંચાતા હે ગરઝકે
ઉન્હુને બી હરગીઝ કબુલ ન કીયા ઓર રૂખસત હુવે
બાદશાહ આપ ઓર ખીજસ્તારાએ વઝીર એક મંઝીલ તક
ઉનકે સાથ પહોંચાને ગયે દુસરે રોઝ ઉનકો રૂખસત કરકે
આપ ફીરકે અપને શહેરમેં દાખીલ હુવે આઝરશાહ સમન
રૂખકી સોહબતકો સરમા અયે હયાત જાનકર અયશો
અશરતમેં મસરૂફ રહા ઓર જુસ વાસ્તે દુસરા ખ્યાહ
કીયાથા સો ઉસી બરસમેં મુરાદ હાસીલ હુધ યાની ફર-
ઝંદ અરબુમંદ પયદા હુવા આખરી વક્ત પયરાના શાહીમેં
યે દબલત ઉઝમાકે જુસે જહાંમેં હમેશા નામ બાકી રહે
મયસ્સર આઈ ઓર તમામ ઉમર અયશો નીશાતમેં
ઝીન્દગી બસરકી.

મસનવી.

શુક હક સદ શુક હક અય દોસ્તાં
અપની હાજતપર હુવા શેહ કામરાં

મુદતું કે બાદ અઝ ફઝલે અલા
 આરઝુ અપનીકો પહોંચા બાદશાહ
 પહેલે ગમથા ફીરતો વો શાદી હુઈ
 જસસે સારે ઘરકી આબાદી હુઈ
 અય અઝીઝાં મહેરકી યેહો દોઆ
 ઇસ તરહ હો સબકા હાસીલ મુદઆ
 આજ મેંને રોઝ શુબ્બહ વક્ત શામ
 મહેર નવ આઈને હીન્દીકી તમામ
 જબ તલક હેં આસમાંપર માહવ મહેર
 જબ તલક આલમમેં હે દેર સ્પહેર
 જબ તલક બાગે જહાં મેંહે બહાર
 મન નુમા નમઈ બમાનદ યાદગાર

તમામ શુદ.

જહેર ખખર.

નોવેલ જોશે જવાની ઉર્ફ વસ્લે જમીલ—યે વોહ અ-
 છુતા નોવેલ હય, જસમેં ઓરતુંકો અંગ્રેજી પદા કર બેપરદા કરનેસે
 કયા મુરે નતીજે જુહુરમેં આતે હંય, ઉસકા સીન દીયા ગયા હય,
 હુરનો ઇસ્કકી જીતી જમતી તસ્વીરે આશેકાના ખત કીતાખત એક
 દીલકશ તરીકેમેં લીખે ગએ હંય, કીમત રૂ. ૦-૪-૦.

સજ્જપરી—એકે અજબ બદનમેં સનસની પેદા કરનેવાલા
 દીલકશ નોવેલ હય. કીમત રૂ. ૦-૬-૦.

ધરાનકી શાહનદી—યે નોવેલકી તમામ ખુબી લીખનેસે બા-
 હીર હય, પઢનેસે માલુમ હોગી. કીમત રૂ. ૦-૬-૦.

નાસીરે ઇશક—એક દીલ ગચ્ચ ઇશકીયા નોવેલ. કીમત
 રૂ. ૦-૩-૦.

મેચરાજ નામા—ઇસ કીતાબમેં દોજહાંકે સરદાર,
આકાએ નામદાર, હઝરત જનાબ રસુલે મકબુલ (સલ્વ) કી
મેચરાજ શરીફકા ખ્યાન હય. આં હઝરત (સલ્વ) ને જન્મત,
દોઝખ, ચોર અરશે મોઅઝ્ઝાકી કીહુઇ સયર ચોર વહાક
અજીબ ગરીબ હાલાત. કીમત રૂ. ૦—૩—૦

તારીખ મક્કા મોઅઝઝમા—યેહ વોહ લાજવાબ
કીતાબ હય, કે જુસ્કા મુદતસે મુસલમાનુકો. ઉર્દુ ઝબાન
ચોર ગુજરાતી હરફેમેં પઢનેકા ઇન્તેઝાર થા. ઇસ કીતાબમેં
કઅબેશરીફકી ઇમારતકા ઝીકર હય ચોર મરજુદે હરામકી
ખુજુર્ગી ચોર કરામાત ચોર અજાબ હાલાત જો પેહલેકે
ઝમાનુમેં વાકેઅ હુએ હંચ, દરજ કીએ ગય હંચ. યેહ
કીતાબ ચાર બાબમેં ખતમ કી ગઇ હય. હરેક બાબમેં
છે છે ફરલે હંચ. પેહલા બાબ મક્કા મોઅઝઝમાકે નામુ
ચોર ઉસકી આબાદી ચોર શરફ ચોર ખુજુર્ગીકે ખ્યાનમેં,
દુસરા બાબ ખાનએ કઅબાકી તામીરકે ખ્યાનમેં ચોર ચાહ
ઝમઝમ ચોર ઉસ્કે શરફકે ઝીકરમેં ચોર કઅબેશરીફકે
જવાહીર ચોર ગીતકુ ચોર નઝરૂંકી કેશીયતમેં, તીસરા
બાબ ઉસ ખ્ય નમેંકે મરજુદે હરામકી વઝેઅ પેહલે કયાથી
ચોર ઉસ્કે બાદ કીસ કહર બઢાઇ ગઇ ચોર જો મઝમુન
ઉસ્કે મો ત અઘીક હય. બાબ ચોથા આલે ઉસ્માનકે કાયમ
હોનેકા ખ્યાન ખીદમાતે કઅબા ચોર મરજુદે હરામકે લીએ
ચોર ઇસ બારેમેં ઉન્કી હીમ્મતુકે સરફ કરનેકા ઝીકર ચોર
દુસરી મુખતલીફ હકીકતેં દરજ હંચ. ગરજ કે યે કીતાબ
મક્કા મોઅઝઝમાકા હાલ માલુમ કરનેકે લીએ બેનઝીર હય
હર મુસલમાનકો યે કીતાબ જુરૂર પઢકર અપની મુતબરરિક
મકામકે હાલતસે વાકેફ હોકર સવાબે દારેન હાસીલ કરના
ચાહીએ. યે કીતાબ નીહાયત ઉમ્દા કાગઝપર છપાઇ ગઇ
હય ચોર જુદ્દલી નીહાયત ખુશનુમા રંગીન બેલખુટેકે
દીલકશ નકશો નીગાર વાલે ટાઇટલકી પછી ખાંધી ગઇ હય.
ઇતની તમામ ખુબીયુ પર કીમત સીફ રૂ. ૦—૧૨—૦

અગર આપ આહતે હોં કે, હમારી ઝીન્દગી કે દિન
ખુશ વકતીમેં ગુઝરે, તો નીચે લીખી હુઈ
ઉર્દુ ઝખાન ઓર ગુજરાતી હરકુંકી
કિતાબેં ગુરૂર મંગવાકર પઢો.

કુતુહલ ઇસ્લામ—યેહ વોંહ નાયાબ કિતાબ હય, કે
અરકા મુદતસે મુસલમાન ભાઇયુંકો ઇન્તીઝ રથા. ઉર્દુ, ફારસી
અરબી, મેં તબારીખે ઇસ્લામકી સેંકડોઃ કિતાબે હય, મગર
ઉરદુ ઝખાન ઓર ગુજરાતી હરકુંકી કોઈ કિતાબ નહીં થી,
ઇસ લિયે હમને ઇસ્કો ઉરદુ ઝખાન ઓર ગુજરાતી હરફમેં
છપવાઇ હય.

ઇસ કિતાબમેં બહાદુરાને અરબકી શુખઅત, સહાબાએ
કિરામ (રદી) કી જાં ફિશાની મુલકેશામ, ઇરાક, મિસર વ-
ગએરાકી ફતેહ ઓર હર છોટી બડી જંગુકા મુફત્તિસલ બયાન
ઇસ લાજવાબ કિતાબ મેં દરજ હય. ઇસ કિતાબકી તમામ
ખુબી દેખનેસે માલુમ હોગી. ઉમદા ગ્લેઝ કાગઝ ઓર સોને-
હરી બાઇન્ડીંગ કિંમત રૂ. ૧-૦-૦ હી. ૧-૨-૩-૪-૫.

કસસુલ અબેયા—શાયદહી ઇસ કિતાબસે કોઇ નાવાકિફ
હોગા, ઇસ કિતાબમેં હઝરત આદમ (અલ૦ સે લેકર હઝરત
મેહબુબે ખુદા (સલ૦) તક તમામ પયગમ્બરોંકે મુબારક હાલાત
લિખે હુવે હય. બહોત ઉમદા ખજાના હય કિંમત રૂ. ૦-૧૨-૦

તારીખુલ ખુલકા—ઇસ કિતાબમેં ખુલકાએ રાશેદીન
(રદી૦) કે હાલાત હય. રૂ. ૦-૬-૦

દવલતે ખેઝવાલ—ઇસ કિતાબમેં, એકસોમસ એલ અયસે
દરજ હય કે, અરપર અમલ કરનેસે મુફલેસી દુર હોતી
હય, ઓર તવંગરી હાસીલ હોતી હય. કિંમત રૂ. ૦-૮-૦

મીયાં બદરુદ્દીન હુસેનુદ્દીન નીઝામી.

બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર,

કે. ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

જાહેર ખખર.

હિન્દુસ્તાની કીસ્સે.

ચાર દરવેશકા કીસ્સા	૦-૫-૦	હાતમ તાઈકા કીસ્સા	૦-૮
તોતાકહાનીપઢનેકે કાખીલ હય	૦-૮-૦	કીસ્સા શાહે રૂમ	૦-૧
કીસ્સા શાહ ઝકુમ	૦-૨-૦	„ શાહે યમન	૦-૧
„ ખીખી મરમમ	૦-૬-૦	„ મલેક મોહમદગેતીઅફરોઝ	૦-૮
„ નાજની પઠાન	૦-૧-૦	ફસાનએ અબ્બયમ	૦-૬
દાસ્તાન અમીર હમઝા	૧-૦-૦	કીસ્સા અવરત ઉદ્દી	૦-૧-૬
કીસ્સા કાલી ગોરી	૦-૧-૦	„ ખીરલ અલમ	૦-૨-૦
„ તમી મનસારી	૦-૨-૦	„ ઇન્દર સખા	૦-૨-૦
„ ગુલે બકાવલી	૦-૮-૦	„ યુસુફ ઝુલેખા	૦-૮-૦
„ યુસુફે સાની	૦-૮-૦	„ બેનઝીર બદરે મુની	૦-૬-૦
„ ગુલ સનોબર	૦-૬-૦	„ ઝયતુન આર મોહમદ	
„ શાહજહાં શાહપરી	૦-૨-૦	હનીફ	૦-૨-૦
„ ચુહા ખીલ્લી	૦-૧-૦	„ તંબોલન	૦-૧-૦
„ દાઈ હલીમા	૦-૧-૬	„ રોશનમીયાં શમ્સુદ્દા	૦-૧-૬
„ લાલ ગોહર	૦-૨-૦	„ લયલા મજનુ	૦-૧-૦
„ સીપાહી ઝાદા	૦-૧-૦	„ સોદાગર બચ્ચા	૦-૧-૦
„ સીકંદર ઝુલકરનેન	૦-૨-૦	„ હાજી મંગરોલીશાહ	૦-૩-૦

મશહુર નાટકની કીતાબો ભાષણ સાથે.

ખુશસુરત બલા તસખીરવાલી	૦-૭-૦	ખુશસુરત બલા	૦-૬-૦
જેહરીસાંપ	૦-૬-૦	સયદે હવસ	૦-૬-૦
અસીરે હીર્સ	૦-૬-૦	ચંદ્રાવાલી	૦-૬-૦
ખુને નાહક	૦-૬-૦	ગુલશને અફરત	૦-૬-૦
સફેદ ખુન	૦-૬-૦	ગુલર ઝરીના	૦-૬-૦

એ સીવાય તમામ કીમતની ઉર્ફે ફાર્સી અરબી કીતાબો તથા ઉર્ફે અખાન અને ગુજરાતી હરફની તમામ જાતની ચોપડીઓ જેમકે કીસ્સાઓ, નાટકો, કબ્જાલીઓ વીગેરે છુટક તથા જથ્થાબંધ અમારે ત્યાં કીરાયતથી મલકશે અમારા કુતુબખાનાનું પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો જે મફત મોકલવામાં આવશે.

મીયાં બદરુદ્દીન હુસેનુદ્દીન નીઝામી બુકસેલર.

ઠે. ત્રણહરવાળા—અમદાવાદ.

